

Jaarstukken 2014

Inhoudsopgave

Jaarverslag	5
Algemeen	6
Inleiding	6
Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen	6
Resultaten Programmaplan 2014	8
Financiële beschouwing; resultaat analyse	9
Programmaverantwoording	11
Programma 1 Opgroeien in Epe	12
Programma 2 Actief in Epe	14
Programma 3 Zorg en opvang	16
Programma 4 Leefbaar en veilig	18
Programma 5 Ruimte en wonen	20
Programma 6 Epe op orde	23
Programma 7 Duurzaamheid	25
Programma 8 Toezicht en handhaving	26
Programma 9 Bedrijvigheid	27
Programma 10 Weer aan het werk	28
Programma 11 Bestuur en organisatie	29
Paragrafen	31
Paragraaf 1 Lokale heffingen	32
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	34
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	37
Paragraaf 4 Financiering	40
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	43
Paragraaf 6 Verbonden partijen	47
Paragraaf 7 Grondbeleid	55
Paragraaf 8 Demografische ontwikkelingen	57
Jaarrekening	63
Balans en Overzicht van baten en lasten	65
Balans per 31 december 2014	66
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014	68
Begrotingsrechtmatigheid	69
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	70
Toelichting op de balans per 31 december 2014	74
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014	98
Financiële analyse Programma 1: Opgroeien in Epe	98
Financiële analyse Programma 2: Actief in Epe	99
Financiële analyse Programma 3: Zorg en Opvang	100
Financiële analyse Programma 4: Leefbaar en Veilig	103
Financiële analyse Programma 5: Ruimte en Wonen	104
Financiële analyse Programma 6: Epe op orde	106
Financiële analyse Programma 7: Duurzaamheid	108
Financiële analyse Programma 8: Toezicht en Handhaving	110
Financiële analyse Programma 9: Bedrijvigheid	111
Financiële analyse Programma 10: Weer aan het werk	112
Financiële analyse Programma 11: Bestuur en Organisatie	114
Algemene dekkingsmiddelen	116
Financiële analyse Resultaatbestemming	117
Overzicht van algemene dekkingsmiddelen	120
Overzicht aanwending post Onvoorzien	121
Overzicht incidentele lasten en baten	121

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen	122
Overzicht verloop reserves en voorzieningen 2014	123
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa).....	125
Controleverklaring	129
Bijlagen	133
Bijlage 1 Analyse salariskosten	134
Bijlage 2 Analyse kapitaallasten	135
Bijlage 3 Toelichting bij de paragraaf Weerstandsvermogen	137
Bijlage 4 Toelichting bij de paragraaf Financiering	144
Bijlage 5 Toelichting bij de paragraaf Grondbeleid	145
Verklaring van gebruikte afkortingen	149

JAARVERSLAG

Algemeen

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2014. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag is per programma de verantwoording over het gevoerde beleid opgenomen. De paragrafen staan in het teken van de (financieel) beheersmatige aspecten die ten grondslag liggen aan het gevoerde beleid. In de jaarrekening wordt een financiële verantwoording gegeven: de gemeentelijke vermogenspositie wordt tot uitdrukking gebracht door de balans, vervolgens worden per programma de financiële verschillen tussen begroting en rekening toegelicht.

Hierna volgt eerste een algemene beschouwing over de inhoudelijke en financiële uitkomsten van de jaarrekening 2014.

Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen

In de Perspectiefnota 2014-2017 zijn externe ontwikkelingen beschreven die van strategisch belang zijn in meerjarenperspectief. Hierna volgt de rapportage daarvan, verdeeld over twee onderwerpen. Het eerste deel gaat in op ontwikkelingen waar de raad richtinggevende uitspraken over heeft gedaan (op anticiperen) voor de opstelling van de programmabegroting. Het resultaat daarvan wordt gerapporteerd. Het tweede deel gaat in op de vermelde ontwikkelingen in signalerende zin (raadsbesluit op termijn) met als vraag: "hebben deze zich voorgedaan zoals voorzien?".

Ontwikkelingen "op anticiperen" (richtinggevende uitspraken).

Richtinggevende uitspraken		Resultaten
1.	<i>Financieel meerjarenperspectief</i> Door de korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds een mix van (financiële) maatregelen uitwerken om daarmee aanvullende bezuinigingen en extra belastingverhogingen te voorkomen.	Een uitgewerkte mix van maatregelen is opgenomen in de begroting en gedurende het begrotingsjaar tot uitvoering gebracht.
2.	<i>Toekomstbestendige (dorps)accommodaties</i> Ramen van incidentele middelen voor toevoeging aan de bestaande reserve voor het toekomstbestendig maken van accommodaties in het basisvoorzieningenaanbod.	Een budget van € 326.000 is toegevoegd aan de betreffende reserve.
3.	<i>Uitwerking duurzaamheidsbeleid</i> Ramen van incidentele middelen om daarmee een duurzame ontwikkeling te stimuleren vanuit de vijf speerpunten in het duurzaamheidsbeleid.	Een budget van € 50.000 is in de begroting opgenomen.
4.	<i>Ontwikkeling dorpscentra Epe en Vaassen</i> Ramen van incidentele middelen voor toevoeging aan het reeds gereserveerde budget om daarmee de vastgelegde ambities te kunnen realiseren.	Een budget van in totaal € 405.000 is toegevoegd aan de betreffende reserve. Zie de meerjarenbegrotingen 2014-2017 en 2015-2018: - 2014: € 335.000 - 2015: € 30.000 - 2016: € 40.000
5.	<i>Uitwerking toeristisch profiel</i> Ramen van incidentele middelen om daarmee de zelfstandige organisatie te ondersteunen in de uitwerking van het profiel.	Een budget van € 50.000 is in de begroting opgenomen.
6.	<i>Ontwikkeling natuur en landschap</i> Ramen van incidentele middelen voor landschapsonwikkeling om het bestaande gemeentelijk beleid te kunnen realiseren nu de provincie zich op dit beleidsterrein terugtrekt.	Een budget van € 50.000 is in de begroting opgenomen.

Ontwikkelingen “signaleren” (raadsbesluit op termijn).

Geschetste ontwikkelingen		Stand van zaken
1.	<i>Decentralisatie taken jeugdzorg</i> Overdragen van taken op het gebied van jeugdzorg naar gemeenten.	De decentralisatie is per 2015 ingevoerd. In 2014 zijn hiervoor de benodigde voorbereidingen getroffen, bijvoorbeeld beleidsplan, aanbesteding en verordening.
2.	<i>Decentralisatie taken AWBZ-begeleiding</i> Overdragen van taken op het gebied vanuit de AWBZ naar gemeenten.	De decentralisatie heeft per 2015 plaatsgevonden. Hiervoor zijn in 2014 de benodigde voorbereidingen getroffen, bijv. beleidsplan, aanbesteding, sociaal wijkteam en verordening en beleidsregels.
3.	<i>Invoeren passend onderwijs</i> Nieuwe wetgeving verplicht kinderen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs (regulier-speciaal) te bieden. Relatie bestaat er met de decentralisatie jeugdzorg.	Met ingang van 1 augustus 2014 is de wet die het passend onderwijs regelt in werking getreden. In november 2014 is gestart met het traject om een onderwijsvisie voor de lange termijn te ontwikkelen. Het passend onderwijs maakt deel uit van deze onderwijsvisie voor de lange termijn.
4.	<i>Wijk- en buurtgericht werken</i> Fasegewijs vindt de invoering plaats van deze werkwijze om de leefbaarheid in de dorpen te verbeteren. Inzet is het stimuleren van samenwerking tussen inwoners, partijen en/of gemeente.	Het wijkgericht werken in Oene en Emst is opgestart en in de andere 6 wijken verder gecontinueerd. In totaal zijn er met bewoners 30 groenadopties en 2 speelgelegenheden-adopties gesloten. In samenwerking met bedrijven/organisaties is structurele actie ingezet op zwerfafval in het centrum van Epe.
5.	<i>Invoeren omgevingswet</i> Het rijk ontwikkelt een nieuwe “omgevingswet” waarin het omgevingsrecht uit alle wetten wordt samengebracht.	De wet wordt naar verwachting pas in 2018 van kracht. Voor 2015 is in de begroting opgenomen om een projectplan op te stellen voor de invoering van de wet.
6.	<i>Decentralisatie taken Participatiewet</i> Overdragen van een aantal taken naar de gemeente. Met de bestaande gemeentelijke taken ontstaat er één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt door samenvoeging van Wajong, Wsw, WIJ en Wwb.	De participatiewet is per 2015 in werking getreden. Volgens planning zijn een kader en verordeningen vastgesteld. Vanwege Rijksbeleid wordt een aantal verordeningen in 2015 vastgesteld.
7.	<i>Regionale ontwikkeling</i> Herijking van de regionale agenda is wenselijk als gevolg van een aantal ontwikkelingen zoals de economische crisis, een veranderende rol- en verantwoordelijkheidsdeling, regionale benadering door rijk en provincie.	De regionale Agenda Stedendriehoek is vastgesteld door de raden van de regiogemeenten. Centraal staat het versterken van de kwaliteit van het vestigingsklimaat in de regio. De provincie heeft een omgevingsvisie vastgesteld gericht op het ruimtelijk domein. In overleg met de regio's wordt er gewerkt aan een omgevingsagenda als uitwerkingsprogramma. In 2015 vindt hierover besluitvorming plaats.

Overige ontwikkelingen.

Ontwikkelingen		Stand van zaken
1	<i>Basismobiliteit</i> De provincie wil delen van het openbaar vervoer (regiotaxi en aanvullen OV) overdragen aan de gemeenten. De gemeenten krijgen door de drie decentralisaties meer vervoerstaken en er speelt de kostenoverweging. Doel van de provinciale plannen is een efficiënter vervoerssysteem (basismobiliteit).	In de Regio Stedendriehoek zijn in overleg met de provincie de plannen voorbereid voor de zogenaamde basismobiliteit. Deze plannen komen in de eerste helft van 2015 voor inspraak en besluitvorming naar de raad. Het is een groeimodel waarin de overdracht van de regiotaxi (o.a. WMO-vervoer) de eerste stap is. Overige vervoerstaken kunnen fasegewijs toegevoegd worden.

Resultaten Programmaplan 2014

Het programmaplan is deel 1 van de programmabegroting en geeft weer wat de gemeente wil bereiken en welke activiteiten daarvoor uitgevoerd worden. Het collegeprogramma is een belangrijk richtsnoer voor dit onderdeel van de begroting. De uitvoering van het collegeprogramma is daarom volledig en in meerjarenperspectief opgenomen.

De verantwoording van de uitgevoerde activiteiten vindt u terug bij de elf programma's. Hieronder vermelden we een aantal speerpunten van beleid in 2014 die we verdeeld hebben naar pijlers waarop de programmabegroting is gebaseerd.

Sociaal

1. De benodigde voorbereidingen zijn getroffen voor de invoering van de decentralisaties (WMO en jeugd), zoals beleidsplan, aanbesteding en verordening.
2. De notitie basisvoorzieningen is gereed en een plan voor de uitvoering van het project Accommodaties II.
3. De evaluatie van de pilot heeft plaatsgevonden met het besluit het realiseren van wijksteunpunten in de dorpen te continueren.
4. Gestart is met de realisatie van de nieuwe brandweerkazerne in de kern Epe.
5. Het wijkgericht werken is verder uitgebreid naar Emst en Oene.

Ruimte

1. De planvorming van het LOG Beemte-Vaassen is overgegaan naar de provincie.
2. Er is een vierjarige overeenkomst met de provincie gesloten voor de uitvoering van het Programma Landschap Epe 2014-2017 waarvoor de provincie € 200.000 beschikbaar stelt.
3. De ontwikkeling van de dorpscentra in Epe en Vaassen is verder gecontinueerd, voor zowel bebouwing als inrichting openbare ruimte en verkeer.
4. Het project langer zelfstandig wonen is gestart.
5. Het nieuwe dorpsplein in Oene is gerealiseerd waarin Oener Belang is ondersteund.
6. Diverse activiteiten inzake onderhoud aan bruggen, wegen en fietspaden zijn uitgevoerd.
7. De uitvoerende taken rond beheer en onderhoud van de openbare ruimte is per 1-1-2015 ondergebracht bij een marktpartij.
8. Een nieuwe afvalverordening is vastgesteld en nieuwe maatregelen zijn ingevoerd (3-wekelijkse inzameling en bladkorven).

Economie

1. De stichting Promotie Gemeente Epe is in maart opgericht en vervolgens gestart met de eerste activiteiten ter uitwerking van het toeristisch profiel van de gemeente Epe.
2. De benodigde voorbereidingen zijn getroffen voor de invoering van de Participatiewet, zoals beleidsplan en verordeningen.
3. Vanuit het regionale arbeidsmarktbeleid zijn een aantal activiteiten uitgevoerd, zoals het project Epe Scoort, het opstellen van het Sociaal Akkoord Zorg en het opstellen van het sectorplan 'Samen werk maken van werk'.

Bestuur

1. In het kader van een duurzaam gemeentehuis zijn middelen beschikbaar gekomen voor het realiseren van duurzaamheidsmaatregelen, zoals vervanging glas, nieuwe warmtekotel en zonnepanelen.
2. De visie op de regisserende gemeente is vastgesteld als basis voor de ontwikkeling van de organisatie.

Resultaat uitvoering programmabegroting

Voor 2014 waren 84 activiteiten gepland. Het eindresultaat is dat 81% daarvan is gerealiseerd.

Het percentage, hoger dan dat van vorig jaar, laat zich als volgt verklaren.

Het niet kunnen afronden van activiteiten in het geplande jaar is voor het grootste deel veroorzaakt door externe factoren. Het ging daarbij onder meer om uitstel van wetgeving (onderwijsachterstandenbeleid, huisvestingwet), uitstel of laat indienen van ruimtelijke plannen en meer voorbereidingstijd voor activiteiten door inspraakreacties. Een aantal activiteiten vroeg meer tijd door overleg en afstemming met betrokkenen. Bij de voortgangsrapportage is aan uw raad gemeld dat een aantal activiteiten doorschuift naar 2015.

Financiële beschouwing; resultaat analyse

De jaarrekening 2014 heeft een positief saldo van € 632.000. In 2013 bedroeg het saldo € 448.000. Op hoofdlijnen worden deze saldi in de onderstaande tabel verklaard. In de financiële analyse per programma worden de verschillen, groter dan € 25.000, toegelicht met uitzondering van de verschillen die zich voordoen in de salariskosten en kapitaallasten. De analyse daarvan is opgenomen in bijlage 1 en 2 bij deze jaarrekening.

Omschrijving van de post	(bedragen * € 1.000)	2014	2013
Voordelen:			
* WMO / WVG		180	374
* Opbrengst houtverkoop gemeentebossen		167	101
* Stelpost beperking toerekening apparaatskosten aan grondbedrijf / investeringen		143	77
* Verkoop perceel grond uit erfpacht		127	-
* Pensioenvoorziening wethouders		126	-
* Salariskosten		117	35
* Bestemmingsplannen en planontwikkeling		90	21
* Post voor onvoorziene uitgaven		67	72
* Gladheidsbestrijding		66	-
* Verkopen grond a.g.v. project 'illegaal grondgebruik'		56	-
* Teruggave BTW over de jaren 2007 t/m 2013		54	-
* Markering en belijning op wegen en straatreiniging		51	-
* Opgelegde dwangsommen		51	85
* Algemene uitkering		44	106
* Rente inkomsten op startersleningen		34	24
* Inhuur derden vergunningverlening en vastgoedregistratie		32	-
* Onderhoud van en renovatieplannen voor bruggen		25	48
* Weekmarkt		-	28
* Subsidies sociale agenda		-	54
* Stelpost schades		-	37
* Reisdocumenten / rijbewijzen		-	48
* Regionale Uitvoeringsdienst OVIJ		-	108
* Recreatie en toerisme		-	25
* Opstellen beleidsplannen bruggen en wegen		-	30
* Kinderopvang / peuterspeelzalen		-	30
Nadelen:			
* Stelpost lagere kapitaallasten i.v.m. extra afschrijving van activa		- 400	- 199
* Kapitaallasten		- 244	- 312
* Leerlingenvervoer		- 91	- 42
* BUIG (langdurigheidstoeslag)		- 88	-
* Voorziening oninbare debiteuren		- 53	- 48
* Netbeheerkosten openbare verlichting		- 50	-
* Leges vergunningen en inkomsten uit postzegelbestemmingsplannen		- 30	- 54
* Gemeentelijke belastingen		- 30	114
* Reserve bouwgrondexploitatie		-	- 297
* Schuldhulpverlening		-	- 42
* Salarisadministratie		-	- 32
* Som overige verschillen (voordelen/nadelen)		188	57
Saldo voor- en nadelen (per saldo een voordeel)		632	448

Programmaverantwoording

Programma 1 Opgroeien in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen onderwijs en jeugd in brede zin. Het laatste betreft welzijnsaspecten zoals peuterspeelzaalwerk, voor- en vroegschoolse educatie, jeugd- en jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg.

De voorzieningen gericht op de jeugd maken ook deel uit van het basisaanbod aan voorzieningen waar in programma 2 “Actief in Epe” aandacht aan wordt gegeven. Er bestaat een relatie met de programma's 3 “Zorg en opvang” (jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning) en 4 “Leefbaar en veilig” (integrale veiligheid: thema “Jeugd en veiligheid”).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Het voorkomen van achterstanden bij jeugdigen

2. Bevorderen kwaliteit onderwijsvoorzieningen

3. Voldoende aanbod van buitenschoolse culturele, maatschappelijke en sportactiviteiten

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderwijs		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitvoeren van de Lokaal Educatieve Agenda.	Ja	Dit is een meerjarig proces. In samenspraak met onderwijs en de welzijnsinstellingen heeft de nadruk gelegen op voor- en vroegschoolse educatie.
Uitvoeren Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) 2011- 2014.	Ja	Op basis van het beleidsplan wordt een jaarprogramma opgesteld. Het beleidsplan richt zich op voor- en vroegschoolse educatie (WE), schakelklas en ouderbetrokkenheid. Het jaarprogramma 2014 is opgesteld, uitgevoerd en verantwoord.
Opstellen Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) 2015- 2018	Nee	Het Rijk heeft besloten om de huidige periode OAB met een jaar te verlengen. De nieuwe periode loopt daarmee van 2016-2019. Activiteit staat nu voor 2015 gepland.
Realiseren jaarlijks onderwijsprogramma.	Ja	Het onderwijsprogramma 2014 is gerealiseerd. Voor 2015 is geen nieuw programma opgesteld. Het onderhoud is door het rijk naar de schoolbesturen gedecentraliseerd.
Vorbereiden en implementeren passend onderwijs.	Ja	De voorbereiding binnen en met basis- en voortgezet onderwijs heeft volgens planning plaatsgevonden. Afstemming is gezocht met jeugd(zorg).
Extern plaatsen onderhoud onderwijshuisvesting bij schoolbesturen.	Ja	De overdracht aan schoolbesturen heeft vanuit het Rijk plaatsgevonden. Afronding in 2015 vindt binnen de gemeente plaats door de verordening aan te passen.

Onderwijs		<i>Portefeuillehouder: E. Visser</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Een toekomstgericht Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen (IHP) opstellen met daarin meegenomen de demografische ontwikkelingen en de positie van scholen in de samenleving (wijk en buurt).	Ja	Een nieuw IHP (2014-2017) is door het college vastgesteld.
Scholen en maatschappelijke organisaties stimuleren en faciliteren om het aantal brede scholen met minimaal 2 uit te breiden.	Ja	De combinatiefuncties (buurtsportcoaches) worden ingezet voor zogenaamde "bredeschool-activiteiten". Een uitrol van deze activiteiten naar al het onderwijs vindt nu gefaseerd plaats. Ondersteuning van diverse acties van scholen en verenigingen.

Welzijnswerk jeugd en jongeren		<i>Portefeuillehouder: E. Visser</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Het professionele welzijnswerk voor jongeren is uitgevoerd door Koppel.
Opstellen beleidsnota jeugd 2015-2018.	Ja	De raad heeft de nieuwe beleidsnota jeugd vastgesteld.
Instandhouden van voldoende ontmoetingsmogelijkheden voor jeugd en van een voldoende divers aanbod jeugdactiviteiten buiten schooltijd en in verenigingsverband.	Ja	Verschillende vrijwilligersorganisaties waaronder scouting en speeltuinverenigingen hebben activiteiten georganiseerd voor kinderen en jongeren. Daarnaast zijn de vier jongerencentra die gerund worden door Koppel verschillende avonden per week open geweest voor groepen jongeren. Verder zijn op dit terrein buurtsportcoaches ingezet.

Jeugdzorg		<i>Portefeuillehouder: E. Visser</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Een belangrijk onderdeel van jeugdhulpverlening is het aanbod van schoolmaatschappelijk werk. VÉrian heeft dit samen met het onderwijs uitgevoerd.
Decentralisatie jeugdzorg van rijk naar gemeente.	Ja	De decentralisatie is per 2015 ingevoerd. In 2014 zijn hiervoor de benodigde voorbereidingen getroffen, bijvoorbeeld beleidsplan, aanbesteding en verordening.

Programma 2 Actief in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen welzijn (o.a. sociaal cultureel werk incl. ouderen- en minderhedenwerk, opbouwwerk, vrijwilligerswerk), sport en cultuur (o.a. bibliotheek, kunstzinnige vorming, amateuristische kunstbeoefening). Daarnaast valt ook het onderwerp accommodaties op de voornoemde terreinen onder dit programma.

De onderwerpen welzijn, sport en cultuur vormen de kern voor het te realiseren basisaanbod aan voorzieningen zoals opgenomen in het lokaal sociaal beleid. De voorzieningen gericht op jeugd (0–18 jaar) vallen binnen programma 1 “Opgroeien in Epe”.

Dit programma draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in de dorpen en wijken (inzet van voorzieningen, aandacht voor ontmoeting, tegengaan overlast en criminaliteit, kwaliteit van de woonomgeving). Er bestaat een relatie hierbij met de programma's 3 “Zorg en opvang” (maatschappelijke ondersteuning), 4 “Leefbaar en veilig” (veilige leefomgeving) en 6 “Epe op orde (openbare ruimte).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Het vergroten van maatschappelijke participatie van inwoners
2. Realiseren van een evenwichtig over de kernen gespreide sociale infrastructuur met activiteiten, voorzieningen en accommodaties

Wat gaan we daarvoor doen?

Welzijn		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Het subsidieprogramma is door vele externe partners uitgevoerd. Hieronder valt onder meer het sociaal-cultureel werk van Koppel en Swoe, club- en buurthuiswerk van vele buurt- en wijkverenigingen en de activiteiten van Vluchtelingenwerk.
Opzetten project Accommodaties II.	Nee	Het projectplan voor project Accommodaties 2 is door het college vastgesteld. Besluitvorming over de keuze voor accommodaties en financieel vindt in 2015 plaats. Vorenstaande is gemeld bij de voortgangsrapportage.
In stand houden van een laagdrempelig steunpunt voor mantelzorgers en vrijwilligers.	Ja	Het Steunpunt Mantelzorg Epe biedt mantelzorgers waar nodig advies en informatie/ondersteuning; Inzet (Koppel) bemiddelt bij vrijwilligerswerk, evenals St. Present.
In stand houden van een divers aanbod van activiteiten vrijwillige hulp- en dienstverlening.	Ja	De vrijwillige hulpdienst De Kruimelschaar en de Vrijwillige hulpdienst Vaassen en 't Ros Beyaert ontvangen subsidie voor hun activiteiten.
Het aanbod van basisvoorzieningen bepalen voor de periode tot 2020.	Ja	De notitie basisvoorzieningen is door het college vastgesteld. Uitvoering van de notitie start in 2015.

Sport en cultuur		<i>Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten / B.J. Aalbers</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Via het subsidieprogramma Sociale Agenda hebben meerdere vrijwilligersorganisaties op het gebied van sport en cultuur subsidie ontvangen voor de uitvoering van activiteiten. Bibliotheek, Cultuurplein, Swoe en Koppel hebben, als professionele organisaties, daarnaast activiteiten uitgevoerd.
Actualiseren uitvoeringsprogramma kunst en cultuur.	Nee	In 2015 wordt een nieuwe nota kunst en cultuur opgesteld. In 2014 is daarom gewerkt op basis van het huidige uitvoeringsprogramma.
Het aanbod van basisvoorzieningen bepalen voor de periode tot 2020.	Ja	De notitie basisvoorzieningen is door het college vastgesteld. Uitvoering van de notitie start in 2015.

Programma 3 Zorg en opvang

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen gezondheids-, verslavings- en ouderenzorg. Tevens valt hieronder het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking en het bieden van maatschappelijke opvang (prestatievelden in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning), het algemeen maatschappelijk werk en integratie/inburgering van nieuwkomers/oudkomers.

Het programma richt zich met name op groepen inwoners uit de samenleving die kwetsbaar zijn als gevolg van verschillende soorten van achterstand (lokaal sociaal beleid). Kernbegrippen zijn daarbij bevorderen zelfredzaamheid en participatie. Er bestaat een relatie met de programma's 2 "Actief in Epe" (welzijnsvoorzieningen), 4 "Leefbaar en veilig" (leefbaarheid) en 10 "Weer aan het werk" (bevordering arbeidsparticipatie).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een zelfstandige leefwijze voor mensen met een beperking

2. Verhogen van de gezondheid van de inwoners

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijke Zorg		Portefeuillehouder: D. van Norel / J.N. van Nuijs / E. Visser
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Realisatie dagopvang "nieuwe stijl".	Ja	De evaluatie van de pilot heeft plaatsgevonden met het besluit het realiseren van wijksteunpunten in de dorpen te continueren. Twee wijksteunpunten Burgerenk in Epe en Bloemfontein in Vaassen zijn inmiddels operationeel met activiteiten voor kwetsbare groepen, waaronder ouderen.
Uitvoeren gemeentelijk gezondheidsbeleid.	Ja	Uitvoering van gezondheidsbeleid heeft op basis van het uitvoeringsprogramma plaatsgevonden. Onder meer de jeugdgezondheidszorg (incl. prenatale voorlichting, maatwerk en extra contact moment voor jongeren) en preventieve activiteiten. Dit geldt ook voor de overige wettelijke taken.
Uitvoeren gemeentelijk ouderenbeleid.	Ja	Uitvoering heeft plaatsgevonden op basis van het uitvoeringsprogramma, waaronder de start van sociale wijkteams en de start van het geheugensteunpunt dementie in de gemeente.
Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Het subsidieprogramma is door vele externe partners uitgevoerd. Het betreft hier onder meer activiteiten van ouderenbonden en verzorgingstehuizen, maatschappelijk werk van Vérian, voorlichting over alcohol en drugs van ZAD en de activiteiten van Slachtofferhulp.
Decentralisatie van functie begeleiding en functie persoonlijke verzorging AWBZ van rijk naar gemeente (WMO).	Ja	De decentralisatie heeft per 2015 plaatsgevonden. Hiervoor zijn in 2014 de benodigde voorbereidingen getroffen, bijv. beleidsplan, aanbesteding, sociaal wijkteam en verordening en beleidsregels.
Opstellen beleidsnota WMO 2015-2018.	Ja	De beleidsnota is door de raad vastgesteld.
Actualisatie Sociale Agenda 2015-2020.	Nee	De voorbereiding van de actualisatie is gestart. Als gevolg van de drie decentralisaties vindt de afronding plaats in 2015. Vorenstaande is gemeld in de voortgangsrapportage.

Maatschappelijke Zorg			<i>Portefeuillehouder: D. van Norel / J.N. van Nuijs / E. Visser</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>	
Realiseren van een goede infrastructuur voor ondersteuning aan mensen.	Ja	In 2014 is gestart met de pilot sociale wijkteams voor Wmo/Begeleiding.	

Programma 4 Leefbaar en veilig

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen brandweer, politie, criminaliteit en overlast, crisisbeheersing/rampenbestrijding, leefbare en veilige leefomgeving. Het programma geeft invulling aan de brede begrippen van leefbaar en veiligheid. Het onderwerp integrale veiligheid valt ook onder dit programma. Er bestaat een relatie met de programma's 1 "Opgroeien in Epe", 2 "Actief in Epe", 3 "Zorg en Opvang" en 6 "Epe op orde". Verder is er een relatie met programma 8 "Toezicht en handhaving". Daar vindt de uitvoering plaats van de diverse leefbaarheids- en veiligheidsaspecten.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving
2. Bevorderen van bijdragen van bewoners aan de leefbaarheid in de kernen en wijken
3. Bevorderen van een goede, geëfende organisatie die snel en adequaat kan optreden bij een calamiteit of ramp

Wat gaan we daarvoor doen?

Veiligheid		Portefeuillehouder: H. van der Hoeve
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Bevorderen kwaliteit basisbrandweezorg.	Ja	De realisatie van een nieuwe brandweerkazerne aan de Kweekweg te Epe is gestart. Het prestatiecontract is uitgevoerd.
Verbeteren aansluiting, coördinatie en afstemming tussen lokale en regionale netwerken (MDT's-CJG-Veilighuis).	Ja	De gerealiseerde activiteiten zijn onder meer een centrale registratie van multiprobleem casuïstiek, afstemming tussen lokale en regionale zorgstructuren en het zorgdragen voor een doelgerichte en efficiëntere aanpak van multiprobleem situaties. Als onderdeel van het regionale project "Ketensamenwerking multiprobleem huishoudens" zijn er bijeenkomsten georganiseerd rond privacy en het tijdig delen van informatie. Dit thema wordt in het kader van de 3 decentralisaties in 2015 voortgezet onder de naam "leertuin Zorg en Veiligheid".
Uitvoeren integraal veiligheidsbeleid.	Ja	De gerealiseerde actiepunten uit het jaarplan 2014 voor de gemeente zijn onder meer voorlichtingsbijeenkomsten inbraakpreventie, preventieproject Witte Voetjes samen met de politie. Daarnaast is er deelgenomen aan de integrale veiligheidsmonitor, is er een wervingsactie Burgernet geweest en is er een intergemeentelijke samenwerkingsovereenkomst BOA's opgesteld. Met toepassing van burgerparticipatie zijn maatregelen voorbereid ter voorkoming van overlast jeugd.
Verbeteren crisisbeheersing en rampenbestrijding.	Ja	Gestart is met de implementatie van het Handboek Bevolkingszorg (organisatie en werkwijze bij crisis en rampen). Er zijn trainingen gevolgd door medewerkers en bestuurders.

Leefbaarheid		<i>Portefeuillehouder: J.N. van Nuijs</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Gefaseerd invoeren van “wijk- en buurtgericht werken”.	Ja	Het wijkgericht werken is ingevoerd in Emst en Oene. De werkzaamheden zijn gecontinueerd in de zes wijken waar het eerder is ingevoerd.

Programma 5 Ruimte en wonen

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen ruimtelijke ordening, grond- en woningexploitatie, bouw- en woningtoezicht en volkshuisvesting. Het onderdeel bouw- en woningtoezicht heeft een uitvoerend karakter. De activiteiten voor woningexploitatie zijn erg beperkt.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit om een goed woon-,werk- en leefklimaat te ondersteunen
2. Bevorderen van een diversiteit aan woonaanbod om de leefbaarheid in de dorpen op peil te houden voor jong en oud
3. Behouden van het in de gemeente aanwezige cultuur- en natuurhistorisch erfgoed
4. Beheerste en duurzame ontwikkeling van het buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Ruimtelijke ontwikkeling		Portefeuillehouder J.N. van Nuijs
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Ontwikkelen Landbouw Ontwikkelingsgebied Beemte Vaassen.	Ja	Planvorming is overgegaan naar de provincie. Het inpassingsplan voor 1 nieuw bedrijf aan de Bokkerijweg en maatregelen voor de infrastructuur liggen ter inzage vanaf 18 december. Een procedure tegen de uitgebreide omgevingsvergunning van een nieuw bedrijf aan de Weteringdijk loopt nog.
Uitwerken van het Landschapsontwikkelingsplan.	Ja	Er is een vierjarige overeenkomst met de provincie gesloten voor de uitvoering van het Programma Landschap Epe 2014-2017. De provincie stelt € 200.000 beschikbaar. Dit is toegevoegd aan het lokale groenfonds. Tien landschapsplannen zijn er door particulieren gerealiseerd.
Opstellen van bestemmingsplannen nieuwe landgoederen.	Nee	Door de economische malaise zijn de plannen van de initiatiefnemers vertraagd. Eind van het jaar zijn de verschillende plannen weer opgepakt. Vertraging is gemeld in de voortgangsrapportage.
Ontwikkeling inbreidingsplannen met woningbouw.	Ja	Het bestemmingsplan Keizershof (Rabobank Oene) is vastgesteld. De Pirk-Noord en Vulcanus zijn lopende trajecten. Veel vragen en ideeën voor woningbouw leiden niet tot initiatieven, aangezien het woningbouwcontingent op dit moment geen ruimte biedt.
Opstellen bestemmingsplan bedrijventerrein VMI Epe.	Nee	De Totaalvisie is vastgesteld en heeft ter inzage gelegen. Tevens zijn concept anterieure overeenkomst en concept bestemmingsplan opgesteld. Vanwege afhankelijkheid van de provincie in dit proces zijn beide documenten nog niet definitief afgerond.
Opstellen bestemmingsplan Kievitsveld in Emst.	Nee	De fase van inspraak en overleg is afgerond. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen.

Ruimtelijke ontwikkeling		Portefeuillehouder J.N. van Nuijs
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Opstellen bestemmingsplan gebied Houtweg 12 (voormalig Rabobankgebouw) in Oene.	Ja	Het bestemmingsplan is vastgesteld. Hiertegen is geen beroep ingesteld waardoor het onherroepelijk is.
Opstellen bestemmingsplan buitengebied.	Nee	Het voorontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen voor inspraak en overleg. Het verwerken van de inspraakreacties vraagt meer tijd dan gepland. Daarnaast vergt de verdere voorbereiding meer tijd o.a. door het betrekken van de provinciale omgevingsvisie, het advies Commissie MER en recente uitspraken Raad van State inzake ammoniakemissie. Vertraging is gemeld in de voortgangsrapportage.
De volgende plannen financieel/economisch toetsen op realiseerbaarheid in de periode 2010-2014: <u>Centrum Vaassen</u> : ophogen molen, realiseren bouwplannen voor de panden Bervoets/Postkantoor, herontwikkelen gebied De Markt en De Brink, verkeersluw maken centrum, doortrekken Margrietweg. <u>Centrum Epe</u> : herontwikkelen winkelcentrum "De Marktwand", herinrichten Marktplaats met een nieuwe functie voor het voormalige gemeentehuis, verkeersluw maken centrum.	Ja	<u>Vaassen</u> : De molen is opgehoogd. Locatie postkantoor/Bervoets is herontwikkeld. De voorbereiding voor het doortrekken van de Margrietweg zijn gestart, evenals de bestuurlijke besluitvorming over het verkeersluw maken van het centrum van Vaassen. De gesprekken over een plan voor de ontwikkelingen op de Markt/Brink lopen nog. <u>Epe</u> : De Marktwand wordt gebouwd. Het ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte is afgerond.
Ondersteunen en faciliteren van haalbare plannen van derden in de 2 dorpscentra.	Ja	Verschillende gesprekken lopen. De woningbouw-programmering werkt belemmerend. In overleg met provincie en regio stedendriehoek wordt onderzocht belemmeringen weg te nemen.

Wonen		Portefeuillehouder J.N. van Nuijs
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Regionale woningbouwprogrammering.	Ja	De voorbereiding van de regionale woonagenda is afgerond. De besluitvorming daarover is in 2015
Uitwerken uitvoeringsparagraaf van de woonvisie.	Ja	Het project langer zelfstandig wonen is gestart. Over het uit de markt halen van woningbouwplannen is in een speciale bijeenkomst informatie verstrekt over de stand van zaken en de vervolgacties. Bij de besluitvorming betreffende de begroting 2015 is de evaluatie van de starterslening verschoven naar 2015.
Uitwerken nieuwe huisvestingswet.	Nee	De besluitvorming over de nieuwe huisvestingswet is pas in juni door de Eerste Kamer afgerond. Regionaal heeft er afstemming plaatsgevonden met Heerde en Hattem. De geplande huisvestingsverordening komt nu in 2015 voor besluitvorming naar de raad.

Ruimte overig		<i>Portefeuillehouder J.N. van Nuijs / B.J. Aalbers</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren maatregelenplan cultuurhistorisch beleidskader.	Nee	Een voorstel voor de herijking van de gemeentelijke monumentenlijst is afgerond. De monumentencommissie brengt hierover nog een advies uit. Daarna kan besluitvorming plaatsvinden.
Tegengaan illegaal gebruik gemeentegrond.	Ja	Project is grotendeels uitgevoerd. Afronding van de laatste dossiers vindt in eerste helft 2015 plaats. De opbrengsten hebben de kosten van het project gedekt.
Realiseren nieuw dorpsplein Oene.	Ja	Het dorpsplein is door Oener Belang gerealiseerd, waarbij de door de gemeente beschikbare subsidie is gebruikt.

Programma 6 Epe op orde

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen betreffende het beheer en onderhoud van dat deel van de openbare ruimte dat kan worden beschreven als de bovengrondse infrastructuur en toebehoren. Het gaat dan om de zorg dat de wegen en pleinen, woonstraten en -erven hun functie adequaat kunnen blijven vervullen.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een leefomgeving (openbare ruimte) die schoon en heel is
2. Vergroten van de verkeersveiligheid in de kernen en in het buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Verkeer en vervoer		Portefeuillehouder R.A.J. Scholten
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitvoeren van wegenbeleidsplan.	Ja	Activiteiten zijn uitgevoerd waaronder onderhoud aan Molenweg, Kanaalstraat en Klaterstraat.
Uitvoeren van bruggenbeleidsplan.	Ja	De brug bij de Ravenstraat in Oene is vervangen. Het onderhoudsprogramma bruggen is vastgesteld.
Uitvoeren van het gemeentelijk fietstotaalplan.	Ja	Diverse fietspaden zijn gerealiseerd: Korrenbergweg, Woldweg, langs de Grift/Apeldoorns kanaal. De bewegwijzering van het fietspad "treinbaanroute" is gerealiseerd.
Inrichten van duurzaam veilige gebieden.	Nee	Het wijkverkeersplan rest bebouwde kom Vaassen is door langere voorbereidingstijd nog niet gereed.
Realisatie projecten uitvoeringsnota GVVP 2009-2016.	Ja	Het kruispunt De Meent – Zuukerweg is verkeersveilig gemaakt. Twee andere kruispunten (Hoofdstraat-Enkweg en Oenerweg-St. Anthonieweg) zijn vanuit praktische overwegingen naar 2015 verplaatst. De snelheidsremmende maatregelen in de wijken Burgerenk en Vegtelarij zijn gerealiseerd.
Realisatie projecten uitvoeringsnota parkeerbeleidsplan.	Ja	In de wijken Burgerenk en Vegtelarij in Epe zijn extra parkeerplaatsen aangelegd.

Beheer openbare ruimte		Portefeuillehouder J.N. van Nuijs / B.J. Aalbers / R.A.J. Scholten
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Onderhoud Openbare Ruimte.	Ja	Het onderhoud is conform afspraken uitgevoerd. Voor de centra betreft dit tenminste onderhoudsniveau basis en voor daarbuiten is dit tenminste onderhoudsniveau laag.
Uitbesteden van de uitvoerende taken met betrekking tot beheer en onderhoud openbare ruimte.	Ja	Per 1-1-2015 zijn alle uitvoerende taken m.b.t. het onderhoud en beheer van de openbare ruimte uitbesteed inclusief de overdracht van het personeel.

Beheer openbare ruimte		<i>Portefeuillehouder J.N. van Nuijs / B.J. Aalbers / R.A.J. Scholten</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
In samenwerking met burgers en belangenorganisaties een inventarisatie van knelpunten maken betreffende de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een lichamelijke beperking.	Nee	De inventarisatie is onderdeel van de ontwikkeling van de centrumplannen Epe / Vaassen. Deze inventarisatie is nog niet afgerond, doordat voorbereiding en overleg meer tijd kosten.
Opstellen en uitwerken van een maatregelenpakket met een prioritering van activiteiten om de toegankelijkheid van de openbare ruimte te verbeteren.	Nee	Het maatregelenpakket maakt deel uit van de ontwikkeling van de centrumplannen Epe / Vaassen. Het opstellen van het maatregelenpakket is nog niet afgerond, doordat voorbereiding en overleg meer tijd kosten.

Programma 7 Duurzaamheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de zorg voor het milieu. De belangrijkste onderwerpen uit het programma zijn milieu, afvalverwijdering en de afvoer van (overtollig) regenwater en afvalwater.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van de leefomgeving voor nu en toekomstige generaties

2. Verbeteren van de milieukwaliteit van de leefomgeving

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieu algemeen		Portefeuillehouder: B.J. Aalbers
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitwerken Gemeentelijk Rioleringsplan.	Ja	Het bergbezinkbassin De Pal/Zuukerweg (Epe) voor extra opslag rioolwater is gerealiseerd. Het drukriool Oranjeweg (Emst) is vervangen. Het onderzoek naar extra mogelijkheden voor opslag rioolwater in Epe loopt nog.
Faciliteren van concrete initiatieven uit de samenleving om de realiseerbaarheid daarvan te vergroten.	Ja	De subsidieregeling Duurzamer Epe is opengesteld. De regeling ondersteunt duurzame initiatieven van samenwerkende inwoners.
Onderzoek naar de behoefte en mogelijkheden en op basis daarvan een besluit nemen over het invoeren van een (lokaal) groenfonds om duurzame initiatieven uit de samenleving te stimuleren en te ondersteunen.	Ja	Er is een vierjarige overeenkomst met de provincie gesloten voor uitvoering van het Programma Landschap Epe 2014-2017. De provincie heeft € 200.000,- beschikbaar gesteld. Dit is toegevoegd aan het lokale groenfonds (begroting 2014). Voor uitvoering van het programma is in totaal ca. € 265.000,- beschikbaar.

Afvalinzameling- en verwerking		Portefeuillehouder: B.J. Aalbers
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Opstellen en uitwerken van het lokaal programma "Afval 2030" waarin opgenomen is de inzamelstructuur te optimaliseren zodanig dat de hoeveelheid restafval in 2014 t.o.v. 2009 met 40% is verminderd.	Ja	Er is een plan van aanpak opgesteld voor de uitvoering van de diverse maatregelen. Ingevoerd zijn onder meer een driewekelijkse inzameling en bladkorven. Een nieuwe afvalverordening is vastgesteld.

Programma 8 Toezicht en handhaving

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen vergunningverlening, controle op uitvoering en handhaving van wet- en regelgeving en de algemene plaatselijke verordening. Er bestaat een relatie met programma 4 “Leefbaar en veilig”.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Versterken van handhaving en toezicht

Wat gaan we daarvoor doen?

Vergunningverlening/handhaving		Portefeuillehouder R.A.J. Scholten / J.N. van Nuijs
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Doorontwikkelen Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) voor vergunningverlening en handhaving.	Ja	De kwaliteitscriteria vanuit het Rijk zijn komen te vervallen en daarmee ook het verbeterplan dat door het Rijk gevraagd werd. Ingezet wordt op een sterkere samenwerking tussen RUD OVJ en Noord-Veluwe.
Uitwerken handhavingskader.	Ja	Het bestaande handhavingsprogramma (2013) is voortgezet. Dit omdat het handhavingsprogramma wordt geïntegreerd in het omgevingsplan WABO. Deze wordt in 2015 afgerond.

Programma 9 Bedrijvigheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen lokale economie (waaronder werkgelegenheid, bedrijfsterreinen, agrarische aangelegenheden, recreatie en toerisme). De gemeentelijke rol is voorwaardenscheppend (vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, goede ontsluiting en bereikbaarheid, goed beheer van de openbare ruimte) en faciliterend (informatievoorziening, dienstverlening). Er bestaat een relatie met programma 5 "Ruimte en wonen" (economische aspecten in planontwikkeling en bestemmingsplannen).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Behouden en verder uitbouwen van sterk vertegenwoordigende beroepssectoren (onder meer industrie, zorg en dienstverlening, recreatie en toerisme, detailhandel)
2. Vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Epe op het terrein van recreatie en toerisme

Wat gaan we daarvoor doen?

Recreatie en toerisme		Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitwerken toeristisch profiel.	Nee	Het op te stellen plan voor een "dekkend" routenetwerk (o.a. wandelen, fietsen en paarden) is onderdeel van het gehele plan van de nieuwe stichting Promotie Gemeente Epe. Hierna wordt daar nader op ingegaan.
Inzetten stimuleringsbudget recreatie en toerisme.	Ja	Het beheer van het budget is conform raadsbesluit onder beheer van de Stichting Promotie Gemeente Epe gebracht. Voor besteding van dat budget zijn nadere afspraken gemaakt.
Inventariseren van en een keuze maken voor de in te zetten moderne (technische) middelen om een zo groot mogelijk publiek te bereiken.	Ja	Een eerste inventarisatie heeft plaatsgevonden. De eerste acties zijn gericht op de website en promotiemateriaal.
Opstellen en uitvoeren van een gezamenlijk plan van aanpak van gerichte activiteiten uitgaande van het gemeentelijk toeristisch profiel.	Ja	De stichting Promotie Gemeente Epe is in maart opgericht en vervolgens met de eerste activiteiten gestart. Een plan van aanpak is voorbereid. Bespreking vindt begin 2015 plaats.

Lokale/regionale economie		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Sluiten van een overeenkomst over de verplaatsing van het dierenpark met de provincie, waterschap en initiatiefnemer.	Nee	Plannen zijn door de eigenaar ingetrokken. Het bedrijf is inmiddels failliet. In de afwikkelingsprocedure is een doorstart een mogelijkheid.
Opstellen en uitvoeren van het arbeidsmarktbeleid via de Strategische Board.	Ja	Arbeidsmarktbeleid is vast onderdeel van het jaarplan van de Strategische Board. De uitvoering vindt plaats via de tafels Werkt en Leert en/of projecten die behoren tot het Akkoord van Beekbergen. Voorbeelden zijn Epe Scoort, het Sociaal Akkoord Zorg en het sectorplan 'Samen werk maken van werk'.

Programma 10 Weer aan het werk

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen die samenhangen met de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. De uitvoeringspraktijk is neergelegd in verordeningen. Er bestaat een relatie met programma 3 “Zorg en opvang” (bevorderen zelfredzaamheid).

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Vergroten van maatschappelijke participatie van mensen zonder werk
2. Verminderen van de schuldenproblematiek van Eper inwoners
3. Verminderen van armoede bij ouderen en gezinnen met een minimuminkomen

Wat gaan we daarvoor doen?

Arbeidsparticipatie		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Verhogen uitstroompercentage WWB.	Ja	De totale uitstroom in 2014 bedroeg 242 waarvan 88 personen zijn uitgestroomd richting werk. Hiermee is de gestelde ambitie van 50 ruimschoots behaald.
Uitvoeren Wet Sociale Werkvoorziening.	Ja	De Wsw is volgens de wettelijke vereisten uitgevoerd. Hiervoor zijn regionaal (Epe, Heerde, Apeldoorn) prestatieafspraken vastgelegd met de uitvoeringsorganisatie Felua-groep.
Vorbereiding en implementatie Participatiewet.	Ja	De participatiewet is per 2015 in werking getreden. Volgens planning zijn een kader en verordeningen ter vaststelling aangeboden. Vanwege Rijksbeleid wordt een aantal verordeningen in 2015 vastgesteld.
Opstellen van trajectplannen voor uitkeringsgerechtigden zonder perspectief op betaald werk.	Ja	Uitvoering is gerealiseerd binnen de reguliere contractafspraken met de gemeente Apeldoorn. In de nota Reilen en Zeilen (medio 2015) worden de concrete cijfers opgenomen. Het lokale project Participatiespringplank is gestart voor activering van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. In 2014 zijn 26 personen aangemeld binnen dit project. Gestart is met de uitrol van Direct Actief in Epe.

Programma 11 Bestuur en organisatie

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen algemeen bestuur, personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, huisvesting, juridische zaken, communicatie en andere bedrijfsmiddelen zoals post, repro en facilitaire zaken.

Wat willen we bereiken?

Strategische doelen:

1. Ontwikkelen van een klantgerichte organisatie die gericht is op een snelle, correcte en integere dienstverlening
2. Ontwikkelen van een op de samenleving gerichte organisatie die de dialoog aangaat met burgers en flexibel en slagvaardig inspeelt op ontwikkelingen en behoeftes
3. Ontwikkelen van een organisatie waarbij het resultaat voorop staat en alles draait om het willen bereiken van de afgesproken doelen met een efficiënte en rechtmatige inzet van middelen

Wat gaan we daarvoor doen?

Planning en control		Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Verbeteren planning en control cyclus.	Ja	Met de raadscommissie P&C is gestart met het voorstel voor indicatoren bij de strategische doelen in de programmabegroting. Afronding vindt in 2015 plaats.
Uitvoeren jaarlijks onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van (delen van) programma's en paragrafen en van (onderdelen van) de organisatie-eenheden.	Ja	Het onderzoek heeft geleid tot een structurele verlaging van de overhead. Het betreft een kostenverlaging bij het inzetten van de dienstauto's (€ 5.000) en een vereenvoudiging van de Planning & Controlcyclus (€ 60.000). De kostenverlagingen zijn verwerkt in de begroting van 2015.
Hanteren uitgangspunten voor solide financieel beleid.	Ja	Uitgangspunten zijn toegepast bij opstelling van de begroting en de jaarrekening.

Burger en bestuur		Portefeuillehouder: H. van der Hoeve
Activiteiten programmabegroting	Uitgevoerd? Ja/nee	Toelichting
Uitwerken Strategische visie op communicatie.	Nee	Door prioritering in werkzaamheden en een verplaatsing van de raadsbijeenkomst over communicatie is de voorgenomen evaluatie doorgeschoven naar 2015.
Onderzoek naar de organisatie en inrichting van fysieke informatiepunten in de dorpen.	Ja	Dit onderzoek heeft een plaats gekregen in de plannen rond de inrichting van het toekomstig Klant Contact Centrum (KCC). Bij het onderdeel hierna "uitvoering programma NuePe" wordt nader ingegaan op het KCC. Begin 2015 start een pilot rond informatiepunten.

Dienstverlening		<i>Portefeuillehouder: H. van der Hoeve</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Uitvoeren programma NUePe.	Ja	Er is een businesscase opgesteld voor de toekomstige inrichting van het Klant Contact Centrum en in vervolg daarop een implementatieplan. Het zaakstelsel en de broker zijn technisch opgeleverd en nodig voor digitale dienstverlening en digitalisering van werkprocessen. Hierbij is ook digikoppeling gerealiseerd waarmee is voldaan aan de resultaatverplichting. De organisatie is voorbereid op het zaakgericht werken. Een groot aantal werkprocessen zijn in dat kader herontworpen. De eerste processen werken nu "live" volgens de nieuwe methodiek (collecte- en loterijvergunning, GBA-uitreksel, WMO aanvragen). Er is een visie op het gebruik van het digitale kanaal opgesteld.

Organisatie		<i>Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten</i>
<i>Activiteiten programmabegroting</i>	<i>Uitgevoerd? Ja/nee</i>	<i>Toelichting</i>
Realiseren duurzaam gemeentehuis.	Ja	Gestart is met de voorbereiding van een masterplan in vervolg op de eerdere externe studie. Vooruitlopend op de verdere plannen zijn door de raad middelen beschikbaar gesteld voor het realiseren van duurzaamheidsmaatregelen (vervanging van het glas in de oudbouw , vervanging van de cv-ketels door gaswarmtepompen met een HR ketel en de plaatsing van 200 zonnepanelen).
Invullen model regisserende gemeente.	Ja	De visie op de regisserende gemeente is door de raad vastgesteld. De regieagenda wordt opgenomen als apart onderdeel in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting. Vanuit de regieagenda is inmiddels een nieuwe organisatiestructuur uitgewerkt en gestart per 1-1-2015. Een strategisch personeelsplan is opgesteld.

PARAGRAFEN

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De paragraaf lokale heffingen heeft in de programmarekening tot doel verantwoording af te leggen over het beleid en de uitvoering daarvan ten aanzien van de lokale heffingen en de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). In de Jaarrekening is in het “overzicht van algemene dekkingsmiddelen” voor de belastingen de geraamde en gerealiseerde opbrengst voor 2014 weergegeven.

1.2 Beleidskaders

Naast landelijke regelgeving is het beleid betreffende de lokale heffingen vastgelegd in:

- diverse belastingverordeningen en -regelingen
- de nota lokale heffingen
- de nota woonlasten
- het college-akkoord 2014-2018

1.3 Beleidsverantwoording

1.3.1 Algemeen

De gemeente Apeldoorn voert sinds 2009 de belastingen en WOZ uit. Het contract met Apeldoorn loopt tot eind 2015. De gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen hebben gewerkt aan een bedrijfsplan voor de oprichting van een regionaal gemeentelijk belastingkantoor. Besluitvorming daarover is voorzien voor het voorjaar van 2015.

1.3.2 Wet WOZ

Begin 2014 zijn de WOZ-waarden bekend gemaakt. Het aantal ingediende bezwaren is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Na de bezwaarafhandeling heeft 1,6% van het totaal aantal woningen een andere waarde gekregen. Dit is gelijk aan vorig jaar en in lijn met het landelijke beeld (1,5%).

De Waarderingskamer houdt toezicht op de uitvoering van de Wet WOZ en geeft een algemeen oordeel per gemeente. Eind 2013 is het algemeen oordeel verlaagd van ‘goed’ in ‘naar behoren’. Epe heeft met Apeldoorn als kwaliteit ‘goed’ afgesproken en er zijn maatregelen getroffen om de uitvoering te verbeteren. Eind 2014 heeft dit geresulteerd dat Waarderingskamer de uitvoering weer als ‘goed’ beoordeelt.

1.3.3 OZB

Het aantal en de waarde van niet-woningen was lager dan geraamd. De jurisprudentie rondom de woondelenvrijstelling bij niet-woningen is nog steeds in ontwikkeling en daaruit blijkt dat een groter deel vrijgesteld was dan aanvankelijk aangenomen. Het aantal en de waarde van woningen lag hoger dan geraamd. Per saldo is de OZB-opbrengst gelijk aan de raming.

1.3.4 Reinigingsheffingen

Uitgangspunt is een 100% kostendekkende heffing. De baten uit heffing zijn wat lager dan geraamd. De lasten zijn eveneens lager, dit komt door een hogere vergoeding vanwege succesvolle inzameling van kunststofverpakkingsmaterialen. Als gevolg van gewijzigde regelgeving op het gebied van verslaggeving (BBV) in 2014 moet onderscheid gemaakt worden in bestanddelen van overschotten of tekorten; Efficiencyvoordelen uit beheer en uitvoeringskosten van afvalinzameling en verschillen in opbrengsten uit heffingen worden verrekend met de reserve afval. Voordelen in kapitaallasten als gevolg van uitgestelde investeringen worden toegevoegd aan een voorziening. In 2014 wordt op basis hiervan € 248.000 toegevoegd aan de reserve afval. Aangezien de gemeente zelf geen investeringen doet in inzamelingsmiddelen heeft er geen toevoeging aan de voorziening plaatsgevonden.

1.3.5 Rioolheffingen

Samen met de baatbelasting riolering en het rioolaanleg- en aansluitgeld dekken de rioolheffingen de lasten die verbonden zijn aan de brede rioleringstaak van de gemeente. De inkomsten uit de heffing zijn vrijwel conform raming. Als gevolg van nieuwe regelgeving op gebied van verslaggeving (BBV) in 2014 moet onderscheid worden gemaakt in de bestanddelen van overschotten of tekorten; Efficiencyvoordelen uit beheer- en onderhoudswerkzaamheden en aanbestedingen en verschillen in

opbrengsten uit de heffing worden verrekend met de reserve riolering. Voordelen in kapitaallasten als gevolg van uitgestelde investeringen worden toegevoegd aan de voorziening bijdragen toekomstige vervanging riolering. In 2014 wordt op basis hiervan € 15.000 toegevoegd aan de voorziening en € 42.000 aan de reserve.

1.3.6 Hondenbelasting

Bij de helft van alle woonadressen binnen de kommen is gecontroleerd op hondenbezit. Het aantal geregistreerde honden is hoger dan de raming. Deze belasting is een bestemmingsheffing. Vanwege minder inzet van toezichthouders op hondenoverlast, en minder beleidsuren vallen de verhaalbare lasten lager uit. Hierdoor hoeft er € 10.000 minder uit de egalisatiereserve onttrokken te worden dan geraamd.

1.3.7 Forensenbelasting

Dit betreft de belastingheffing op (tweede) woningen van mensen die niet in Epe wonen. Het aantal tweede woningen is gestegen. De opbrengst is daardoor € 16.000 hoger dan de raming.

1.3.8 Toeristenbelasting

Volgens planning zijn controles uitgevoerd bij ondernemers op de aangifte en administratie. De opbrengst in de jaarrekening betreft elk jaar een inschatting, omdat deze aanslagen na afloop van het jaar worden opgelegd. Dit jaar is gebleken dat het werkelijk aantal overnachtingen in 2013 lager was dan het aantal dat was ingeschat bij de jaarrekening 2013. Dat komt door autonoom minder overnachtingen bij een grote camping. Hierdoor is een nadelig 'afrekenverschil' ontstaan in 2014. Verder speelt mee dat bij de raming er vanuit was gegaan dat de voormalige forensen allemaal tegen het tarief voor een jaarplaats zouden worden aangeslagen. Gebleken is dat een deel daarvan seizoensplaatsen betreft die leiden tot een lagere opbrengst. Dat werkt ook door in de opbrengst van 2014, deze is daardoor € 30.000 lager dan geraamd.

1.3.9 Precariobelasting

Dit is de heffing van voorwerpen op, onder of boven gemeenteground. Elk jaar vindt er controle plaats in de winkelcentra. Vanwege het met terugwerkende kracht vervallen van een grote vaste standplaats valt de opbrengst € 10.000 lager uit.

1.3.11 Begraafrechten

De inkomsten vanuit deze rechten waren ongeveer zoals verwacht. Doordat de verhaalbare lasten wat lager uitvielen dan geraamd, is de onttrekking aan de voorziening € 12.000 lager dan geraamd.

1.3.12 Leges

De opbrengst bouwleges is incidenteel € 500.000 hoger dan geraamd vanwege eenmalige inkomsten vanuit plan de Klaarbeek. Deze worden in een reserve gestort die in de komende vijf jaar geleidelijk vrijvalt. Alle leges samen waren voor 90% kostendekkend.

1.3.13 Marktgeld

De opbrengst is € 10.000 lager dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een terugloop in met name de losse standplaatshouders. De verhaalbare lasten vielen hoger uit dan verwacht, dit betrof met name de schoonmaakkosten en de Btw daarop die bij de begroting niet was meegenomen en meer uren die zijn toegeschreven aan dit product. Dit heeft geleid tot een kostendekking van 69%.

1.3.14 Kwijtschelding

Via het Landelijke Inlichtingenbureau (LIB) vindt de toetsing plaats voor automatische kwijtschelding. Het LIB toetst bij diverse instanties of personen die in het voorafgaande jaar kwijtschelding hebben gekregen wederom in aanmerking komen voor kwijtschelding. Daarnaast komen er aanvragen binnen die zelf beoordeeld worden. Het aantal kwijtscheldingen en het bedrag aan toegekende kwijtschelding is hoger dan vorig jaar.

Kwijtschelding 2014	Ingediend <i>aantal</i>	Toegekend <i>aantal</i>	Bedrag
Automatische kwijtschelding	380	305	€ 91.000
Aanvragen	244	164	€ 40.000

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente Epe om structurele en niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen om zijn taken te kunnen voortzetten. Hiertoe wordt in deze paragraaf de relatie gelegd tussen de **weerstandscapaciteit** (de middelen die de gemeente in staat stellen om financiële tegenvallers op te vangen) en de aanwezige **risico's**. Op welke manier de gemeente risico's beheerst wordt vastgelegd in het risicomanagement.

2.2 Beleidskaders

De mate waarin de aanwezige weerstandscapaciteit als voldoende kan worden beschouwd, is afhankelijk van de wijze waarop de gemeente wil omgaan met de aanwezige risico's. Deze beheersing van risico's wordt vastgelegd in het risicomanagement. Risicomanagement wordt gedefinieerd als het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's beheersbaar houdt of maakt. Het doel is om de beheersing van de risico's een integraal onderdeel te laten zijn van de bedrijfsvoering.

De gemeente Epe voert een risicomijdend en solide financieel beleid. Dit komt ondermeer tot uitdrukking in de wijze waarop in de begroting met risico's wordt omgegaan. Voor een nadere uiteenzetting van het financieel beleid, risico's en berekeningswijzen wordt verwezen naar bijlage 3.

Met betrekking tot de risico's is een risicokaart ontwikkeld waarin de risico's worden weergegeven op de dimensies Effect en Kans. Deze risicokaart is weergegeven in paragraaf 2.4.

2.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die de gemeente in staat stelt om financiële tegenvallers op te vangen. Onder deze middelen worden verstaan de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit op basis van de macronorm en het rekeningresultaat. Als we deze onderdelen omzetten in een tabel ontstaat het volgende beeld voor eind 2014:

<i>Weerstandscapaciteit</i>	<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>2014</i>
Algemene reserve		3.305
Onbenutte belastingcapaciteit obv macronorm		-
Jaarrekening resultaat		632
Totaal		3.937

2.4 Risico's

De inventarisatie van risico's heeft als doel om de, op het moment van het opstellen van deze begroting, bekende risico's te benoemen en toe te lichten. Onder de risico's worden verstaan risico's die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie van de gemeente. Voor zover risico's als concrete toekomstige financiële verplichtingen te kwantificeren zijn, zijn daarvoor (financiële) voorzieningen gevormd.

Het kwantificeren van risico's is lastig en in veel gevallen zullen de gemaakte keuzes arbitrair zijn. De risico's zijn in de een risicokaart (zie volgende pagina) weergegeven waarbij het effect van de gebeurtenis op de financiële positie van de gemeente, is afgezet tegen de kans dat de gebeurtenis zich voordoet. Op basis van het solide financiële beleid van de gemeente worden voor de risico's waarbij het effect op de bedrijfsvoering groot is en de kans reëel tot groot is (de rode vlakken in de

risicokaart) maatregelen genomen in de vorm van reserves of (structurele) stelposten in de begroting. De overige risico's (geel en groen) dienen opgevangen te worden in de weerstandscapaciteit.

EFFECT	GROOT ≥ € 150.000	- Borg/garant stelling - Verbonden partijen	- Grondexploitatie en regionale Woningbouwprogrammering. - WMO - WWB - Juridische claims & aansprakelijkheid	- Algemene uitkering - Decentralisaties
	SIGNIFICANT	- Renteontwikkeling	- Planschade claims - Regionalisering brandweerzorg	-
	KLEIN ≤ € 50.000	- Leerlingenvervoer	-	-
		KLEIN	REËL	GROOT
		KANS		

 = risico in begroting afgedekt door specifieke financiële buffers
 = risico gedekt binnen weerstandsvermogen

2.4.1 Specifiek afgedekte risico's:

In de onderstaande tabel worden de met financiële buffers afgedekte risico's vermeld (de rode risico's uit de risicokaart). Hiervan wordt weergegeven hoe ze zijn afgedekt en wat de omvang van de buffer is.

Afgedekt in financiële buffer	Hoe	Omvang buffer
Algemene uitkering	Stelpost structureel	€ 167.000
Bouwgrondexploitatie / Woningbouwprogrammering	Risico reserves	€ 5.290.000
Wet Werk en Bijstand (WWB)	Risico reserve	€ 1.682.000
Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO)	Risico reserve	€ 5.277.000
Decentralisaties		

Op dit moment lopen er gerechtelijke procedures over claims richting de gemeente. Het effect van deze claims kan door de hoogte ervan groot zijn, de kansen op toewijzing van claims is reëel. Toch zijn er op dit moment nog geen reserves of buffers in de begroting gevormd. De juridische procedures hebben nog een lange weg te gaan. Op het moment dat het effect en de kans nauwkeuriger zijn in te schatten zal afgewogen worden hoe deze risico's af te dekken. Voor nu wordt het risico gedekt in het weerstandsvermogen.

2.4.2 Af te dekken risico's in het weerstandsvermogen:

In de onderstaande tabel worden de risico's vermeld die financieel opgevangen dienen te worden in de weerstandscapaciteit (de gele en groene risico's uit de risicokaart). Hiervan wordt het financiële risico weergegeven (kans maal effect) en of het ontstane financieel effect eenmalig of structureel van aard is.

<i>Afgedekt in weerstandsvermogen</i>	<i>Kans x Effect</i>	
Rente ontwikkeling	€ 9.000	structureel
Juridische risico's	€ 230.000	eenmalig
Planschadeclaim	€ 70.000	structureel
Verbonden partijen	€ 36.000	eenmalig
Leerlingenvervoer	€ 2.500	structureel
Regionalisering brandweezorg	€ 31.000	structureel
Borg- en garantstelling	€ 541.000	eenmalig
Totaal	€ 919.500	

2.4.3 Vervallen risico's

Ten opzicht van de opstelling bij de begroting 2014 zijn de volgende risico's komen te vervallen:

- Btw regionalisering brandweezorg.

2.5 Conclusie weerstandsvermogen

De gekwantificeerde risico's afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit laat het volgende beeld zien:

<i>Weerstandsvermogen</i>	<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>2014</i>
Weerstandscapaciteit		3.937,0
Risico's		919,5
Weerstandsvermogen		3.017,5

Gerekend in ratio's wordt de weerstandscapaciteit ultimo 2014 als volgt weergegeven:

1. Algemene reserve in relatie tot de risico's: 3,6
2. Weerstandscapaciteit in relatie tot risico's: 4,3

De stand van de algemene reserve op 31 december 2014 bedraagt € 3,3 mln. Dit ligt boven de vereiste minimale omvang van € 2,0 mln. (nota reserves en voorzieningen). Het surplus per 31 december 2014 is als eenmalig dekkingsmiddel reeds ingezet bij de begroting 2015.

De ratio weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's (4,3) kan als uitstekend worden gekwalificeerd. Hierbij wordt aangesloten bij een gangbare kwalificering van het weerstandsvermogen: een ratio boven de 1 is voldoende, tussen de 1,4 en 2 is ruim voldoende en boven de 2 uitstekend.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen weergegeven. De belangrijkste criteria in het beleidskader zijn “schoon, heel en veilig”, waarbij het gekozen uitgangspunt de gewenste kwaliteit in verhouding tot de beschikbare middelen is. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is bepalend voor het voorzieningenniveau en de daarmee samenhangende jaarlijkse lasten. Omdat met het onderhoud van de kapitaalgoederen een aanzienlijk deel van de begroting is gemoeid, is een goed overzicht van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft, net als de andere paragrafen, een dwarsdoorsnede van de begroting omdat de kosten van het onderhoud van de kapitaalgoederen over verschillende programma's zijn verspreid.

3.2 Beleidskaders

Het beleid van de gemeente Epe voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in de onderstaande beleidsplannen:

- Wegenbeleidsplan (2014-2019)
- Gladheidbestrijdingsplan (2010-2014), geactualiseerd in 2014 voor de periode 2015-2019.
- Gemeentelijk Rioleringsplan: vGRP (2012-2015)
- Groenstructuurplan / Bomenbeleidsplan (2010)
- Beeldkwaliteitssysteem onderhoud openbare ruimte: BOR (uitgebreid in 2013)
- Speelruimtebeleidsplan/richtlijnen voorzieningen kinderen en jongeren (2012)
- Beleidsplan Openbare Verlichting (2012-2017)
- Beleidsplan bruggen (2013-2017)
- Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan (2009-2016)
- Fietsnota (2012)
- Parkeerbeleidsplan (2009-2016)
- Beleidsplan begraafplaatsen (2014-2018), vastgesteld in 2014.

3.3 Stand van zaken

Hieronder wordt – per gemeentelijk kapitaalgoed – aangegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de uitvoering van het beleid, welke relevante ontwikkelingen er spelen, of er noodzaak is voor bijstelling van het beleid, de financiële consequenties van het beleid en de vertaling ervan in de begroting.

3.3.1 Wegen

In gemeente Epe ligt 784 kilometer in lengte aan wegen. In oppervlakte is dat 2.762.655 m². De helft van deze oppervlakte bestaat uit asfalt, 27% uit elementen en 23% uit onverhard en beton. Jaarlijks wordt het wegareaal geïnspecteerd. Naar aanleiding van de inspectieresultaten wordt een onderhoudsprogramma opgesteld voor het jaar volgend op het jaar waarin de inspectie plaats had. In 2011 is in het kader van bezuinigingen het ambitieniveau voor het onderhoud van wegen verlaagd. Ten behoeve van het groot onderhoud van wegen beschikt de gemeente over een onderhoudsvoorziening. Met ingang van de begroting 2014 is de storting in de voorziening onderhoud wegen structureel verhoogd om het kwaliteitsniveau Laag voor de wegen in de gemeente te handhaven, conform het wegenbeleidsplan 2014-2019.

3.3.2 Riolering

Het rioolnetwerk in de gemeente is 448 kilometer lang. Daarvan is 228 kilometer drukriolering en 220 kilometer vrijverval riolering. Het netwerk is voorzien van 1.020 minigemalen en 28 rioolgemalen. In het – door de Raad - vastgestelde verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (vGRP) 2012-2015 zijn de benodigde maatregelen voor het verbeteren en in standhouden van de riolering genoemd. De verwachte uitgaven voor onderhoud en vervanging van de riolering zijn daarin opgenomen. In 2013 is overgestapt naar video-inspectiemethode. Hierdoor zijn rioolschades beter op te sporen en vroegtijdig te herstellen. De verwachting is dat komende periode meer vervangingen nodig zijn. Dit zal worden betrokken bij het opstellen van het nieuwe GRP, dat in 2015 wordt opgestart.

In 2014 heeft het afkoppelen van hemelwater minimaal plaats gevonden. Dit is te verklaren doordat er geen projecten waren waarbij dit slim gecombineerd kon worden. In 2015 staan de projecten met afkoppeling van het hemelwater wel op de planning.

3.3.3 Bruggen

De definitie van een brug is een overspanning over water om twee weggedeelten te verbinden. De gemeente Epe heeft in totaal 58 bruggen in eigendom: 38 met een draagconstructie van beton en 20 met een draagconstructie van staal met een kunststof, houten of metselwerk opbouw. In 2014 is er een brug vervangen conform het bruggenbeleidsplan. De planmatige vervanging van de volgende brug is conform het bruggenbeleidsplan in 2017. De kosten voor de vervanging van bruggen worden (met ingang van 2015) bekostigd uit een daartoe ingestelde reserve. Voor het opvangen van kosten voor het onderhoud van de bruggen is een onderhoudsvoorziening ingesteld. De hoogte van deze voorziening is in lijn met het nieuw opgestelde beleidsplan bruggen.

3.3.4 Beeldkwaliteit openbare ruimte (bomen, groen, zandwegen en begraafplaatsen)

Het Bomenbeleidsplan en Groenstructuurplan geven de toekomstvisie weer van de gemeente Epe op groen in de openbare ruimte van de bebouwde kommen van Epe, Vaassen, Emst en Oene. In de kernen en het buitengebied (exclusief het bosgebied) staan 45.000 bomen op gemeentelijke gronden staan. Om de boomveiligheid te waarborgen is een prioritering gemaakt op basis van kwaliteit en gebruiksdruk.

Het onderhoud van de openbare ruimte - waaronder bomen en gazons (43ha) - is vastgelegd in het beeldkwaliteitplan openbare ruimte (BOR). De beeldkwaliteit wordt geborgd door maandelijks een schouw uit te voeren. Voor de centra van Epe en Vaassen is door het college in 2011 besloten het onderhoud in de centra op tenminste het niveau 'basis' en in de wijken op tenminste niveau 'laag' te verzorgen. In 2013 is de kwaliteit voor zandwegen en begraafplaatsen toegevoegd.

3.3.5 Speelvoorzieningen

In oktober 2001 is door de gemeenteraad van Epe het speelruimtebeleidsplan vastgesteld. Het speelvoorzieningenniveau voldoet aan de richtlijnen van het Handboek Speelruimtebeleid van de NUSO. Op basis van inspectie is vastgesteld dat de speeltoestellen van de gemeente Epe voldoen aan de wet- en regelgeving (Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen). De kosten voor onderhoud, beheer en vervanging worden conform het speelruimtebeleidsplan in de begroting gedekt. Het college heeft in 2012 de richtlijnen voor voorzieningen voor kinderen en jongeren vastgesteld. Deze richtlijnen gaan bij nieuwe verzoeken uit van zelfredzaamheid en actief burgerschap. Uit de jaarlijkse inspectie op speeltoestellen blijkt dat gemeente Epe een 100% score in 2014 heeft behaald op alle onderdelen zoals heel, schoon en veilig.

3.3.6 Openbare verlichting

In 2012 is het nieuwe beleids- en beheerplan openbare verlichting vastgesteld. Het belangrijkste doel van het beleids- en beheerplan openbare verlichting is het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor de zorg voor de openbare verlichting in de komende vijf jaar met een doorkijk naar de daaropvolgende jaren.

De financiële risico's voor de onderhoudskosten worden afgedekt door een onderhoudsvoorziening. Voor toekomstige vervangingen is een reserve aanwezig. Beide worden gevoed door een jaarlijkse storting.

3.3.7 Water

Alle belangrijke afvoerwatergangen (zogenaamde A-watergangen) in de gemeente Epe zijn in eigendom, beheer en onderhoud bij derden, voornamelijk bij het waterschap Vallei en Veluwe. De gemeente beheert en onderhoudt voornamelijk bermsloten (deel van B-watergangen en C-watergangen). Hiervoor zijn middelen in de begroting opgenomen. De risico's voor het waterbeheer worden weggenomen door te werken met vastgestelde onderhoudsprogramma's. Hierdoor wordt een achterstand in het onderhoud voorkomen. Op dit moment is er geen aanleiding om het huidige beleid te wijzigen.

3.3.8 Verkeersregelinstallaties (VRI)

Er zijn drie verkeersregelinstallaties in eigendom van de gemeente Epe. Deze VRI's liggen in Epe, Emst en Vaassen. In 2014 is het beheer en onderhoud van de drie VRI's georganiseerd via gemeente Apeldoorn. De VRI's in Epe en Emst dateren uit 2011. De VRI in Vaassen wordt in 2015 vervangen.

3.3.9 Gebouwen

Er zijn 39 gebouwen in beheer en onderhoud bij gemeente Epe, waarvan 6 gymlokalen. Het complete beheer en onderhoud van 27 scholen wordt vanaf 1 januari 2015 door de schoolbesturen verzorgd. Alle gemeentelijke gebouwen hebben een MeerjarenOnderhoudsplan (MOP). De onderhoudsplannen worden om het jaar actueel gehouden met de kwaliteitsnorm: sober en doelmatig. Op basis van de MeerjarenOnderhoudsplannen zijn voorzieningen gevormd waaruit het groot onderhoud wordt bekostigd voor het gemeentehuis, de buitenzijde van de gymzalen, de brandweerkazerne Vaassen, kinderopvang St. Crusiusweg, de wijkgebouwen, de bibliotheken, de Ossenstal, gemeentewerf Kweekweg, de Milieustraat Vaassen en het Streekarchief. De reguliere stortingen zijn in de begroting verwerkt. Eind 2014 is gestart met de bouw van de brandweerkazerne Epe met een geplande oplevering in 2015. Aan het gemeentehuis zijn in 2014 en worden in 2015 duurzaamheidsmaatregelen uitgevoerd.

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

De paragraaf financiering heeft tot doel inzicht te verschaffen in de activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's, ofwel: treasury.

4.2 Beleidskaders

De gemeente hanteert bij de uitvoering van de treasuryfunctie het treasurystatuut. Het treasurystatuut is voorgeschreven op grond van de Wet Fido (Wet Financiering decentrale overheid). In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. In september 2014 is een nieuw treasurystatuut door de gemeenteraad vastgesteld. De stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in deze paragraaf.

4.3 Beleidsverantwoording

4.3.1 Treasurybeheer

De Wet Fido geeft twee concrete richtlijnen voor de gemeenten voor het beheersen van renterisico's. Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

4.3.2 Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Juist voor kortere financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct invloed hebben op de rentelasten. Om een grens te stellen aan de korte financiering is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het begrotingsjaar. Voor Epe bedraagt de kasgeldlimiet voor 2014 € 5,5 miljoen (zie bijlage 4). Uitgangspunt is dat het financieringstekort zoveel mogelijk met kort geld wordt gefinancierd omdat het rentepercentage voor kort geld lager is dan het percentage voor leningen met een lange looptijd. In 2014 zijn alleen in het eerste kwartaal enkele kasgeldleningen afgesloten. In 2014 zijn geen langlopende geldleningen afgesloten.

4.3.3 Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De bedoelde aanpassingen van rentepercentages doen zich voor bij herfinanciering en renteherziening.

- Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichtingen van bestaande leningen te voldoen.
- Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd herziet.

De renterisiconorm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor herfinanciering en/of renteherziening. Voor Epe bedraagt de renterisiconorm € 12,95 miljoen.

Het werkelijke renterisico was in 2014 nihil omdat er in 2014 geen nieuwe leningen zijn aangetrokken en er geen renteherzieningen hebben plaatsgevonden op de in voorgaande jaren afgesloten leningen. In de voorgaande jaren was dit ook het geval.

4.4 Financiering

4.4.1 Financieringspositie

Voor 2014 was een financieringstekort begroot op € 20,8 miljoen (op begrotingsbasis). Dit tekort zou gefinancierd worden met kortlopende en langlopende geldleningen.

Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de volgende percentages:

Rente kort:	1,0%
Rente lang:	2,75%

Gedurende het eerste kwartaal van 2014 zijn kortlopende geldleningen aangetrokken met een rentepercentage variërend van de 0,18 % tot maximaal 0,27 %.

In het jaar 2000 is voor het laatst een langlopende geldlening aangetrokken.

In het kader van het financieel toezicht publiceert de provincie jaarlijks een overzicht van de schuldenpositie van de gemeenten in Gelderland. Uit dat overzicht blijkt dat de netto schuld per inwoner van Epe in vergelijking met de andere 54 gemeenten laag is. In de publicaties van de afgelopen drie jaar (2011-2013) staat Epe op een 5e plaats van de gemeenten met de minste schulden.

4.4.2 Leningenportefeuille

In totaal staat eind 2014 ca. € 940.000 aan langlopende geldleningen uit. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 5,75%.

4.4.3 Uitzettingen

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Voor Epe betekent dat in 2014 de tijdelijke overtollige middelen gestort zijn in de schatkist van het rijk.

Daarnaast heeft de gemeente diverse uitzettingen/beleggingen bij o.a. de BNG en Vitens uit hoofde van haar publieke taak.

4.5 Wet Hof

Ingaande 2014 is de wet Hof (Houdbare overheidsfinanciën) van kracht. In de wet Hof zijn bepalingen opgenomen over het maximale toegestane EMU-saldo van de overheid en eventuele mogelijke sancties bij overschrijding van de deze norm.

In het bestuurlijk overleg tussen rijk en de decentrale overheden zijn afspraken gemaakt over het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo. Het betreft een macronorm voor de decentrale overheden gezamenlijk, die niet onderverdeeld wordt in een (micro)norm per individuele overheid.

Wel wordt jaarlijks in de septembercirculaire een lijst met referentiewaarden per individuele overheid gepresenteerd. Deze referentiewaarden zijn voornamelijk bedoeld om individuele decentrale overheden een richtsnoer te geven voor het toegestane tekort op individueel decentraal niveau.

Met het rijk is overeengekomen dat in deze kabinetsperiode geen sancties worden opgelegd bij een overschrijding van de tekortnorm van de gezamenlijke decentrale overheden. Deze kabinetsperiode wordt gezien als een proefperiode, waarin ervaring wordt opgedaan met de procedurebepalingen die in de Wet Hof zijn opgenomen.

Ontwikkeling EMU-saldo decentrale overheden (percentage van het bruto binnenlands product)

	2014	2015	2016 ¹	2017
Tekort norm:	- 0.5%	- 0.5%	- 0.4%	- 0.3%

Het EMU-saldo van Epe schommelt jaarlijks, maar blijft in de periode 2011-2016 gemiddeld onder de referentiewaarde.

4.6 Conclusie

Het financieren met kortlopende leningen en de tijdelijke uitzettingen heeft binnen de kaders van het treasury statuut plaatsgevonden.

¹ Eind 2015 wordt in bestuurlijk overleg gezien of op basis van de dan beschikbare realisaties de geprojecteerde daling in 2016 en 2017 verantwoord en mogelijk is.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening heeft tot doel om inzicht te geven in de stand van zaken op het gebied van de bedrijfsvoering aangezien een goede bedrijfsvoering van belang is voor een succesvolle uitvoering van de beschreven programma's. Onder bedrijfsvoering wordt daarbij verstaan personeel en organisatie, informatievoorziening en automatisering, financiën, huisvesting (incl. facilitaire zaken), communicatie en juridische zaken (PIOFACH-J).

5.2 Beleidskader

Het beleidskader voor de inrichting van de organisatie en de bedrijfsvoering is vastgelegd in het bestuurs- en managementconcept. In het bestuurs- en managementconcept wordt beschreven hoe er gewerkt, gemanaged, bestuurd en samengewerkt wordt binnen de gemeente Epe. Het bestuurs- en managementconcept is (juridisch) vertaald in een aantal formeel vastgestelde verordeningen en regelingen. Enkele belangrijke daarbij zijn het organisatiebesluit, de mandaatverordening en de beheersverordeningen.

5.3 Beleidsverantwoording

Hieronder wordt per deelaspect van de bedrijfsvoering binnen de organisatie, verantwoording afgelegd over de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2014.

5.3.1 Personeel

De e-HRM is in 2014 geïmplementeerd en de uitvoering hiervan is gestart. De gemeenten Apeldoorn en Epe hebben gezamenlijk de aanbesteding voor een Personeels Informatie- en Salarissysteem uitgevoerd en de resultaten zijn geïmplementeerd.

Gestart is met de aanbesteding voor het gezamenlijk uitzendcontract in de Stedendriehoek.

In 2014 is in de organisatie een Strategische Personeels Planning (SPP) uitgevoerd. Het verslag van deze SPP is vastgesteld en de aanbevelingen worden meegenomen in het op te stellen nieuwe strategische HR beleid. Geadviseerd en ondersteund is bij het vormgeven van de houtskoolschets van de nieuwe organisatie en de plaatsing van het personeel hierin. Voor de uitbesteding van de Buitendienst is een Sociaal Plan opgesteld. Als gevolg van een wijziging in de cao is gewerkt aan het invoeren van een nieuwe werktijdenregeling de IWK regeling ook is aangepast. Verder is er een nieuwe leidraad bij reorganisatie/nieuw sociaal beleidskader ontwikkeld die beter aansluit bij de huidige organisatieontwikkeling en rechtspositionele bepalingen bij het begeleiden van werk naar werk. De vaststelling daarvan wordt in 2015 verwacht.

5.3.2 Informatievoorziening, automatisering en NUePe programma

De gemeente Epe is een informatie- en kennisintensieve organisatie die voor de vervulling van vrijwel al haar taken afhankelijk is van beschikbare informatie.

Een adequaat georganiseerde informatiehuishouding waarbij de kwaliteit en beschikbaarheid van informatie voldoende gewaarborgd is van belang. Om slagkracht in de organisatie te brengen, is een bredere blik, dan de technische invalshoek, nodig: een integrale visie op alle facetten, van organisatie, informatie en communicatie enerzijds, en van strategie en inrichting tot uitvoering anderzijds.

Professionalisering informatiebeleid

In 2014 is gewerkt aan een eerste opzet voor het professionaliseren van de contacten met leveranciers. In het kader van het doorontwikkelen van de vraagsturing, binnen de kaders van het regiemodel is een start gemaakt met het opzetten van een projectenportfolio voor projecten met een informatievoorzieningscomponent. Verder is informatiebeleid voor de periode 2014-2017 vastgesteld. Daarnaast zijn er in het kader van het opstellen van een informatiearchitectuur principes vastgesteld om de inrichting van gemeentelijke organisatie, processen en informatievoorziening en veranderingen daarin te laten aansluiten op de doelstellingen, behoeften en beleidsuitgangspunten van de organisatie

Informatiebeveiliging

Om informatie adequaat te beschermen, moet een samenhangend stelsel van organisatorische, ICT, fysieke en menselijke maatregelen genomen worden. Zo kunnen risico's voor de continuïteit van de bedrijfsvoering worden voorkomen, opgespoord, beperkt en hersteld.

In 2014 is Informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. Dit beleid is het kader voor de beveiligingsmaatregelen. De gemeente Epe streeft er naar om "in control" te zijn m.b.t. informatiebeveiliging en daarover verantwoording af te leggen. Zodat de gemeente voldoet aan relevante wet- en regelgeving. Het beleid is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Door de VNG is aan gemeenten gevraagd deze baseline te gebruiken voor het inrichten van de informatiebeveiliging bij gemeenten.

Voor de invoering van het beleid is een meerjarenplanning (2015-2017) opgesteld. Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan opgesteld. In 2014 is dit voor het uitvoeringsjaar 2015 voor het eerst gebeurd.

Programma NUePe

Met het programma NUePe werkt de gemeente Epe aan het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening en het verminderen van de administratieve lasten voor de burgers en bedrijven van Epe. Het programma kent twee clusters. Onder het cluster KCC vallen de projecten KCC Inrichting, Generieke Processen, Zaakgericht werken en Landelijke voorzieningen. Het cluster BKR bevat projecten rond de basis- en kernregistraties en de infrastructuur.

In 2014 zijn de volgende programmaresultaten gerealiseerd.

Cluster KCC

- Er is een business case KCC opgesteld waarin de toekomstige inrichting van het KCC verder is uitgewerkt.
- Er zijn workshops en inloopbijeenkomsten gehouden om medewerkers voor te bereiden op het zaakgericht werken.
- Er zijn 33 (deel)processen herontworpen, waarbij verbeteringen op onder andere klantgerichtheid en efficiëntie zijn doorgevoerd. Daarnaast zijn vanaf oktober 2014 de eerste processen in het zaakstelsel live gegaan. Zo kunnen de collecte- en loterijvergunning digitaal aangevraagd en behandeld worden. Het uittreksel kan inmiddels ook op de nieuwe manier worden aangevraagd. Ook een melding doen voor WMO ondersteuning is digitaal mogelijk.
- Er zijn 15 (deel)processen in concept gebouwd in het zaakstelsel ter voorbereiding op de livegang in 2015.
- Voor de dienstverlening aan bedrijven zijn voorbereidingen getroffen voor het gebruik van eHerkenning.
- Er is een visie op het digitale kanaal opgesteld waarin wordt verwoord hoe wij de digitale dienstverlening en informatievoorziening de komende jaren willen vormgeven.
- Er is een toegankelijkheidsverklaring opgesteld en op www.epe.nl gepubliceerd in het kader van de Webrichtlijnen.

Cluster BKR

- Er is besloten om met de gemeente Apeldoorn samen te werken op het gebied van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT);
- Het zaakstelsel en de broker inclusief digikoppeling (i-NUP resultaatverplichting) zijn technisch opgeleverd;
- Een pilot met KING over digitale levering van gegevens door de Kamer van Koophandel is afgerond;
- Het project "implementatie functioneel beheer" is afgerond;

Automatisering

In 2014 is gewerkt aan het implementeren van producten die door het Programma NUePe zijn opgeleverd. Het ging daarbij o.a. om het inrichten van een applicatie(broker) voor het berichtenverkeer tussen basisregistraties en afnemende applicaties en de landelijke voorzieningen. Het zaakstelsel is in beheer genomen, gevuld met kerngegevens en zaaktypen zijn geïmplementeerd.

De upgrade van Microsoft Office is succesvol uitgevoerd.

5.3.3 Gemeentelijk inkoopbeleid

Conform het inkoop- en aanbestedingsbeleid van 2013 is in 2014 verder nagedacht over de invoering van een groslijstsystematiek.

De groslijstsystematiek wordt gehanteerd bij onderhandse inkopen voor opdrachten voor cultuurtechnische en civieltechnische werken. Groslijsten zijn lijsten waarop aannemers, leveranciers en dienstverleners staan, die hun kwaliteit hebben bewezen en daardoor in aanmerking komen voor meervoudige en enkelvoudige onderhandse aanbestedingen.

In 2014 wordt definitief besloten of de groslijstsystematiek een toegevoegde waarde heeft voor het vastgestelde inkoopbeleid.

Naar aanleiding van een breder onderzoek naar samenwerking in de regio op de bedrijfsvoeringstaken (PIOFACH) is eind 2014 besloten een bedrijfsplan op te stellen voor verdergaande regionale samenwerking op inkoopgebied.

5.3.4 Financiën

In 2014 is de Wet Markt en Overheid geïmplementeerd en zijn voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen per 1 januari 2016.

Beide wetten hebben tot doel een gelijk speelveld te creëren voor overheid en marktpartijen.

5.3.5 Organisatie en regie

Met de visie op regie laten we als gemeentelijke overheid zien hoe we bestuurlijk en ambtelijk handelen. Het accent van de gemeente ligt op verbinden en samenbrengen door helder aan te geven wat te bereiken, hoe dat te doen en met wie. Samenwerken en met elkaar afspraken maken is noodzaak. De gemeente wil minder zelf uitvoeren en laat dit zoveel mogelijk over aan burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Naar aanleiding van het onderzoek van de Rekenkamer en de gedane aanbevelingen is een notitie "Regisserende gemeente Epe" opgesteld. De conceptnotitie bevat onder meer de visie op regie, de instrumenten, een afwegingskader voor onder regie te brengen taken. Daarnaast wordt de richting gegeven voor de samenwerking met gemeenten in de regio en omliggende gemeenten. De conceptnotitie is oriënterend besproken en met het resultaat daarvan is vervolgens het document vertaald naar een visiedocument met een regie-agenda. De visie is inmiddels door de raad vastgesteld.

Belangrijke projecten die gestart zijn en waarin samenwerking met partijen uit de samenleving en een heldere rolbepaling centraal staan, betreffen de uitwerking van de centrumplannen in Epe en Vaassen, het wijkgericht werken, het voorbereiden van decentralisaties in het sociale domein.

Ook het overdragen van taken aan derden vindt verder voortgang. De overdracht van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte aan een private partij per 1-1-2015 is voorbereid en op die datum ook gerealiseerd. Het opdrachtgeverschap betreffende de openbare ruimte blijft bij de gemeente.

De wens tot gemeentelijke samenwerking op bedrijfsvoeringstaken heeft geleid tot een ambtelijk voorstel rond het onderdeel belastingen met de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen. De beoogde vestigingsplaats voor deze eenheid is het gemeentehuis van Epe. Voor het onderdeel inkoop zijn de eerste regionale afspraken gemaakt.

De verdere digitalisering van de gemeentelijke dienstverlening vanuit het programma NUePe vraagt om als organisatie meer procesmatig te gaan werken. Per 1 januari 2015 is de organisatie in de nieuwe opzet gestart, wat een verdere stap is naar een proces- en projectmatige werkende ambtelijke organisatie. De organisatie bestaat dan uit de afdelingen Samenleving (incl. Klant Contact Centrum), Ruimte, Ondersteuning (interne ondersteunende diensten) en Directie (o.a. P&C-cyclus)

5.3.6 Planning en control

Vanuit de visie 'de klant (gebruiker) centraal, vertrouwen, eenvoud en duidelijkheid' is in 2014 een vervolg gegeven aan het project gericht op een vereenvoudiging van de instrumenten en processen van de planning en control cyclus.

Op bestuurlijk niveau is in voorgaande jaren een aantal vereenvoudigingen doorgevoerd. Vervolgens is, na de start van de nieuwe raadsperiode in 2014, via de commissie planning en control een traject gestart waarbij de opzet van de programmabegroting (en programmarekening) kritisch tegen het licht worden gehouden. Met name de ontwikkeling van doelen en indicatoren is hierbij in beeld.

Ook de intern gerichte onderdelen (processen in de organisatie) worden kritisch bekeken. Een aantal verbeteringen in de aanpak is gerealiseerd. In 2014 is gestart met een bredere heroriëntatie op onderdelen van de P&C-cyclus. Voor diverse processen worden voorstellen ontwikkeld om tot vereenvoudiging te komen. Nadere uitwerking vindt plaats in 2015, op basis van een opgestelde tussenrapportage en in samenhang met de organisatieontwikkeling.

De interne controle is in 2014 volgens plan uitgevoerd, toegespitst op de werking van processen (getrouwheid van de informatievoorziening) en de rechtmatigheid in de uitvoering. In een aantal gevallen zijn tekortkomingen geconstateerd en verbeteringen voorgesteld en/of doorgevoerd.

De geconstateerde gebreken hebben vooral betrekking op de werking van de processen en hebben niet geleid tot materiële financiële consequenties voor de gemeente.

De geplande ombuigingen als gevolg van de ombuigingsoperatie zijn voor de jaren 2011-2014 gerealiseerd en verwerkt in de jaarrekeningen van deze jaren. In 2014 is gestart met de geplande beleidsmatige en financiële doorlichting. Een plan van aanpak is opgesteld en met de uitvoering is begonnen. Doel is om financiële middelen te vinden om nieuwe initiatieven of uitbreiding van beleid te realiseren.

In de commissie Planning en Control heeft in 2014 drie maal overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van gemeenteraad en college en vakspecialisten uit de gemeentelijke organisatie. Onderwerpen die aan de orde waren betreffen de planning en control cyclus en bedrijfsvoeringzaken. Daarnaast vindt het overleg met de accountant via de commissie plaats.

5.3.7 Communicatie

In 2014 is de uitvoering van de strategische visie op communicatie voortgezet. De onderdelen burgerparticipatie en communicatie in het hart van het beleid, zijn vorm gegeven door de training C factor voor beleidsambtenaren en college. Ook de ontwikkeling van minder uitvoering naar meer advies, heeft zich dit jaar verder doorontwikkeld. Dit jaar is ook zoals gebruikelijk een aantal grote projecten communicatief ondersteund, zoals de drie decentralisaties, maar ook interne projecten als de nieuwe organisatiestructuur (houtschoolschets) en het intranet WhatsEpe. Naast de gebruikelijke communicatiemiddelen, is dit jaar sterk inzet op het digitale kanaal en het gebruik van social media (Facebook en Twitter). Juist om andere doelgroepen te bereiken. Begin 2015 wordt de strategische visie geëvalueerd en herijkt en worden de speerpunten voor de komende periode vastgelegd.

5.3.8 Huisvesting

In 2014 is het glas in de oudbouw vervangen door HR++ glas. De vervanging van de Cv-ketels door gaswarmtepompen met een HR ketel en de plaatsing van 200 zonnepanelen vindt plaats in het voorjaar 2015. Hiermee is een begin gemaakt met de verduurzaming van de huisvesting. Voor de opwekking van elektriciteit via de zonnepanelen is voor 15 jaar een subsidie SDE (Stimulering Duurzame Energie) toegekend.

5.3.9 Juridische zaken

Op basis van extern juridisch onderzoek is, gelet op de taken die op de gemeente afkomen en de kwaliteitsverbetering die wordt nagestreefd, besloten de centrale juridische capaciteit op peil te houden en niet in te krimpen.

De organisatiebrede "juridische" advies uren zijn gedeeltelijk ondergebracht bij het team Advies en administratie van de afdeling Ondersteuning en gedeeltelijk bij het team Beheer van de afdeling Ruimte.

Tussen de juridisch medewerkers vindt structureel overleg plaats en vindt afstemming plaats op het gebied van opleiding, specialisaties, vervanging en kwaliteitszorg.

5.3.10 Gemeentelijke integriteit

In het kader van het gemeentelijke integriteitbeleid, dient er jaarlijks verslag te worden uitgebracht aangaande de meldingen van schendingen van de integriteit en de daarop genomen maatregelen. Over het verslagjaar 2014 zijn er vier meldingen van schendingen van de integriteit bekend, waarop disciplinaire maatregelen zijn getroffen.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf Verbonden Partijen geeft inzicht in de relaties en verbindingen van de gemeente met verbonden partijen. Van een 'verbonden partij' is sprake wanneer er vanuit de gemeente bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en wanneer er financiële belangen mee gemoeid zijn.

- onder bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur van de participatie of het hebben van stemrecht;
- met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld (en die ze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt kan zijn) en/of in geval dat er financiële problemen ontstaan bij de verbonden partij er verhaal op de gemeente kan plaatsvinden.

Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe zelf ook zou kunnen uitvoeren. De verbonden partijen worden in feite gemandateerd door de gemeente. De gemeente (of samenwerkende gemeenten) blijven uiteindelijk verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Er blijft dan voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak bij de programma's. Kernvragen zijn dan bijvoorbeeld of de doelstellingen van verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Andere belangrijke aspecten zijn de kosten - het budgettaire beslag - en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

6.2 Beleidskaders

In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie die de gemeente heeft op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen en op beleidsvoornemens van de verbonden partijen en relevante ontwikkelingen.

In juni 2012 heeft de raad de nota verbonden partijen vastgesteld. In deze nota worden de kaders aangegeven voor het omgaan met verbonden partijen.

In de beheersverordening is bepaald dat het aangaan van nieuwe participaties, het beëindigen van bestaande participaties en het wijzigen van bestaande participaties bevoegdheden zijn van de raad.

6.3 Ontwikkelingen per verbonden partij

6.3.1. Felua-groep

Volledige naam	Felua-groep		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Openbaar belang	Het bieden van werkplekken voor mensen met een geestelijke, lichamelijke of psychische handicap, die niet zelfstandig kunnen werken.		
Gemeentelijk belang	16% (aandeel gemeente gerelateerd aan het aantal personen werkzaam bij de Felua)		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 5,790 mln.	€ 5,036 mln.
	Vreemd vermogen	€ 6,787 mln.	€ 3,806 mln.
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 78.000 positief		

Felua-groep voert de Wsw-taken (Wet Sociale Werkvoorziening) uit in een Gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Apeldoorn, Heerde en Epe. Dit doet de organisatie binnen de middelen die zij via de gemeente vanuit het Rijk ontvangt (uitkering WSW) en middelen die zij zelf verwerft bij (commerciële) derde partijen.

De Felua heeft voor 2014 een negatief resultaat begroot van € 99.000. Het werkelijke exploitatieresultaat (uit gewone bedrijfsuitoefening) komt in de concept jaarrekeningcijfers 2014 op € 78.000 (positief).

Per 31 december 2014 waren er voor Epe 238 mensen werkzaam binnen de Felua-groep in het kader van de Wsw. Naar de Felua-groep is in 2014 een bedrag van € 5.741.000 overgemaakt voor de uitvoering van de Wsw.

Huidige ontwikkelingen:

1. Weerstandsvermogen

De laatste jaren is de solvabiliteit afgenomen door onder andere het verlies voortvloeiend uit de beëindiging van Twinny Load en de hoogte van de naheffingsaanslag rond het eigenrisicodragerschap van voor de ziektewet (2007 t/m 2011). Door het positieve exploitatieresultaat 2014 teert Felua niet verder in op haar weerstandsvermogen.

2. Samenvoeging regelingen onderkant arbeidsmarkt per 1 januari 2015.

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Dit betekent dat huidige regelingen Wsw, Wwb en gedeeltelijk Wajong zijn samengevoegd. Vanaf 1 januari 2015 is er geen instroom meer mogelijk in de Wsw. De personen met een Wsw-dienstverband op 31 december 2014 behouden hun rechten. De vergoeding per SE (dit staat voor Standaard Eenheden, ook wel arbeidsjaren genoemd) loopt in de komende jaren terug van € 26.000 naar € 22.500. In het licht van deze plannen is ook de Felua-groep zich aan het voorbereiden op het herstructureren van het bedrijf. Daarnaast wordt onderzocht hoe de werkprocessen van Felua-groep en Werkplein Activerium, inclusief die voor de werkgeversbenadering, in elkaar kunnen worden geschoven.

6.3.2 Regionale samenwerking

Volledige naam	Regeling Regio Stedendriehoek.		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Openbaar belang	Belangen behartiging op: ruimtelijke ordening en landschapsontwikkeling, volkshuisvesting, sociaaleconomische ontwikkeling en arbeidsvoorziening, verkeer en vervoer, milieu, onderwijs en welzijn en recreatie.		
Gemeentelijk belang	8% (van het eigen vermogen). (aandeel gemeente gerelateerd aan het inwoneraantal)		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 169.000	€ 294.000
	Vreemd vermogen	€ 3.600.000	€ 3.298.000
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 0		

Regio Stedendriehoek

De gemeente Epe is lid van de Regio Stedendriehoek en werkt daarin samen met de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Lochem, Voorst en Zutphen. De regio werkt samen volgens een strategische agenda waarvan de basis ligt in de volgende visies, te weten: de regionale structuurvisies (steden en voorlanden), de regionale economische visie en de regionale sociale agenda.

Het met de provincie afgesloten Regiocontract 2012-2015 is verder uitgewerkt. Uit het daarbij behorende budget zijn middelen ingezet voor de gemeente Epe (dorpscentra Epe en Vaassen, fietspad langs de Grift). De Agenda Stedendriehoek is in uitvoering rond vier centrale thema's, te weten: bereikbaarheid, leefomgeving, innovatie en sociaal kapitaal. Met de Strategische Board Stedendriehoek (gemeenten, bedrijfsleven, onderwijs) vindt met name de uitwerking plaats van de laatste twee thema's.

Regio Noord-Veluwe: Onderwijs

Het primair openbaar onderwijs in Epe is per 1 januari 2010 opgegaan in de Stichting Proo. Tot aan 1 maart 2014 lag de toezichthoudende rol van de gemeenteraad op het openbaar onderwijs voor de meeste taken bij de Regioraad Noord-Veluwe. Vanaf 1 maart 2014 is er een nieuw toezichtmodel waarbij de toezichthoudende rol aan een Raad van Toezicht is overgedragen. Er is een coördinatiepunt ingesteld met daarin gemeentelijke bestuurders (wethouders) voor de coördinatie van de wettelijke taken die bij de gemeentebesturen blijven.

Regio Noord-Veluwe: Huisvesting

De woonruimteverdeling is georganiseerd op de schaal van de Regio Noord-Veluwe. Deze samenwerking is pro forma opgezegd per 1 januari 2012. Het is de bedoeling om in de toekomst voor de woonruimteverdeling samen met de gemeente Hattem en Heerde een subregio binnen de regio Noord Veluwe te gaan vormen. De besluitvorming over de nieuwe "Huisvestingswet" in het parlement is in juni 2014 door de Eerste Kamer afgerond. Gestart is met de uitwerking daarvan naar de gemeentelijke huisvestingsverordening.

6.3.3 GGD Noord- en Oost-Gelderland

Volledige naam	GGD Noord en Oost Gelderland		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Openbaar belang	Het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van de gemeenten, die bij GGD NOG zijn aangesloten.		
Gemeentelijk belang	4,01% op basis van inwoneraantal.		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 3,765 mln.	€ 3,507 mln.
	Vreemd vermogen	€ 4,337 mln.	€ 3,467 mln.
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 200.000 <i>(inschatting)</i>		

De gemeente neemt deel aan de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Noord Oost Gelderland. GGD NOG is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. GGD NOG beschermt en bewaakt de gezondheid van de inwoners van de gemeenten in de regio. De GGD NOG zorgt dat de taken die in de Wet Publieke Gezondheid zijn beschreven worden uitgevoerd. Het gaat onder andere om jeugdgezondheidszorg en epidemiologie. De GGD regio en de veiligheidsregio (VNOG) zijn gelijk aan elkaar, waardoor het eenvoudiger is om samen te werken bij bijvoorbeeld rampen of uitbraken van infectieziekten.

6.3.4 Streekarchief Epe, Hattem, Heerde

Volledige naam	Streekarchief Epe, Hattem en Heerde		
Vestigingsplaats	Epe		
Openbaar belang	De kosteloze inzage van de overgebrachte archieven o.b.v. de Archiefwet 1995.		
Gemeentelijk belang	Tekorten en overschotten komen ten laste / gunste van de deelnemende gemeenten.		
Eigen en vreemd vermogen 2014		<i>1 jan. 2014</i>	<i>31 dec. 2014</i>
	Eigen vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 0		

De gemeenschappelijke regeling Streekarchief beoogt het gezamenlijk beheer van de overgebrachte archieven van deze drie gemeenten als bedoeld in artikel 31 en 32 de Archiefwet 1995, alsmede het daarin genoemde toezicht op de niet-overgebrachte archieven. Hiertoe wordt in de praktijk een gezamenlijke archiefbewaarplaats beheerd en in stand gehouden en een streekarchivaris in dienst gehouden. Het is dus een wettelijke taak die in de visie van de gemeente op deze wijze op efficiënte en effectieve manier wordt uitgevoerd en het voornemen is dan ook deze gemeenschappelijke regeling in lengte van jaren te continueren.

6.3.5 Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)

Volledige naam	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Openbaar Belang	Uitvoering en het beheer van de (basis)brandweezorg en de organisatie van het optreden bij grootschalige incidenten.		
Gemeentelijk belang	Tekorten en overschotten komen ten laste / gunste van de deelnemende gemeenten.		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 4,146 mln.	€ 5,012 mln.
	Vreemd vermogen	€ 8,633 mln.	€ 38,204 mln.
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 1,2 mln. (resultaat o.b.v. concept stukken; dit resultaat moet volledig worden ingezet t.b.v. de noodzakelijk te vormen financiële voorziening seniorenregeling)		

Per 1 januari 2010 is Wet op de Veiligheidsregio's en de hieraan verbonden Algemene Maatregelen van Bestuur van kracht geworden. Op grond hiervan beschikt deze veiligheidsregio over een regionaal crisisplan en elke gemeente over een Handboek Bevolkingszorg.

De gemeentelijke organisatie voor rampen en crises dient per 1 juni 2012 te voldoen aan een bepaald basisniveau. Deze bepaling is vastgelegd in het regionaal beleidsplan dat het Algemeen Bestuur eveneens heeft vastgesteld op 21 december 2011. Om te voldoen aan de kwaliteitseisen wordt gewerkt met een vierjarig multidisciplinair opleidings-, trainings- en oefenplan 2011-2015. Elk jaar wordt een uitvoeringsplan opgesteld met doelen waaraan medewerkers van de crisisteams van politie, brandweer en gemeente moeten voldoen. De gemeentelijke kolom stelt jaarlijks een regionaal opleidings-, training en oefenplan op. Met ingang van 2014 worden opleidingen en trainingen voor alle gemeentelijke medewerkers, ambtenaren en bestuurders aangeboden. Epe neemt hieraan integraal deel.

De verantwoordelijkheid voor de brandweezorg is per 1 januari 2014 volledig geregionaliseerd. Het project MOED (Masterplan voor een Optimale, Effectieve en Doelmatige brandweerorganisatie) is eind 2014 afgerond. De uitgangspunten voor de nieuwe brandweerorganisatie zijn bepaald, verdere uitwerking en implementatie volgt in 2015. Er zijn voorstellen gedaan om, op termijn, te komen tot een nieuw, 'objectief' verdeelmodel voor de verdeling van de kosten van de brandweer naar de gemeenten. Deze voorstellen kunnen er toe gaan leiden dat de gemeente Epe meer moet gaan betalen voor de brandweezorg.

6.3.6 Circulus-Berkel B.V.

Volledige naam	Circulus-Berkel B.V.		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Openbaar Belang	Afvalverwijdering en straatreiniging		
Gemeentelijk belang	Aandeel op 1 januari 2014: 11,02% Aandeel op 31 december 2014: 7,10% Met ingang van 1 december 2014 is Circulus B.V. gefuseerd met Berkel Milieu N.V. In Circulus had de gemeente een belang van 11,02%, in de gefuseerde organisatie Circulus-Berkel B.V. heeft de gemeente een aandeel van 7,1%.		
Eigen en vreemd vermogen 2014		<i>1 jan. 2014</i>	<i>Prognose 31 dec. 2014</i>
	Eigen vermogen	€ 11,142 mln.	€ 10,357 mln.
	Vreemd vermogen	€ 19,187 mln.	€ 17,133 mln.
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 1,9 mln. Dit is de prognose van het resultaat van Circulus-Berkel B.V. uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting zoals gepresenteerd bij de begroting 2015		

Op 1 december 2014 is Circulus B.V. gefuseerd met Berkel Milieu N.V. Hierdoor is een nieuwe organisatie ontstaan Circulus-Berkel B.V. Circulus-Berkel is een overheidsgedomineerde vennootschap waarbij de overige aandelen in handen zijn van de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Bronckhorst, Brummen, Doesburg, Lochem en Zutphen.

Circulus-Berkel voert voor de gemeente de taken uit voor inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen en straatreiniging. Hiertoe heeft de gemeente een langjarige dienstverleningsovereenkomst gesloten met een looptijd t/m 2018. Het kader en de doelstellingen van voor de afvalinzameling liggen vast in het in 2013 door de raad vastgestelde afvalbeleidsplan, de

kaders en doelstellingen voor de straatreiniging liggen vast in het beeldkwaliteitssysteem onderhoud openbare ruimte (BOR).

De uitvoering in 2014 van zowel de afvalverwijdering als de straatreiniging heeft plaatsgevonden binnen de daarvoor gemaakte afspraken in de dienstverleningsovereenkomst. In 2016 zal, in het kader van het aflopen van de overeenkomst, de langjarige uitvoering en samenwerking geëvalueerd worden. Het aandeelhouderschap van de gemeente is onlosmakelijk verbonden met een dienstverleningsovereenkomst met Circulus-Berkel.

6.3.7 RGV

Volledige naam	RGV Holding BV.		
Vestigingsplaats	Arnhem		
Openbaar belang	Exploitatie Kievitsveld Emst.		
Gemeentelijk belang	Geplaatst aandelenkapitaal: € 6.705 (3,41% totaal geplaatst aandelenkapitaal RGV Holding B.V.).		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 43,4 mln.	€ 49,9 mln.
	Vreemd vermogen	€ 24,1 mln.	€ 20,8 mln.
Financieel resultaat 2013	€ 3.539.000		

In 2011 is de gemeenschappelijke regeling Recreatiegemeenschap Veluwe opgeheven. De gemeente Epe is aandeelhouder geworden in de RGV Holding BV. De uitgegeven aandelen, 181.600 stuks, groot één euro per stuk, zijn naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten. De gemeente Epe heeft 6.705 aandelen ontvangen. Voor de afkoop van het onderhoud aan de fietspaden heeft de gemeente een bedrag van € 1.400.000 van RGV en provincie Gelderland ontvangen. In de in 2012 vastgestelde fietsnota is de inzet van dit afkoopbedrag voor onderhoud en reconstructie vastgelegd. In 2013 is de RGV Holding BV gefuseerd met het Recreatieschap Achterhoek Liemers. De aandeelhoudersvergadering heeft bij meerderheid ingestemd met de fusie. Ook heeft de aandeelhoudersvergadering bij meerderheid ingestemd met de toekomstige beloningsstructuur van bestuur en directie. In 2014 hebben zich geen bijzondere ontwikkelingen voorgedaan.

6.3.8 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Volledige naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Openbaar belang	Bankier ten dienste van overheden		
Gemeentelijk belang	0,1% totaal geplaatst aandelenkapitaal		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 3,008 mln.	€ 3,749 mln.
	Vreemd vermogen	€ 152,469 mln.	€ 139,654 mln.
Verwacht financieel resultaat 2014	BNG durft geen winstvoorspelling te doen voor 2014 (bron: halfjaarberichten BNG).		

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De BNG is de 'bankier ten dienste van overheden'. Klanten zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Ook participeert de BNG in publiek-private samenwerking (PPS). De BNG is geen bank voor particulieren. De BNG heeft een credit rating AA+ van Standard & Poor's, AAA van Moody's en AAA van Fitch.

De BNG is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Epe heeft 0,1% van het totaal geplaatst aandelenkapitaal.

6.3.9 Vitens N.V.

Volledige naam	Vitens N.V.		
Vestigingsplaats	Zwolle		
Openbaar belang	Het beschikbaar stellen van voldoende betrouwbaar drinkwater		
Gemeentelijk belang	0,6 % totaal geplaatst aandelenkapitaal		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 2,320 mln.	€ 2,634 mln.
	Vreemd vermogen	€ 7,765 mln.	€ 7,791 mln.
Verwacht financieel resultaat 2014	Niet bekend		

Vitens zorgt er in haar verzorgingsgebied voor dat vers drinkwater bij alle klanten uit de kraan komt, vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week. De aandelen van Vitens zijn voor 100 procent in handen van provincies en gemeenten. De gemeente Epe heeft 0,6% van het totaal geplaatst aandelenkapitaal.

6.3.8. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)

Volledige naam	Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Openbaar belang	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers voor van vergunningverlening, handhaving en milieuadvisering in het kader van het omgevingsrecht.		
Gemeentelijk belang	Tekorten en overschotten komen ten laste / gunste van de deelnemende gemeenten.		
Eigen en vreemd vermogen 2013		<i>1 jan. 2013</i>	<i>31 dec. 2013</i>
	Eigen vermogen	€ 998.000	€ 371.000
	Vreemd vermogen	€ 711.000	€ 873.000
Verwacht financieel resultaat 2014	€ 101.000 (resultaat o.b.v. concept jaarrekening 2014)		

De Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ) is een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Voorst en Epe en de provincie Gelderland. De OVIJ zorgt er voor dat alle milieutaken waarvoor de gemeente Epe bevoegd gezag is worden uitgevoerd. Aan de uitvoering van milieutaken zijn kwaliteitseisen gesteld. De OVIJ zorgt ervoor dat Epe hieraan kan voldoen. Opdrachtverlening vindt plaats via een jaarlijks vastgestelde dienstverleningsovereenkomst.

6.3.9. Publiek Private Samenwerking (PPS)

Het Publieke Private Samenwerkingsverband (PPS) is een bijzondere vorm van een verbonden partij, omdat naast de overheid ook private partijen deelnemen. Een veel voorkomende vorm van een PPS is lokale gebiedsontwikkeling. Het risicoprofiel is op financieel gebied hoog. De gemeente loopt risico over het ingebrachte geld en dient daarnaast rekening te houden met het private belang dat kan afwijken van de eigen doelstelling. Aan de andere kant kan sprake zijn van forse exploitatiewinsten waarin de gemeente kan meedelen. Epe neemt momenteel deel aan één PPS ('t Slath). Hier is sprake van een bouwclaim-model. Bij het bouwclaim-model verkopen marktpartijen grond aan de gemeente in ruil voor het recht op afname van bouwrijpe kavels. De gemeente draagt vrijwel volledig de risico's van de grondexploitatie (vergelijkbaar met actief grondbeleid). De sturingsmogelijkheden voor de gemeente zijn ook maximaal.

Paragraaf 7 Grondbeleid

7.1 Inleiding

De paragraaf Grondbeleid beoogt inzicht te geven in het gemeentelijke beleid met betrekking tot de grondexploitatie. De grondexploitatie is een activiteit die voor de gemeente van groot belang is met het oog op de uitvoering van haar strategische doelstellingen.

7.2 Beleidskaders

In december 2013 is de Nota Grondbeleid 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. De in deze nota verwoorde uitgangspunten worden gehanteerd als kaders voor het grondbeleid van de gemeente Epe. Er is gekozen voor regisserend grondbeleid. Ten opzichte van de Nota Grondbeleid 2009 is de overstap van een regisserend naar een facilitair grondbeleid de enige wijziging in het te voeren grondbeleid. Bij een facilitair grondbeleid volgt de gemeente de ontwikkelingen eerder dan dat ze die initieert. De gemeente speelt in op particuliere initiatieven, zonder zelf de beschikking te verkrijgen over de grond. Hierbij heeft de gemeente een voorwaardenscheppende rol door middel van de structuurvisie en het bestemmingsplan. Marktpartijen verwerven en exploiteren de grond. De risico's voor de gemeente bij facilitair grondbeleid zijn minimaal; de gemeente koopt/verkoopt geen grond en het ontwikkelrisico ligt bij een private partij.

7.3 Beleidsverantwoording

7.3.1 Aankopen

In 2014 is 2.050 m² grond aangekocht voor de aanleg van het fietspad langs de Grift. Daarnaast is de woning Kweekweg 9 te Epe aangekocht.

7.3.2 Verkopen

In 2014 is verkocht:

- één bedrijfspand
- twee woningen
- 1.506 m² bedrijfsterrein
- 2.802 m² bouwterrein horeca
- 4.219 m² bouwterrein woningbouw
- 3.864 m² bouwterrein zorgwoningen
- 4.933 m² reststroken

7.3.3 In exploitatie genomen gronden

In 2014 zijn de complexen Kerkweg Oene, Ahoed Ernst en Pastoorsweg Vaasen afgesloten. De positieve eindsaldo's van deze complexen zijn gestort in de reserve bouwgrondexploitatie. Van de lopende complexen van het grondbedrijf zijn in 2014 de grondexploitatiebegrotingen twee keer geactualiseerd.

Met zekerheid in de complexen gerealiseerde winsten moeten (op grond van voorschriften) tussentijds worden overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie. Door de gemeente Epe wordt het bedrijfseconomische voorzichtigheidsprincipe gehanteerd: *winsten worden eerst verantwoord als deze zijn gerealiseerd*. In 2014 is van drie complexen een verwachte winst van totaal € 246.000 tussentijds overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie.

Als uit een grondexploitatiebegroting blijkt, dat er een verlies op een complex ontstaat, wordt dit verlies direct ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie gebracht. In dit kader is in 2014 voor twee complexen een totaalbedrag van € 82.000 als verlies genomen.

Bij de actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen per 1-1-2015 zijn de volgende parameters gehanteerd:

Kostenstijging	2,5% per jaar
Opbrengstendaling	- bouwterreinen voor woningen: variërend tussen de 2% en 4% per jaar (afhankelijk van woningtype) - bedrijfsterreinen: 2,5% per jaar
Rente	3,5% per jaar

De in de grondexploitatiebegrotingen opgenomen kosten van de civiele werken zijn afhankelijk van de omvang van de werken gebaseerd op uit kostenramingen en aannames, gebaseerd op ervaringen uit het verleden. De opgenomen plankosten worden bepaald door een inschatting te maken van het aantal uren voor de voorbereiding van en het houden van toezicht bij de uitvoering van civiele werken. In de grondexploitatiebegroting van elk plan is een (kosten)post onvoorzien opgenomen. Dit is niet een vast percentage maar een reëel bedrag dat per plan is bepaald afhankelijk van de inschatting van de risico's.

In bijlage 5 is een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de lopende plannen van het grondbedrijf.

7.3.4 Nog niet in exploitatie genomen gronden

De gemeente bezit gronden, totaal ruim 36 ha, die nog niet in exploitatie zijn genomen. Dit betreft in de meeste gevallen gronden, die in het verleden door de gemeente zijn aangekocht voor het ontwikkelen van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. De (markt)waarde van deze gronden wordt één keer in de twee jaar getaxeerd. De marktwaarde van deze gronden, incl. twee panden, bedraagt ca. € 1,9 miljoen.

7.3.5 Reserve bouwgrondexploitatie

Aangezien grondexploitaties betrekking hebben op meerjarige vastgoedontwikkelingen, is het evident dat hieraan risico's zijn verbonden. De reserve bouwgrondexploitatie wordt opgebouwd uit de eindresultaten van de grondexploitaties van alle afgesloten complexen plus alle tussentijdse winst- en verliesnemingen.

Jaarlijks wordt in het kader van de begroting en de jaarrekening een risico-inschatting gemaakt, die als basis dient voor de financiële vertaling naar de benodigde omvang van de reserve bouwgrondexploitatie. In de Nota Grondbeleid 2013 is een model opgenomen voor de berekening van benodigde reserve bouwgrondexploitatie. Met dit model wordt voor elk complex het risicobedrag ingeschat waarbij gebruik wordt gemaakt van drie risicovariabelen. Daarnaast wordt een risicobedrag bepaald voor de (nog) niet in exploitatie genomen gronden.

De benodigde reserve per 1 januari 2015 wordt op basis van de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen (per 1 januari 2015) en taxatiewaarde van de (nog) niet in exploitatie genomen gronden als volgt berekend:

- risicobedrag voor looptijd van het complex	€ 6.000
- risicobedrag voor investeringen	- 3.825.000
- risicobedrag voor opbrengsten	- 1.708.000
- risicobedrag voor (nog) niet in exploitatie genomen gronden	- 191.000
Totaal risicobedrag per 1 januari 2015	€ 5.730.000
af: verwacht totaal eindsaldo alle complexen grondbedrijf	- 2.235.000
Benodigde reserve per 1 januari 2015	€ 3.495.000

De beschikbare reserve bouwgrondexploitatie bedraagt € 3.773.000. Het surplus van € 278.000 wordt betrokken bij de behandeling van de begroting 2016-2019.

7.3.6 Reserve regionale woningbouwprogrammering

Naast de reserve bouwgrondexploitatie is een reserve opgebouwd voor het opvangen van financiële tegenvallers door het schrappen of in de tijd doorschuiven van woningbouwplannen ten gevolge van de afspraken die er binnen de regio Stedendriehoek zijn gemaakt over het nieuwe regionale woningbouwprogramma en zijn vastgelegd in de gemeentelijke Woonvisie. De reserve "Regionale woningbouw-programmering" bedraagt per 31 december 2014 € 1.518.000.

Paragraaf 8 Demografische ontwikkelingen

8.1 Inleiding

Het is belangrijk de demografische ontwikkelingen en specifiek de bevolkingsdaling of krimp te monitoren. Demografische ontwikkelingen kunnen leiden tot een verandering van de bevolkingssamenstelling. Dit heeft een impact op de gehele samenleving en de keuzes die gemaakt moeten worden op o.a. wonen, werk, welzijn, voorzieningen en vrije tijd. Dit kan gevolgen hebben voor de gemeentelijke financiële middelen. Hierna wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de Eper situatie.

8.2 Beleidskaders

- Toekomstvisie Epe 2030;
- Sociale Agenda 2009-2015;
- Ruimtelijk structuurplan Epe (2006)
- Woonvisie (2013)
- Regionale structuurvisie “de Voorlanden” (2009);
- Regionale Strategische Agenda bEPS/RPA 2012-2015 (economie, arbeidsmarkt).

8.3 Stand van zaken

Feitelijke bevolkingscijfers per 1 januari 2014

<i>Aantal inwoners</i>	<i>2014</i>
Jonger dan 20	7.089
20 tot 65	17.861
65 en ouder	7.401
Totaal	32.351

Bron GBA

Ten opzichte van 1 januari 2013 is het aantal inwoners licht (- 11) gedaald. Het aantal inwoners dat jonger is dan 65 is afgenomen. De groep 65 jaar en ouder is ten opzichte van 1 januari 2013 met circa 200 personen toegenomen.

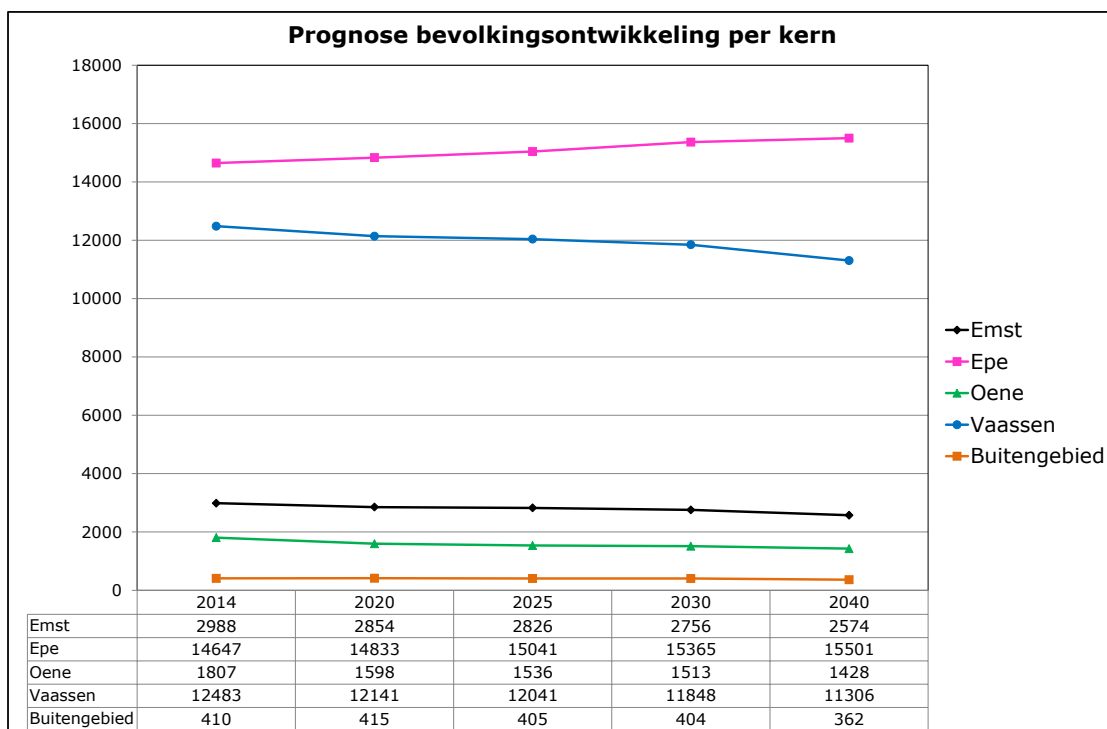
Bevolkingsprognose

Dit onderdeel wil inzicht geven in de ontwikkeling van de bevolking. Hierna worden de prognoses gegeven van de bevolkingsontwikkeling zoals opgenomen in de begroting 2015-2018. Twee prognosemodellen worden weergegeven, zodat er een bandbreedte zichtbaar is.

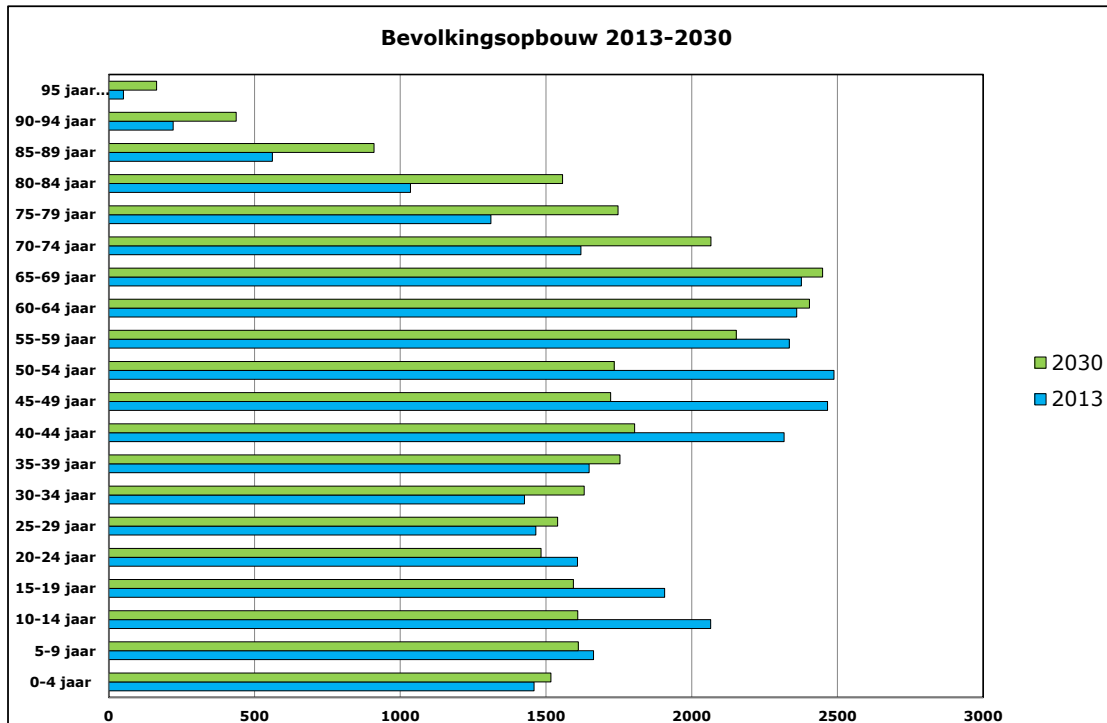
<i>Model (inwoners x 1.000)</i>	<i>2014</i>	<i>2020</i>	<i>2025</i>	<i>2030</i>	<i>2040</i>
Pearl prognose	32,3	31,9	31,4	31,3	31,9
Primos prognose	32,3	31,8	31,8	31,9	31,2

Bron: Primos, 2013 – Planbureau voor de leefomgeving, 2013

Op kernniveau is met behulp van de Primosprognose de ontwikkeling in beeld gebracht. Alleen in de kern Epe stijgt het aantal inwoners nog tot 2030, waarna de trend zich stabiliseert.

In onderstaande grafiek is de ontgroening en vergrijzing in de gemeente zichtbaar: het aantal jongeren neemt af en tegelijkertijd neemt het aantal senioren toe.

Bron beide grafieken: Primos 2013

8.4 Koersbepaling op demografische ontwikkelingen

De verwachte bevolkingsdaling en de wijzigende bevolkingssamenstelling samen met andere actuele maatschappelijke ontwikkelingen (bv. decentralisaties en regionale samenwerking) vragen om een strategische koersbepaling voor de komende jaren. De gemeente Epe wil de ontgroening en vergrijzing op een goede manier begeleiden. De hoofdlijnen staan in de Toekomstvisie Epe 2030 beschreven voor de beleidsdomeinen economie, sociaal en ruimte.

Een vertaling naar het sociale domein vindt plaats door een geactualiseerde Sociale Agenda op te stellen. De voorbereidingen zijn daarvoor gestart. Als gevolg van de invoering van de drie decentralisaties vindt de afronding plaats in 2015.

Om in te kunnen spelen op de demografische ontwikkelingen is het van belang dat deze frequent gemonitord worden. Er is een structureel budget geraamd (€ 5.000) voor het periodiek actualiseren van de monitor.

8.5 Beleid gericht op gevolgen van demografische ontwikkelingen

Het beleid op de terreinen wonen, openbare ruimte, voorzieningen en arbeidsmarkt zijn ten aanzien van de demografische ontwikkelingen in begroting verder in kaart gebracht. Naar verwachting zijn dit de vier beleidsterreinen waar de kosten het meest kunnen stijgen.

In de begroting staan voor de vier genoemde beleidsterreinen de effecten van de demografische ontwikkelingen beschreven, wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Hierna een korte beschrijving van de ontwikkelingen op de beschreven effecten.

Wonen

Beschreven effecten in begroting

Er is geen verandering in het beschreven effect, te weten: de bestaande woningvoorraad sluit niet aan bij de veranderende bevolkingssamenstelling.

Wat hebben we gedaan?

In de eerste kolom de beschrijving van de geplande activiteiten. In de tweede kolom wat in 2014 daaraan is bijgedragen.

Gepland	Uitgevoerd
Voldoende betaalbare woningen beschikbaar krijgen voor starters, alleenstaanden en huishoudens met een laag inkomen. Het bevorderen van de doorstroming van senioren naar levensloopgeschikte woningen en experimenteren met adaptief programmeren (vraaggericht bouwen)	In het plan De Pirk Noord te Vaassen zijn vijf betaalbare koopwoningen gebouwd. Daarnaast is in 2014 gestart met de verkoop van 15 betaalbare koopwoningen en de inschrijving voor 15 betaalbare huurwoningen in het plan Klaarbeek te Epe. In het plan Vulcanus te Vaassen is gestart met de verkoop van 15 betaalbare koopwoningen
Inzet van de starterlening. Bij de MJB 2015-2018 dient beoordeeld te worden in hoeverre de starterslening wordt gecontinueerd	De evaluatie is doorgeschoven naar 2015 en wordt betrokken bij de begroting 2016.
Samen met maatschappelijke partners een plan van aanpak opstellen gericht op het langer zelfstandig thuis kunnen wonen van ouderen	Het project is gestart.
Juridische richtlijnen ontwikkelen om actief woningen uit de markt te halen waarnaar geen vraag is en het aantal woningen dat daarmee vrijkomt in te zetten op prioritaire locaties. Welke locaties dit zijn, moet nog worden vastgesteld. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan leegstaande panden op beeldbepalende locaties, vrijkomende agrarische gebouwen en landgoederen	Er is een plan van aanpak opgesteld voor het ontwikkelen van de juridische richtlijnen. De stand van zaken en vervolgacties zijn aan de raad gepresenteerd.
Samen met de Provincie Gelderland (omgevingsvisie) en de Regio Stedendriehoek (nieuwe Agenda) de problematiek van de leegstaande panden op de agenda zetten en proberen te komen tot creatieve en innovatieve oplossingen, ook omdat wonen gezien de beschikbare plancapaciteit doorgaans geen optie is	In overleg met provincie en Regio Stedendriehoek wordt onderzocht belemmeringen weg te nemen. Zo wordt er gesproken om plancapaciteit terug te halen uit de markt om daarmee mogelijkheden te creëren voor woningen waar nu leegstand is.

Openbare ruimte

Beschreven effecten in begroting

Er is geen verandering in het beschreven effect, te weten: toename van braakliggende percelen en leegstaande winkel- en kantoorgebouwen in de gemeente.

Wat hebben we gedaan?

In de eerste kolom de beschrijving van de geplande activiteiten. In de tweede kolom wat in 2014 daaraan is bijgedragen.

Gepland	Uitgevoerd
Opstellen en uitwerken van een maatregelenpakket met een prioritering van activiteiten om de toegankelijkheid (sociaal/fysiek) van de openbare ruimte te verbeteren	Het is onderdeel van de ontwikkeling van de centrumplannen Epe / Vaassen. Het opstellen van het maatregelenpakket is in ontwikkeling.
Toepassen van de methodiek "wijk- en buurtgericht werken". Samen met ketenpartners op het gebied van leefbaarheid per wijk een wijkplancycclus uitwerken (bestaande uit: wijkanalyse, wijkagenda, wijkprogramma)	Deze methodiek wordt fasegewijs uitgerold over de gemeente. In 2014 in Emst en Oene ingevoerd. In de andere zes wijken gecontinueerd.

Voorzieningen

Beschreven effecten in begroting

Er is geen verandering in het beschreven effect, te weten: herijking van het voorzieningenaanbod door veranderende vraag, vanuit kostenoverwegingen (3 D's) een groter beroep op algemene voorzieningen, minder schoolgebouwen door afname leerlingenaantal.

Wat hebben we gedaan?

In de eerste kolom de beschrijving van de geplande activiteiten. In de tweede kolom wat in 2014 daaraan is bijgedragen.

Gepland	Uitgevoerd
Het versterken van vrijwilligerswerk en -zorg in wijken en buurten door onder meer in te zetten op wijkgericht werken, het faciliteren van vrijwilligersorganisaties en het laten ondersteunen van vrijwilligers(organisaties) door professionele organisaties	Realisatie vindt plaats door het uitbreiden van wijkgericht werken en het ondersteunen van organisaties met subsidies.
Vaststellen van het minimale basisvoorzieningenniveau. Vanuit een vastgesteld basisvoorzieningenniveau in combinatie met het project Accommodaties II zal de komende jaren gewerkt worden aan de vernieuwing en logische spreiding van een aantal accommodaties in welzijn en sport	Het college heeft een notitie over de beleidslijn voor het basisvoorzieningenniveau vastgesteld. Daarnaast ook een plan voor het project Accommodaties II. In 2015 vindt een verdere uitwerking plaats van beide onderwerpen.
In overleg met het onderwijs bepalen hoe om te gaan met afname van het leerlingenaantal. Schoolgebouwen zijn niet meer uitsluitend gericht op het invullen van de onderwijsfunctie maar bieden ook plaats aan functies zoals kinder-/peuteropvang, culturele vorming en sportactiviteiten. Ze vervullen een belangrijke dorps-/wijkfunctie	Samen met partners is dit onderwerp van overleg in het LEJA. Gezamenlijk is gestart met de voorbereiding van een onderwijsvisie voor de toekomst.
Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen (IHP) uitwerken met daarin meegenomen de demografische ontwikkelingen en de positie van scholen in de samenleving (dorp en wijk)	Een nieuw IHP (2014-2017) is door het college vastgesteld.

Arbeidsmarkt

Beschreven effecten in begroting

Er is geen verandering in het beschreven effect, te weten: ontstaan van een krappe arbeidsmarkt waarbij de vraag naar arbeidskrachten het aanbod overstijgt.

Wat hebben we gedaan?

In de eerste kolom de beschrijving van de geplande activiteiten. In de tweede kolom wat in 2014 daaraan is bijgedragen.

Gepland	Uitgevoerd
Aandacht voor aansluiting onderwijs en werk. De komende jaren wordt ingezet op een goede aansluiting tussen werkgevers/sectoren en onderwijs, leren in de praktijk voor de gehele beroepsbevolking en het inrichten servicepunten voor de speerpuntbranches. Daarnaast ligt de focus op het realiseren van “van werk naar werk” om zo werkloosheid te voorkomen	Het is een onderwerp in het jaarplan van de Strategische Board Stedendriehoek. Tot eind 2016 loopt het sectorplan ‘Samen werk maken van werk 1 en 2’ dat bestaat uit zes arrangementen die gericht op het tegengaan van de (jeugd)werkloosheid in de regio’s Stedendriehoek en Noord Veluwe. De zes arrangementen zijn: nieuwe BBL-leerwerkplek, Startersbeurs, Mobiliteitsvoucher, Scholingsvoucher, Papier- en kartonindustrie en Toekomstgerichte scholing.
Bieden van een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en organisaties. Dit uit zich in goede voorwaarden en faciliteiten en mogelijkheden in het kader van “het nieuwe werken”, zoals bedrijfsverzamelgebouwen	Het is een onderwerp in het jaarplan van de Strategische Board Stedendriehoek. Met name is en wordt er ingezet op het herkenbaar neerzetten van de regio (“branding”) als “Cleantech Regio”.
Een extra focus in de ontwikkeling van de speerpuntsectoren zorg en recreatie/toerisme. Met aandacht voor onderscheidende elementen daarin draagt het bij aan een goed woon- en leefklimaat en aan werkgelegenheid	In het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied zijn de begrippen stacaravan en trekkershut vervangen door een meer algemene term voor een gebouw voor recreatief nachtverblijf. Hierdoor is de ondernemer vrij om onderscheidende vormen van recreatiefverblijf te ontwikkelen in plaats van de traditionele vormen.

Financiën

Demografische ontwikkelingen zullen wijzigingen in het uitgavenpatroon tot gevolg hebben.

Bijvoorbeeld door daling van leerlingenaantallen, aanpassing van voorzieningen in de openbare ruimte, toename van gebruik woon- en werkvoorzieningen door ouderen en leegstand/aanpassing van accommodaties.

De geplande acties kunnen binnen de bestaande beleidsstructuur en beschikbare budgetten opgevangen worden. Van het eenmalig beschikbare budget van € 275.000 om in te spelen op de effecten van demografische ontwikkelingen op het gemeentelijk beleid zijn nog geen middelen ingezet.

JAARREKENING

Balans en Overzicht van baten en lasten

Balans per 31 december 2014

(bedragen x € 1.000,-)		
ACTIVA	31-12-2014	31-12-2013
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio	-	-
- Kosten van onderzoek en ontw ikkeling		
<i>Materiële vaste activa</i>	49.550	47.588
- Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht		
- overige investeringen met een economisch nut	31.652	43.160
- Rioolinvesteringen met een economisch nut, w aarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	13.135	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	4.763	4.428
<i>Financiële vaste activa</i>	4.187	4.286
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen		
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- w oningbouw corporaties		
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen u/g	3.751	3.814
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	193	193
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	243	279
Totaal vaste activa	53.737	51.874
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	1.259-	1.697-
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouw gronden	1.675	1.674
- overige grond- en hulpstoffen		
- Onderhanden werk, w aaronder gronden in exploitatie door gemeente	3.512-	3.428-
- Gereed product en handelsgoederen	578	57
- Vooruitbetalingen		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.877	3.061
- Vorderingen op openbare lichamen	139	164
- Verstrekte kasgeldleningen		
- Uitzettingen in's Rijks schatkist	2.703	
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen		
- Overige vorderingen	2.035	2.897
- Overige uitzettingen		
<i>Liquide middelen</i>	7	14
- Kassaldi	2	5
- Banksaldi	5	9
<i>Overlopende activa</i>	6.326	7.359
Totaal vlottende activa	9.951	8.737
Totaal generaal	63.688	60.612

(bedragen x € 1.000,-) PASSIVA	31-12-2014	31-12-2013
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	44.694	39.966
- Algemene reserve	3.305	2.365
- Bestemmingsreserves		
- Voor egalisatie van tarieven	1.375	1.098
- Overige bestemmingsreserves	39.382	36.055
- Gerealiseerd resultaat	632	448
<i>Voorzieningen</i>	7.002	6.885
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.360	2.315
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.779	3.551
- Door derden beklemden met een specifieke aanwendingsrichting	863	1.019
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	938	1.445
- Obligatieleningen		
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	340	454
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	598	991
- binnenlandse bedrijven		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
- Door derden belegde gelden		
- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten		
Totaal vaste passiva	52.634	48.296
Viottende passiva		
<i>Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	5.645	9.315
- Kasgeldleningen	-	4.500
- Banksaldi	1.428	595
- Overige schulden	4.217	4.220
<i>Overlopende passiva</i>	5.408	3.000
Totaal viottende passiva	11.053	12.316
Totaal generaal	63.688	60.612
Gew aarborgde geldleningen	59.665	58.190
Garantstellingen		

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014

(bedragen x € 1.000)	Raming 2014 voor wijziging			Raming 2014 na wijziging			Realisatie 2014		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's									
1. Opgroeien in Epe	337	5.855	-5.518	378	5.991	-5.614	366	5.802	-5.436
2. Actief in Epe	601	3.968	-3.366	593	3.994	-3.401	563	3.936	-3.373
3. Zorg en opvang	1.113	8.152	-7.039	1.236	8.388	-7.152	974	6.737	-5.763
4. Leefbaar en veilig	6	2.083	-2.077	6	2.055	-2.049	173	1.875	-1.702
5. Ruimte en wonen	3.602	5.388	-1.785	4.421	5.206	-785	3.785	4.138	-353
6. Epe op orde	1.015	6.967	-5.953	1.083	7.235	-6.152	1.200	6.983	-5.783
7. Duurzaamheid	6.447	6.074	373	6.436	6.124	312	6.509	5.621	887
8. Toezicht en handhaving	100	1.242	-1.143	100	1.242	-1.143	170	1.468	-1.298
9. Bedrijvigheid	79	726	-646	89	992	-902	262	949	-687
10. Weer aan het werk	11.625	14.324	-2.699	12.044	14.550	-2.507	12.310	15.103	-2.793
11. Bestuur en organisatie	916	5.468	-4.552	1.424	5.778	-4.354	1.275	6.188	-4.912
Saldo van de programma's	25.841	60.248	-34.407	27.810	61.556	-33.746	27.588	58.801	-31.212
Algemene dekkingsmiddelen:									
- Lokale heffingen	6.106	235	5.871	6.110	235	5.875	6.093	351	5.741
- Algemene uitkering	27.488	0	27.488	28.323	0	28.323	28.457	0	28.457
- Dividend	167	8	159	167	8	159	172	7	164
- Financieringsfunctie	62	749	-687	62	921	-858	59	76	-17
- Overige	2.023	58	1.965	2.194	58	2.136	1.702	108	1.594
algemene dekkingsmiddelen	35.846	1.051	34.795	36.856	1.222	35.634	36.482	542	35.940
Onvoorziene uitgaven	0	67	-67	0	67	-67	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	61.687	61.366	322	64.666	62.844	1.821	64.070	59.343	4.728
Mutaties in reserves									
Programma 1	274	32	242	327	20	307	307	29	279
Programma 2	209	344	-134	282	344	-61	268	344	-76
Programma 3	193	0	193	279	0	279	280	1.239	-960
Programma 4	0	9	-9	32	42	-10	36	341	-305
Programma 5	669	865	-196	714	1.587	-873	840	1.765	-926
Programma 6	44	403	-359	556	453	103	548	625	-77
Programma 7	76	30	47	143	36	107	46	327	-282
Programma 8	29	29	0	29	29	0	0	0	0
Programma 9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 10	412	493	-81	128	493	-365	278	458	-180
Programma 11	2.170	2.400	-229	2.893	4.406	-1.513	2.734	4.498	-1.764
Algemene dekkingsmidd.	749	544	205	749	544	205	739	545	194
Totaal mutaties in reserves	4.827	5.149	-322	6.133	7.954	-1.821	6.075	10.170	-4.095
Gerealiseerd resultaat	66.514	66.514	0	70.799	70.799	0	70.145	69.513	632

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid vallen en binnen het doel blijven waarvoor het budget beschikbaar is gesteld. Hierbij valt te denken aan overschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (bijvoorbeeld via subsidies en kostendekkende omzet) en overschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen, zoals blijkt uit de kadernota 2010 van het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten.

In onderstaand overzicht zijn de programma's opgenomen waarbij sprake is van een overschrijding van de lasten, met daarbij een verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uitwerking van de verschillen wordt verwezen naar de financiële analyse van de programma's. Op enkele programma's veroorzaakt een hogere (toerekening van) interne loonkosten (een deel van) de overschrijding. Deze wordt gecompenseerd door voordelen op andere programma's en past binnen het bestaand beleid. Voor een analyse van de totale interne loonkosten wordt verwezen naar bijlage 1.

De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten (bedragen * € 1.000)			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Werkelijk	Verschil		
8. Toezicht en handhaving	1.242	1.468	226	De hogere lasten zijn veroorzaakt door kosten van asbestinventarisaties die zijn uitgevoerd na een brand. De kosten zijn doorberekend aan de eigenaar. Daarnaast betreft het de hogere toerekening van interne loonkosten, die wordt gedekt door voordelen op andere programma's.	Past binnen het beleid.
10. Weer aan het werk	14.550	15.103	553	De hogere lasten zijn veroorzaakt door een hoger aantal uitkeringen aan uitkeringsgerechtigden als gevolg van de economische crisis. Een groot deel van de overschrijding wordt verrekend met de reserve BUIG. Daarnaast zijn de uitgaven BZ in 2014 hoger dan begroot, door een hoger aantal toekenningen en twee grote bedrijfskredieten. Ook zijn hogere uitgaven ontstaan doordat hogere ontvangsten van het rijk in het kader van de WSW (conform afspraak) aan de Felua-groep zijn doorbetaald; dit leidt ook tot hogere baten. Verwezen wordt naar de financiële analyse van programma 10.	Past binnen het beleid.
11. Bestuur en organisatie	5.778	6.188	410	De hogere lasten zijn veroorzaakt door in de begroting opgenomen stelposten (uitgaven verlagend), waarvan de (lagere) uitgaven verantwoord zijn op andere producten, verdeeld over de programma's in de jaarrekening. Bijvoorbeeld: kapitaallasten. Verwezen wordt naar de financiële analyse van programma 11.	Past binnen het beleid.
Algemene dekkingsmiddelen	368	466	98	Betreft m.n. hogere toerekening van interne loonkosten, die worden gedekt door voordelen op andere programma's en de noodzakelijke aanvulling van de voorziening oninbare debiteuren.	Past binnen het beleid.
Investerin-gen	Hogere uitgaven dan begroot			Op enkele in 2014 afgesloten investeringen is een overschrijding op het uitgavenkrediet ontstaan. Een nadere toelichting is opgenomen in bijlage 2 van deze jaarstukken.	Past binnen het beleid.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividend van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. In de verslagperiode is hiervan geen sprake geweest.

In de jaarrekening is onder overlopende passiva opgenomen de van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht hebben zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het boekjaar 2014 zijn er geen woningen afgewaardeerd. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	40
Idem, verbouwingen	25
Wegen	25
Riolering	40
Vervoermiddelen	6 / 15
Machines, apparaten en installaties	5 / 15
Overige materiële vaste activa o.a..	
Inventarissen	5 / 10
Automatisering hardware/software	4

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, kunnen worden geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven volgens bovenstaande afschrijvingstermijnen). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien. In 2005 is een reserve gevormd om investeringen met een maatschappelijk nut extra te kunnen afschrijven (reserve 90002 saldo 31-12-2014: € 7.166.224).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingprijs.

Bijdragen aan activa van derden kunnen worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde. Aan deze gronden wordt een redelijk te achten aandeel in rente- en administratiekosten toegerekend.

Indien er sprake is van afboeking van verliezen, dan worden deze direct (aan het einde van het jaar) op de boekwaarde in mindering gebracht.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte inningkansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

De gewaarborgde geldleningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de aflossingen.

Toelichting op de balans per 31 december 2014

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
In erfpacht uitgegeven gronden		
Overige investeringen met een economisch nut	31.652	43.160
Rioolinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.135	
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	4.763	4.428
Totaal	49.550	47.588

De boekwaarde van de **erfpachtgronden** is in het boekjaar niet gemuteerd.

De **overige investeringen met economisch nut** kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Categorie vast actief	31-12-2014	31-12-2013
210+214 Gronden en terreinen	2.606	2.551
220 Woonruimten	-	-
230 Bedrijfsgebouwen	24.741	23.704
240 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.952	14.583
240 Rioolinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.135	
250 Vervoermiddelen	22	-
260 Machines, apparaten en installaties	912	1.797
270 Overige materiële vaste activa	419	525
Totaal	44.787	43.160

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **overige investeringen met economisch nut** weer:

	Boek- waarde 31-12-2013	Inves- teringen	Extra afschrijving	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afw aar- deringen	Boek- waarde 31-12-2014
210 + 214 Gronden en terreinen	2.551	62	4	3			2.606
220 Woonruimten							
230 + 234 Gebouwen	23.704	2.529	80	1.402	10		24.741
240 Grond-, weg-, water- bouw kundige werken	3.060	251		359			2.952
240 Rioolinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	11.523	1.813		160	41		13.135
250 Vervoermiddelen		22					22
260 Machines, apparaten en installaties	1.797	82		407		560	912
270 + 274 Overige materiële vaste activa	525			106			419
Totaal	43.160	4.759	84	2.437	51	560	44.787

Vanaf 2014 worden de investeringen in het riool op een afzonderlijke categorie opgenomen onder de investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (artikel 35, 1b BBV).

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Per 1 januari 2015 zijn de bedrijfsmiddelen voor de buitendienst openbare ruimte verkocht in verband met de uitbesteding van de werkzaamheden.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut staan in onderstaand overzicht (> € 1.000.000):

Investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2014	Cumulatief besteed t/m 31-12-2014
Unilocatie Hoge Weerd	4.742	2.500	2.894
Aanleg Bergingsbezinkbassin Epe	1533	1362	1362

De boekwaarde van de **investeringen** in de openbare ruimte met uitsluitend **maatschappelijk nut** had het volgende verloop:

	Boek- waarde 31-12-2013	Aanpassing 01-01 t/m	Inves- teringen	Extra afschrijving	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afw aar- deringen	Boek- waarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	-							-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.425	-	1.148		326	487	-	4.760
Overige materiële vaste activa	3	-					-	3
Totaal	4.428	-	1.148	-	326	487	-	4.763

Onder bijdragen van derden zijn de die bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht (> € 100.000):

Investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2014	Cumulatief besteed t/m 31-12-2014
Vervanging brug Ravenstraat Oene	225	145	153
Aanleg Fietspad Grift	348	326	363

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boek- waarde 31-12-2013	Aanpassing 01-01	Mutaties 2014	Investering	Des- investering	Aflossing/ afschrijving	Afw aar- deringen	Boek- waarde 31-12-2014
Leningen aan:								
<i>woningbouwcorporaties</i>								
<i>deelnemingen</i>								
<i>overige verbonden partijen</i>								
Overige langlopende leningen	3.814	-	41	250		354	-	3.751
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	193	-					-	193
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	279	-				36	-	243
Totaal	4.286	-	41	250	-	390	-	4.187

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraad categorie	31-12-2014	31-12-2013
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- Niet in exploitatie genomen en gem. bouwgronden	1.675	1.674
- overige grond- en hulpstoffen		
<i>sub totaal</i>	1.675	1.674
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.512-	3.428-
Gereed product en handelsgoederen	578	57
Vooruitbetalingen		
Totaal	1.259-	1.697-

Als gevolg van de uitbesteding van de taken van de buitendienst openbare ruimte zijn de daaraan gerelateerde bedrijfsmiddelen per 1 januari 2015 verkocht.

Vanwege het verlies op de verkoop van deze bedrijfsmiddelen en de voorraad is een verliesvoorziening opgenomen van € 27.407.

Van de niet in exploitatie genomen gemeentelijke bouwgronden kan het volgende totaal overzicht worden gegeven:

	Boek- waarde 31-12-2013	Investerings-	Opbrengsten	Winstuitname reserve	Afw aar- deringen	Balans- waarde 31-12-2014	Verw ervings- prijs per m2
Bouw- grond niet in expl.	1.674	67	27-		39-	1.675	4,72

In het onderstaande overzicht is een uitsplitsing per complex van het verloop over 2014 opgenomen.

Complex	Boek- waarde 31-12-2013	Investe- ringen	Opbreng- sten	Winst- uitname reserve	Afwaar- deringen	Balans- waarde 31-12-2014	Verw- ingsprijs per m2 (in €)	Aantal m2
Kerkenland Vssn	19	1	0			20	2,37	8.307
Hogeland III Epe	-1	0	-1			-2	-0,05	31.422
Kerkweg-Bibl. Vssn	264	9	-9			264	199,11	1.328
Zuukerenk-Epe	111	4	-1		-3	111	4,45	24.940
Eekterveld IV Vssn	215	8	-5		-3	215	2,62	81.919
Slath-Epe	882	38	-8		-30	882	6,78	130.076
Div.terreinen Vssn	99	4	-2			101	2,00	50.781
Div.terreinen Emst	77	3	-1		-2	77	3,81	20.295
Div.terreinen Epe	0					0	0,00	3.705
Div.terreinen Oene	7	0	0		0	7	5,00	1.379
Bouw-grond niet in expl. gemeente	1.674	67	27-		39-	1.675	4,72	354.152

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2014 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boek- waarde 31-12-2013	Investe- ringen	Opbrengsten	Winstuitname reserve	Afw aar- deringen	Balans- waarde 31-12-2014
Onder- handen werk (part)	2.376-	212	713-	20		2.857-
Bouwgrond in exploitatie gemeente	1.245-	504	142-	380	82-	585-
Onder- handen werk (Grond ov.)	193		264-			71-
Totaal	3.428-	716	1.119-	400	82-	3.513-

In het onderstaande overzicht is een uitsplitsing per complex van het verloop over 2014 opgenomen.

Complex	Boek- waarde 31-12-2013	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname reserve	Afwaar- deringen	Balans- waarde 31-12-2014
Warande	-237	4	-68			-301
Vulcanus	-450	2				-448
Welgelegenweg	-37	0				-37
Klaarbeek-zorgcentrum	-183	1				-182
Ahoed Emst *)	-1	1		0		0
De Pirk Noord	-579	6				-573
Oosterhof Zuid	17	3	1			21
Boskamp	-69	23	-24	20		-50
Klaarbeek	-708	150	-620			-1178
Kerkhofweg	-129	22				-107
Onderhanden werk (part)	2.376-	212	713-	20		2.857-
Hammershoek	122-	451			22-	308
Kouwenaarschool	112	7			60-	59
Oosterhof	60-	1-				61-
Oene-West	195-	3		75		117-
Kerkweg Oene *)	123-	4-		127		0
Kweekweg VI	732-	7-				738-
Eekterveld III	65-	22	142-	150		36-
Pastoorsweg *)	61-	33		28		0-
Bouwgrond in exploitatie gemeente	1.245-	504	142-	380	82-	585-
Onderhanden werk (Grond ov.) Mozaiek	193		264-			71-
Totaal	3.428-	716	1.119-	400	82-	3.513-

*) deze complexen zijn per 31-12-2014 afgesloten.

Nog te maken kosten bouwgronden in exploitatie door gemeente	1.686
Nog te verwachten opbrengsten	4.027
Verwacht exploitatieresultaat (-/- is voordelig = - 585 + 1.686 – 4.027)	-/- 2.926

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en Programma 5 Ruimte en Wonen.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2014	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2014	Gecorrigeerd saldo 31-12-2013
Vorderingen openbare lichamen	139		139	164
Verstekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.703		2.703	
Vorderingen WWB	1.538	1.330-	208	261
Overige vorderingen	2.242	415-	1.827	2.636
Totaal	6.622	1.745-	4.877	3.061

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

In het kader van de Wet Schatkistbankieren dient de gemeente dagelijks het overschot aan liquide middelen af te storten bij het Rijk. Voor het af te storten bedrag geldt een drempel (vrijstelling) van 0,75% van het begrotingstotaal van de gemeente; alleen het deel van het overschot boven die drempel moet worden afgestort. Het drempelbedrag voor de gemeente is € 485.000.

Onderstaande tabel geeft het gemiddelde bedrag van de gebruikte drempel per kwartaal weer. Hieruit blijkt dat in 2014 dit drempelbedrag gemiddeld niet is overschreden.

	1° kwartaal	2° kwartaal	3° kwartaal	4° kwartaal
Gemiddeld gebruikte vrijstelling	€ 117.000	€ 379.000	€ 151.000	€ 240.000

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2014	31-12-2013
Kas	2	5
Banksaldi	5	9
Totaal	7	14

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	31-12-2014	31-12-2013
Vooruitbetaalde bedragen	436	599
BCF	3.844	3.809
Voorschotbedragen overheidslichamen		
Nog te ontvangen bedragen (overig)	2.046	2.951
Totaal	6.326	7.359

PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2014	31-12-2013
Algemene reserve	3.305	2.365
Bestemmingsreserves	40.757	37.153
Nog te bestemmen resultaat	632	448
Totaal	44.694	39.966

Het verloop in 2014 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Saldo 31-12-2013	Toe-voeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2014
Algemene reserve	2.365	1.292	352-	3.305
Bestemmingsres.	37.153	9.327	-5.723	40.757
Resultaat	448	632	448-	632
Totaal	39.966	11.251	-6.523	44.694

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

De hoogte van de reserves is gebaseerd op de actuele situatie en reële verplichtingen.

TOELICHTING op de AARD en DOELSTELLING van de BESTEMMINGSRESERVES

In het navolgende overzicht zijn per reserve de aard en doelstelling en het saldo per 31-12-2014 opgenomen. Voor het verloop van de afzonderlijke reserves over het boekjaar wordt verwezen naar het overzicht 'verloop reserves en voorzieningen 2014' op pagina 123/124.

Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97015	Riolering	€ 781.751
Beleid is dat de lasten voor de inzameling van afvalwater (via de riolering) voor 100% gedekt worden door de rioolheffing. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van efficiencyverschillen op het beheer en onderhoudskosten riolering, als gevolg van aanbestedingsvoordelen/nadelen uit (vervangings)investeringen in het rioelstelsel en als gevolg van over- of onderdekking in de opbrengst rioolheffing worden in deze reserve ondergebracht. De reserve wordt ingezet voor extra afschrijving op rioleringsinvesteringen en tariefegalisatie.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97020	Afval	€ 549.658
Beleid is dat de lasten voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen voor 100% gedekt worden door de afvalstoffenheffing. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van efficiencyverschillen op de beheer en uitvoeringskosten van de afvalinzameling en als gevolg van over- of onderdekking in de opbrengst afvalstoffenheffing worden in deze reserve ondergebracht. De reserve wordt ingezet voor tariefegalisatie.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
99010	Egalisatie hondenbelasting	€ 43.796
Beleid is dat de lasten voor de voorzieningen ten behoeve van hondenbezitters voor 100% gedekt worden door de hondenbelasting. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van overdekking in de opbrengst hondenbelasting worden in deze reserve 'gereserveerd'. Tekorten in de opbrengst hondenbelasting (door onderdekking op basis van nacalculatie) worden voor zover mogelijk uit deze reserve gedekt.		

Overige bestemmingsreserves

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90002	Extra afschrijving investeringen maatschappelijk nut	€ 7.166.224
Ingesteld voor reserveren van middelen ten behoeve van het inzetten voor extra afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut (IMN). Hierdoor wordt een structureel voordeel op kapitaallasten gerealiseerd. In de begroting is reeds met het structurele voordeel rekening gehouden door het opnemen van een stelpost. Realisatie van deze stelpost vindt plaats door eenmalige afschrijving van (geplande) investeringen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90003	Eenmalige dekkingsmiddelen	€ 263.657
Ingesteld voor het reserveren van eenmalig beschikbare middelen ter dekking van eenmalige uitgaven die zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90004	Automatisering	€ 40.699
ICT uitgaven die niet worden geactiveerd worden ten laste van deze reserve gebracht.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90006	Wachtgeldverplichtingen	€ 0
Ingesteld voor het afdekken van de wachtgeldverplichtingen van het voormalig hoofd samenlevingszaken en de voormalig chef sociale zaken. De laatste betalingen hebben plaatsgevonden in 2014.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90007	ICT investeringen	€ 2.693.346
Deze reserve dient ter dekking van uitgaven/investeringen uit het ICT bestedingsplan.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90019	Cofinanciering	€ 228.631
De reserve is ingesteld om een gemeentelijke bijdrage te kunnen leveren aan projecten op diverse beleidsvelden, waarbij het een voorwaarde is dat de gemeente Epe zelf een bijdrage levert om zodoende financiële ondersteuning te verkrijgen van andere overheden (uit Europese, rijks- en provinciale fondsen).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90022	Mediation bezwaarschriften	€ 16.918
De reserve is ingesteld ter dekking van de uitgaven voor de pilot mediation.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90060	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 408.775
In 2012 is € 75.000 in de reserve gestort t.b.v. dekking van noodzakelijke dotaties aan 3 voorzieningen groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Ook is de provinciale bijdrage i.v.m. de aan- en verkoop van woningen i.h.k.v. de WBB in de reserve gestort. Daarnaast worden (zoals bepaald in de programmabegroting 2010) in deze reserve voordelen gestort die ontstaan bij de verkoop van gemeentelijke panden, om hiermee noodzakelijke aanvulling van onderhoudsvoorzieningen van panden (als gevolg van actualisatie van het onderhoudsplan) op te kunnen vangen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90065	Duurzaam Gemeentehuis	€ 98.980
Deze reserve is een startkapitaal om te kunnen onderzoeken welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de nieuwbouw van het gemeentehuis af te stoten en het oorspronkelijke gemeentehuis duurzaam geschikt te maken voor de huisvesting van de compactere ambtelijke organisatie.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90070	Demografische ontwikkelingen	€ 100.000
Ingesteld om egalisatie van eenmalige investeringen, pieken in het uitgavenniveau en toekomstige stijging van het uitgavenniveau als gevolg van demografische ontwikkelingen op te kunnen vangen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
91010	Brandweer portofoons	€ 53.017
De reserve dient ter dekking van de aanschaf van portofoons (brandweer).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
91012	Basisbrandweezorg	€ 427.276

De reserve heeft als doel het beschikbaar houden van nog niet uitgegeven budgetten binnen het financiële kader van de basisbrandweezorg o.g.v. het prestatiecontract met de VNOG / cluster EVA (budgetfinanciering). De reserve heeft m.n. betrekking op de budgetten m.b.t. huisvesting en kan worden ingezet om tegenvallers in de bedrijfsvoering op te vangen.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
91020	Explosieven onderzoek Robuuste Grift	€ 149.607

Betreft een nieuwe reserve. Deze wordt ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van de niet bestede middelen die ontvangen zijn van het rijk (via de algemene uitkering gemeentefonds) in het kader van het explosievenonderzoek Robuuste Grift.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92009	Openbare verlichting	€ 1.615.577

Ingesteld t.b.v. egalisatie van de lasten die voortvloeien uit de onregelmatig gespreide uitgaven voor vervanging van de openbare verlichting.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92015	Startprogramma Duurzaam Veilig	€ 149.742

De reserve is ingesteld ter dekking van verstrekte kredieten en in het Meerjaren Investeringsplan opgenomen uitgaven ten behoeve van "Duurzaam Veilig".

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92019	Toeristische fietspaden	€ 29.437

De reserve is ingesteld ter dekking van verstrekte kredieten voor toeristische fietspaden.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92027	Maatregelen onveilige kruispunten	€ 92.520

De reserve is ingesteld ter dekking van verstrekte kredieten voor maatregelen op onveilige kruispunten die in de begroting 2014 aangewezen zijn.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92030	Verbreiden Smallertsweg	€ 63.089

De reserve is ingesteld ter dekking van de uitgaven voor het verbreden van de Smallertsweg.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92035	Overdracht fietspaden RGV	€ 1.149.938

Ingesteld ten behoeve van dekking van de uitgaven voor het onderhoud en (bijdragen aan) investeringen in / reconstructie van recreatieve fietspaden, waarvoor van de RGV en de provincie middelen zijn ontvangen (in totaal € 1.400.000). Deze middelen zijn in de reserve gestort in verband met de overdracht van het beheer van de recreatieve fietspaden van de RGV aan de gemeente.

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92040	Aanleg Parkeerplaatsen Markt Epe	€ 61.965
De reserve is ingesteld ter dekking van de uitgaven voor het realiseren van openbare parkeerplaatsen in verband met de extra parkeerbehoefte door uitbreiding van panden in het centrum van Epe. De hierop betrekking hebbende bijdragen c.q. opbrengsten worden in deze reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92045	Vervanging Bruggen	€ 145.000
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de lasten die voortvloeien uit de onregelmatig gespreide uitgaven voor de vervanging van bruggen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
93003	Egalisatie winstuitkering Nuon	€ 745.628
In 1992 ingesteld voor egalisatie van fluctuerende VNB (Nuon) uitkeringen. Na ontvangst van de afkoopsommen wordt de rente over de egalisatiereserve aangewend als algemeen dekkingsmiddel.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
93004	Verkoop 14 aandelen VNB	€ 1.173.500
Ingesteld voor de egalisatie van inkomsten, ontvangen door afkoop som (1993, verkoop aandelen VNB); hiervoor werd een uitkering uit de winst ontvangen. De rente over de reserve wordt aangewend als algemeen dekkingsmiddel.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
93005	Verkoop aandelen Nuon	€ 183.971
Ingesteld in verband met de verstrekking van een achtergestelde lening aan de Nuon N.V. bij de verkoop van de aandelen. Jaarlijks ontvangt de gemeente hierop 6,5% rente. Deze rente is als structureel dekkingsmiddel opgenomen in de exploitatie. Het doel van de reserve is het zijn van een algemeen dekkingsmiddel. Aflossingen worden in reserve 93006 gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
93006	Aflossing achtergestelde lening Nuon	€ 1.704.753
De jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Nuon wordt in deze reserve gestort. Het doel van de reserve is het zijn van een algemeen dekkingsmiddel. De waarde correctie komt t.g.v. de exploitatie ter compensatie van het weggeval len dividend.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
93007	Verkoop aandelen Vitens	€ 1.086.120
Betreft de reservering van de boekwinst m.b.t. de achtergestelde lening die aan Vitens is verstrekt na conversie van de gewone aandelen in Vitens. In 15 jaar wordt de lening (€ 2.327.400) afgelost in gelijke termijnen. De aflossingen worden jaarlijks in reserve 93008 gestort. Aan deze reserve wordt geen rente toegevoegd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
93008	Aflossing achtergestelde lening Vitens	€ 1.241.280
De jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Vitens wordt in deze reserve gestort. De waardecorrectie komt ten gunste van de exploitatie ter gedeeltelijke compensatie van het dividend.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
94017	Meubilair gymlokalen	€ 54.037
De reserve is gevormd om de uitgaven voor onderhoud en vervanging van toestellen in de diverse gymlokalen gelijkmatig te verdelen over de jaren.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95001	Herinplant bossen	€ 0
Het beschikbaar houden van de extra houtopbrengst als gevolg van de zware storm in januari 2007, t.b.v. de herinplant van bossen. In 2014 is de laatste onttrekking gedaan.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95002	Aankoop kunstwerken	€ 562
Er is een jaarlijks budget beschikbaar voor de aankoop van kunstwerken. Indien dit budget voor een aankoop niet toereikend is, kan deze reserve voor aanvullende dekking zorgen. Een restant van het reguliere budget wordt aan het einde van het jaar in deze reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95003	Restauratie en onderhoud monumenten	€ 41.770
Ingesteld t.b.v. dekking van uitgaven i.v.m. het verstrekken van subsidies in restauratiekosten en kosten van onderhoud van monumenten. Het betreft gemeentelijke bijdragen in gevallen die niet langer uitgesteld kunnen worden en waarbij men afhankelijk is van gemeentelijke subsidie. De verstrekking van subsidies is geregeld in de gemeentelijke monumentenverordening.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95007	Onderhoud/vervanging beschadigde laanbomen	€ 12.000
Het beschikbaar houden van door de verzekering uitgekeerde schadevergoedingen voor beschadigde bomen. De verzekeringsuitkeringen worden ingezet voor onderhoud en eventuele vervanging van beschadigde bomen. De reserve is gemaximeerd tot € 12.000 (nota Reserves en Voorzieningen).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95010	Kunst openbare ruimte	€ 13.736
Op basis van een percentageregeling (ingående 1-1-2011) wordt bij de gemeentelijke bouwprojecten of projecten waarbij de gemeente nauw is betrokken, de bouwsom vermeerderd met 1%; dit wordt gereserveerd voor kunstaankopen. In 2010 is eenmalig € 15.000 in de reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95015	Investeringsbijdrage EZC	€ 0
De reserve dient ter dekking van de investeringsbijdrage aan de EZC t.b.v. de renovatie van de was- en kleedgelegenheden. De bijdrage is inmiddels verstrekt en de reserve kan vervallen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95017	Buurtsportcoaches	€ 48.721
Ingesteld om niet bestede financiële middelen beschikbaar te houden om incidentele uitgaven in latere jaren te kunnen bekostigen. Het betreft middelen die van het rijk (via de algemene uitkering) worden ontvangen t.b.v. combinatiefuncties, gericht op het stimuleren van sportdeelname en een gezonde actieve leefstijl.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95025	Natuurcompensatie	€ 1.378
De reserve is ingesteld om de middelen te reserveren die zijn ontvangen ten behoeve van natuurcompensatie c.q. boscompensatie. De gemeente zorgt voor compensatie, waarbij de uitgaven ten laste van de reserve komen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95028	Uitvoering Groenstructuurplan	€ 47.190
De reserve is gevormd om de eenmalig in 2013 beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van het groenstructuurplan in de komende jaren. Het gaat hierbij om, in het kader van wijk- en buurtgericht werken, in te kunnen spelen op kleinschalige verzoeken van burgers rond groenbeplanting bij civiele en verkeersprojecten.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95030	Landschapsversterking	€ 70.159
De reserve is ingesteld om middelen beschikbaar te hebben ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan (cofinanciering)		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95035	Accommodaties 2	€ 487.138
De reserve is bestemd voor het toekomstbestendig maken van (dorps)accommodaties, welke een belangrijke bijdrage leveren aan wijk- en buurtgericht werken. Betreft de tweede tranche van het project Accommodaties.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95040	Bijdrage investeringen sportvoorzieningen	€ 4.473
De reserve is ingesteld voor het verstrekken van eenmalige bijdragen in investeringen in sportvoorzieningen aan verenigingen (conform het amendement van de raad bij de begrotingsbehandeling 2013).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96012	Accommodaties welzijnsinstellingen	€ 0
Ingesteld t.b.v. het reserveren van middelen voor de uitvoering van het accommodatiebeleid welzijnsinstellingen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96013	Huisvesting verslavingszorg	€ 37.257
Bedoeld voor het reserveren van middelen ten behoeve van het groot onderhoud van het betreffende gebouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96015	Werk en inkomen	€ 65.311
De reserve is ingesteld ter dekking van risico's op de uitvoering van bijzondere bijstand. Daarnaast kunnen de tekorten op de inkomensvoorziening Bbz uit deze reserve worden gedekt.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96017	Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN)	€ 0
Vanaf 2005 werd in het kader van de uitvoering van de WIN het verschil tussen de werkelijke lasten en de ontvangen voorschotten met de reserve verrekend. De middelen in de reserve zijn (conform besluit bij de begroting 2014) toegevoegd aan reserve 96050 en worden hiermee beschikbaar gehouden voor het opvangen van de risico's bij de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015. Hiermee worden de middelen voor inburgering, dat een onderdeel is van het participatiebudget, gereserveerd conform het doel waarvoor ze zijn ontvangen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96027	Realisatie nieuwe accommodaties	€ 52.999
Ingesteld ter dekking van de gemeentelijke bijdrage aan de realisatie van nieuwe welzijn- en sportaccommodaties (Koekoek, PWA hal, Kulturhus). Het resterende bedrag in de reserve wordt (conform besluitvorming) ingezet t.b.v. dekking van een deel van de uitgaven van het krediet Unilocatie Hoge Weerd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96028	WMO / risico's sociaal domein	€ 5.276.731
Ingesteld ten behoeve van het egaliseren van de uitgaven en de inkomsten in het kader van de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) vanaf de invoering in 2007 (deel individuele verstrekkingen). Ingaande 2015 wordt de reserve ingezet voor de opvang van de risico's in het sociaal domein (3 decentralisaties).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96029	Regeling toegankelijkheid openbare gebouwen	€ 21.711
Ingesteld voor het reserveren van door de gemeenteraad beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de "subsidieregeling toegankelijkheid openbare gebouwen" voor de periode 2010-2013. De laatste subsidievaststellingen moeten nog plaats vinden.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96030	Tijdelijke regeling nalatenschap oude vreemdelingenwet	€ 0
Betreft gelden die zijn ontvangen vanuit de Tijdelijke Regeling eenmalige tegemoetkoming gemeenten voor kosten ter afwikkeling van de nalatenschap oude Vreemdelingenwet (huisvestingstaakstelling). De middelen in de reserve zijn (conform besluit bij de begroting 2014) toegevoegd aan reserve 96050 en worden hiermee beschikbaar gehouden voor het opvangen van de risico's bij de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96032	Minimabeleid	€ 332.895
De reserve is ingesteld voor fluctuaties in de uitvoering en incidentele projecten t.b.v. minimabeleid. Er wordt jaarlijks € 20.000 in de reserve gestort.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96040	Jeugdgezondheidszorg	€ 78.444
Ingesteld voor het reserveren van het voordeel dat is ontstaan doordat een deel van de middelen die werden ontvangen van het rijk (Brede Doeluitkering CJG) niet behoefde te worden ingezet voor de opzet van het CJG en jeugdhulpverlening / maatschappelijke ondersteuning van jeugd. De middelen die nog beschikbaar zijn worden ingezet ten behoeve van extra schoolmaatschappelijk werk.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96050	Participatie	€ 749.622
De reserve is destijds ingesteld voor het reserveren van niet bestede middelen verkregen vanuit het rijk voor inburgering, waaraan geen verplichting meer zat. De middelen in de reserves 96017, 96030 en 96050 zijn conform de begroting 2014 samengevoegd in deze reserve en worden daarmee beschikbaar gehouden met het oog op de risico's bij de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015. Hiermee worden de middelen voor inburgering, dat een onderdeel is van het participatiebudget, gereserveerd conform het doel waarvoor ze zijn ontvangen (participatie). Aan de reserve zijn per ultimo 2014 toegevoegd de vrijvallende middelen uit het van het rijk ontvangen Participatiebudget.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96109	BUIG	€ 1.682.021
Beschikbaar houden van middelen voor de uitvoering van de Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG). Hieronder vallen de inkomensvoorzieningen WWB, WIJ, IOAZ, IOAW en een deel van de Bbz.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97010	Achtergestelde lening Circulus-Berkel	€ 178.112
Het vormen van een reserve tegenover de aan Circulus-Berkel verstrekte achtergestelde lening in het kader van de versterking van de solvabiliteit bij de overdracht van de afvaltaken aan Circulus-Berkel.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98007	Extra afschrijving bodemsanering	€ 113.674
De middelen in deze reserve dienen ter dekking van de uitgaven van bodemsaneringsprojecten, welke in een keer afgeschreven worden.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98025	Volkshuisvesting	€ 75.139
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen die worden terugontvangen uit de afwikkeling van het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS). Bij de begrotingsbehandeling 2010 is besloten deze middelen in te zetten t.b.v. de structuurvisies centra Epe en Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98032	Structuurvisies Dorpscentra	€ 1.616.835
De reserve is ingesteld t.b.v. de realisatie van de structuurvisies dorpscentra Epe en Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98035	Starterslening	€ 250.000
Ingesteld i.v.m. de door de raad beschikbaar gestelde middelen t.b.v. starterleningen, gedekt uit de middelen Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98040	Invoering Wabo	€ 94.553
De reserve is ingesteld ter dekking van de eenmalige kosten gemaakt in verband met de invoering van de Wabo.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98042	Afkoop bouwleges Klarbeek	€ 500.000
De reserve is ingesteld om het bedrag dat in 2014 in één keer is ontvangen (€ 600.000) inzake bouwleges voor 271 woningen voor het plan Klarbeek te laten vrijvallen over de jaren 2014-2019. Deze opbrengsten dienen ter dekking van de kosten m.b.t. vergunningaanvragen in deze periode voor het plan Klarbeek.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98045	Regionale woningbouwprogrammering	€ 1.517.626
De reserve is ingesteld voor het opvangen van de risico's die samenhangen met de ontwikkelingen in de regionale woningbouw programmering.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98050	Bestemmingsplannen actualisatie buitengebied	€ 0
Beschikbaar houden van eenmalige middelen ter dekking van uitgaven in 2013 en 2014 voor het actualiseren van het bestemmingsplan buitengebied en het uitvoeren van een milieueffectrapportage.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98051	LOG Beemte Vaassen	€ 133.464
Ingesteld voor het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn in het kader van het project Landbouw Ontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen ten behoeve van evt. terugbetalingsverplichting en ten behoeve van uitgaven die nog gedaan moeten worden. Uitvoering van het project vindt plaats samen met Apeldoorn.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
99000	Bouwgrondexploitatie	€ 3.772.767
De reserve dient voor het opvangen van financiële risico's die zich voordoen bij de exploitatie van bouwgrond. Verliezen op complexen worden uit de reserve gedekt. Winsten worden aan de reserve toegevoegd, indien ze zijn gerealiseerd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
99005	Ombuigingsoperatie	€ 115.385
Doel: middelen beschikbaar hebben om structureel ingeboekte bezuinigingen, die niet op korte termijn (volledig) gerealiseerd kunnen worden, tijdelijk af te dekken. Tevens om bij de uitvoering van de ombuigingsoperatie een reserve en een werkkapitaal beschikbaar te hebben. Hierdoor kunnen tijdelijke kosten die verband houden met de ombuigingen worden gedekt. Het werkkapitaal maakt het mogelijk om, voordat een bezuiniging, efficiencymaatregel of een uitbesteding gerealiseerd kan worden, eerst te investeren.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
99007	Herstel schade nutsbedrijven	€ 102.213
Het beschikbaar houden van de middelen, ontvangen van nutsbedrijven, ten behoeve van het herstel van sleuven en las-gaten in element- en asfaltverhardingen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
99914	Restant budgetten 2014	€ 743.854
Restant budgetten uit het jaar 2014 worden gereserveerd voor besteding in 2015.		

VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen in 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 31-12-2013	Toevoe- ging	Vrijval	Aan- wending	Saldo 31-12-2014
Verplichtingen/ verliezen /risico's	2.315	131		86	2.360
Onderhouds- voorzieningen	3.551	1.896		1.668	3.779
Derden, beklemde middelen	1.019	51	117	90	863
Totaal	6.885	2.078	117	1.844	7.002

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

TOELICHTING op de AARD en DOELSTELLING van de VOORZIENINGEN

In het navolgende overzicht zijn per voorziening de aard en doelstelling en het saldo per 31-12-2014 opgenomen. Voor het verloop van de afzonderlijke voorzieningen over het boekjaar wordt verwezen naar het overzicht 'verloop reserves en voorzieningen 2014' op pagina 125.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90008	Pensioenverplichting politieke ambtsdragers	€ 2.283.889
Ingesteld ten behoeve van de (toekomstige) verplichting tot uitbetaling van pensioengelden aan wethouders c.q. gewezen wethouders en de eventuele overdracht van pensioenen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90080	Opleidingsfonds	€ 59.604
Deze voorziening is een tijdelijk opleidingsfonds (overeenkomstig de cao voor 3 jaar). In de cao voor gemeenten is een bepaling opgenomen dat per medewerker gedurende drie jaar extra geld wordt beschikbaar gesteld voor loopbaanontwikkeling om daarmee de inzetbaarheid en arbeidsmarktpotentie van medewerkers te vergroten.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97026	Sanering trottoir Julianalaan Vaassen	€ 16.187
De voorziening is ingesteld om de lasten te dekken van de sanering van het trottoir Julianalaan.		

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90030	Onderhoud Streekarchief Epe	€ 80.292
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het streekarchief.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
90050	Groot onderhoud gemeentehuis	€ 578.291
Ingesteld t.b.v. de egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten van groot onderhoud van het gemeentehuis.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
91015	Onderhoud brandweerkazerne Vaassen	€ 34.151
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de brandweerkazerne Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92010	Groot onderhoud wegen	€ 1.606.290
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de wegen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92011	Groot onderhoud bruggen	€ 160.780
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de bruggen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
92109	Onderhoud openbare verlichting	€ 11.005
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de openbare verlichting.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
94015	Onderhoud scholen en gymlokalen buitenzijde	€ 637.932
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de buitenzijde van scholen en gymnastieklokalen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
94019	Onderhoud binnenzijde gymlokalen	€ 124.810
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de binnenzijde gymlokalen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
95103	Onderhoud bibliotheekgebouwen	€ 84.914
Ingesteld t.b.v. egalisatie van onregelmatig gespreide onderhoudsuitgaven voor de bibliotheekgebouwen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96115	Onderhoud wijkgebouwen	€ 328.950
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van de wijkgebouwen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96116	Onderhoud pand St. Crusiusweg 14	€ 66.228
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het gebouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98104	Onderhoud Ossenstal	€ 46.145
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het gebouw.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
98105	Onderhoud Europalaan 48 Epe	€ 19.533
Ingesteld t.b.v. egalisatie van de onregelmatig gespreide lasten voor het onderhoud van het gebouw.		

Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
96111	Stichting Werkplan	€ 4.016
Ingesteld in verband met de verplichting om het bij het opheffen van de stichting Werkplan overgebleven positieve saldo te besteden in overeenstemming met de statuten/doel van de stichting (het bieden van (on)betaald werk aan moeilijk bemiddelbare werklozen, het bevorderen van werkervaring, vorming en scholing van werknemers ter versterking van hun positie op de arbeidsmarkt en de doorstroming naar ander werk).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97004	Ontvangen afkoopsommen en rechten graven	€ 754.195
Opvangen van fluctuaties in het onderhoud van eigen graven; reserveren van de ontvangen rechten/afkoopsommen t.b.v. toekomstig onderhoud.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97008	Vervanging afvalcontainers	€ 89.684
De voorziening is destijds ingesteld ten behoeve van de vervanging van de afvalcontainers. In verband met de voorschriften (BBV) is bij de nota Reserves en Voorzieningen (2005) besloten om de voorziening in 10 jaar te laten vrijvallen ten gunste van de afvalstoffenheffing (vanaf 2006).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
97012	Bijdragen toekomstige vervanging	€ 15.519
Beleid is dat de lasten voor de inzameling van afvalwater (via de riolering) voor 100% gedekt worden door de rioolheffingen. Tijdelijke overschotten die (op basis van nacalculatie) ontstaan in kapitaallasten als gevolg van achterstanden in de uitvoering van vervanging van riolering worden in deze voorziening ondergebracht. Op het moment dat deze projecten alsnog gerealiseerd zijn valt het daarvoor opgebouwde bedrag vrij uit deze voorziening ten gunste van het geïnvesteerde bedrag.		

VASTE SCHULDEN MET EEN LOOPTIJD LANGER DAN ÉÉN JAAR

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	31-12-2014	31-12-2013
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
<i>binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen</i>	340	454
<i>binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	598	991
<i>binnenlandse bedrijven</i>		
<i>overige binnenlandse sectoren</i>		
<i>buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren</i>		
	938	1.445
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen		
Totaal	938	1.445

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2014:

	Saldo 31-12-2013	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2014
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	1.445	-	507	938
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen				
Totaal	1.445	0	507	938

De totale rentelast voor het jaar 2014 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 62.904.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	31-12-2014	31-12-2013
Schulden < 1 jaar	5.645	9.315
Overlopende passiva	5.408	3.000
Totaal	11.053	12.315

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2014	31-12-2013
Kasgeldleningen	0	4.500
Banksaldi	1.428	595
Overige schulden	4.217	4.220
Totaal	5.645	9.315

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2014	31-12-2013
Vooruit ontvangen bedragen overig	2.614	166
Vooruit ontvangen bedragen (overheidslichamen)	1.318	1.516
Nog te betalen bedragen	1.476	1.318
Totaal	5.408	3.000

Het verloop van de post Vooruit Ontvangen Bedragen (overheidslichamen) kan als volgt worden gespecificeerd:

Saldo 31-12-2013	1.516
Toevoegingen	1.444
Vrijgevallen bedragen	1.642
Saldo 31-12-2014	1.318

Toelichting op de Vooruit Ontvangen Bedragen (overheidslichamen):

VOB	Saldo 31-12-2013	toevoeging	vrijval	saldo 31-12-2014
176351 GOA	57	322	315	65
176356 Participatiebudget	186	679	865	-
176358 I.S.V.	134	-	-	134
176365 Klimaataanpak eigen woning	185	6	175	16
176368 Volwasseneneducatie	231	-	152	80
176373 LOG Beemte Vaassen	194	-	56	139
176374 Zwijnenkerend raster	70	76	11	134
176375 Herinrichting Marktplaats Epe	385	213	-	598
176376 Afval	8	39	8	39
176377 Ketensamenw. Multiprobl.huishoudens	20	-	13	6
176378 Project de Kanteling (regiocontract)	48	-	48	-
176379 Programma Landschap 2014-2017 Epe	-	40	-	40
176380 Onveilige kruispunten	-	48	-	48
176382 Langer zelfstandig wonen	-	20	-	20
Totaal	1.516	1.444	1.642	1.318

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176351	Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)	€ 64.506
Beschikbaar houden van middelen die van het rijk ontvangen zijn voor het uitvoeren van het (gemeentelijk) onderwijsachterstandenbeleid (GOA).		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176356	Participatiebudget	€ 0
In deze VOB werd tot en met 2014 jaarlijks maximaal 25% van het Participatiebudget vanuit het rijk gereserveerd; het betreft middelen die niet zijn besteed en die beschikbaar worden gehouden voor participatie in de maatschappij door werk, inburgering en volwasseneneducatie. De per einde 2014 resterende middelen vallen vrij ten gunste van het resultaat vanwege het wegvallen van de bestedingsverplichting. Het saldo van € 120.000 is aan de reserve Participatie toegevoegd.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176358	I.S.V.	€ 133.766
Het beschikbaar houden van middelen die van de provincie zijn ontvangen ten behoeve van projecten in het kader van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176365	Klimaataanpak eigen woning	€ 16.273
Het beschikbaar houden van de middelen die worden ontvangen van de provincie in het kader van de subsidieregeling Vitaal Gelderland 2008 voor het project "Klimaataanpak eigen woningen Epe".		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176368	Volwasseneneducatie	€ 79.542
Beschikbaar houden van niet bestede middelen, die van het rijk zijn ontvangen voor volwasseneneducatie, t.b.v. besteding in een later jaar dan wel t.b.v. terugbetaling.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176373	LOG Beemte Vaassen	€ 138.581
Beschikbaar houden van middelen (voorschotten) die ontvangen zijn van de gemeente Apeldoorn in het kader van het project in het landbouwonontwikkelingsgebied (LOG) Beemte Vaassen.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176374	Zwijnenkerend raster	€ 134.358
Beschikbaar houden van middelen (voorschotten) die ontvangen zijn van de provincie in het kader van de uitvoering van het project aanleg zwijnenkerend raster.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176375	Herinrichting Marktplaats Epe	€ 597.515
Beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de provincie (regiocontract) in het kader van de herstructurering van het Marktplaats Epe.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176376	Afval	€ 38.698
Beschikbaar houden van middelen (voorschotten) die ontvangen zijn van de provincie in het kader van de uitvoering van projecten zwerfafval.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176377	Ketensamenwerking multiprobleem huishoudens	€ 6.237
Beschikbaar houden van niet bestede middelen, die van de provincie zijn ontvangen voor het project Ketensamenwerking multiprobleem huishoudens t.b.v. besteding in een later jaar dan wel t.b.v. terugbetaling.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176378	Project de Kanteling (regiocontract)	€ 0
Beschikbaar houden van niet bestede middelen, die van de provincie zijn ontvangen voor het project De Kanteling, t.b.v. besteding in een later jaar dan wel t.b.v. terugbetaling.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176379	VOB Programma landschap 2014-2017 Epe	€ 40.000
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen (voorschotten) die ontvangen zijn van de provincie in het kader van de uitvoering van het project Programma landschap 2014-2017 Epe.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176380	VOB Onveilige kruispunten	€ 48.235
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van middelen (voorschotten) die ontvangen zijn van de provincie in het kader van de uitvoering van het projecten onveilige kruispunten.		

Nummer	Naam	Saldo 31-12-2014
176382	VOB Langer zelfstandig wonen	€ 20.000
Ingesteld t.b.v. het beschikbaar houden van de niet bestede middelen die ontvangen zijn van de provincie ten behoeve van uitvoering van het project 'Langer zelfstandig wonen'.		

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Aard/omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Volksgezondheid	p.m.	2,479	314	271
Volkshuisvesting A 100%	4.654	100	3.916	3.845
Volkshuisvesting B 50%	120.558	50	53.960	55.549
Totalen	125.212		58.190	59.665

In 2014 zijn geen bedragen betaald wegens de verleende borg- en garantstellingen.

LANGLOPENDE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

a. diverse contracten:

- apparatuur
- liften/daken diverse gebouwen
- schoonmaak diverse gebouwen

b. personeel

- voor de nog niet opgenomen vakantiedagen bestaat de verplichting aan de werknemers om alsnog betaald verlof te verlenen of extra salaris uit te betalen.

c. overig

- verkoop door de gemeente van onroerend goed met bijzondere bepaling (recht van de koper de koop te ontbinden).

Niet uit de balans blijken bezittingen

Afvalverbrandingsinstallatie

In 1996 is in Wijster de GAVI (Geïntegreerde Afval Verwerkings Installatie) in gebruik genomen. Via de STIVAM is daaraan namens diverse gemeenten en samenwerkingsverbanden in totaal ruim € 28 miljoen bijgedragen aan het kapitaalfonds (commanditair kapitaal) waaruit de VAMIJ CV (de verbrandingsinstallatie afval Wijster) is gefinancierd. De inleg van Epe verliep destijds via het Samenwerkingsorgaan Oost Veluwe (SOV). De inbreng van kapitaal was een gevolg van de daarvoor gesloten overeenkomsten voor de verwerking van huishoudelijk afval en bedrijfsafval. De gemeenten die betrokken waren bij de STIVAM hebben begin 2008 ingestemd met een "Vaststellingsovereenkomst". In deze overeenkomst is de omzetting van het CV-kapitaal in VAMIJ CV geregeld in een renteloze lening aan Essent N.V. Het door Epe totale netto ingebrachte kapitaal bedraagt € 329.449. Er zijn geen indicaties dat er een belemmering is in de uitbetaling op 1 juli 2016.

Financiële analyse Programma 1: Opgroeien in Epe

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

98

Financiële analyse Programma 2: Actief in Epe

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	3.968	3.994	3.936
Baten	601	593	563

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	58
- Een voordeel bij de lasten van de Eper Gemeentewoning wordt veroorzaakt doordat er geen aanleiding was om de stelpost in verband met de privatisering in te zetten. - Nadeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten. - Overige kleine verschillen	20 -6 44 0
Baten:	-30
- Als gevolg van sluiting en sloop van enkele gymnastieklokalen zijn de opbrengsten lager dan waarvan in de begroting werd uit gegaan. - Overige kleine verschillen	-14 -16

Financiële analyse Programma 3: Zorg en Opvang

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	8.152	8.388	6.737
Baten	1.113	1.236	974

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Laasten:	1.651
Epe is trekker van een project in Stedendriehoekverband, dat deel uitmaakt van de “participatie kwetsbare groepen”, te weten: Basisinfrastructuur ‘De Kanteling’. Voor het gehele project was in 2014 € 150.000 beschikbaar voor werkzaamheden door derden. De uitgaven bedroegen in 2014 € 64.000. In 2014 zijn afspraken over de cofinanciering gemaakt met de vijf gemeenten die zich aan het project geïnteresseerd hebben. Een deel van de uitgaven (en inkomsten, zie onder de baten) schuift door naar het jaar 2015. Dit verloopt budgettair neutraal.	86
De middelen die vanuit het rijk zijn ontvangen voor de Awbz pakketmaatregel worden ingezet voor wijksteunpunten, buurtbemiddeling en dagverzorging van ouderen. Niet alle middelen zijn ingezet, waardoor een voordeel ontstaat. Deze middelen worden gestort in de reserve WMO om ze beschikbaar te houden voor de komende jaren. Dit verloopt budgettair neutraal.	44
Op het invoeringsbudget voor de 3 decentralisaties is op dit programma een overschrijding van het geraamde bedrag ontstaan. Dit wordt gecompenseerd door een onderschrijding van het budget hiervoor op programma 11 (onderdeel van de post saldo kostenplaatsen). Per saldo is er geen over- of onderschrijding ten opzichte van de begroting. Het restant van het invoeringsbudget is via de reserve restantbudgetten overgeheveld naar 2015, omdat ook in 2015 nog aanzienlijke eenmalige uitgaven moeten worden gedaan in het kader van de invoering van de 3 nieuwe taken.	-69
Door hogere aantallen op grond van de huisvestingstaakstellingen zijn er meer uitgaven geweest aan stichting Vluchtelingenwerk. Deze extra uitgaven worden echter gecompenseerd middels de inkomsten.	-15
Het aantal verreden WMO-ritten en verreden WMO-zones (Regiotaxi) is ten opzichte van 2013 afgenomen met respectievelijk 12,8% en 11,7% wat een voordeel op de lasten oplevert. Dit na een stijging in 2013. Omdat de afrekening van 2013 in 2014 heeft plaatsgevonden (€ 74.000) is per saldo in 2014 een nadeel op de lasten ontstaan.	-51
De financiële tegemoetkomingen voor vervoerskosten ten behoeve van een eigen auto of taxikostenvergoeding op declaratiebasis zijn wederom lager uitgevallen dan begroot, doordat meer mensen ervoor kiezen om gebruik te maken van collectief vervoer (Regiotaxi) en geen eigen auto meer bezitten.	16

De aanschaffkosten van scootmobielen en overige vervoersvoorzieningen (zoals driewielfietsen en handbikes voor rolstoelen) vallen lager uit dan begroot (€ 42.500) doordat de voorzieningen door beter onderhoud langer meegaan en/ of hergebruikt kunnen worden. De onderhoudskosten vallen daardoor hoger uit (€ 12.600). Per saldo levert dit een voordeel op.	30
De kosten voor woningaanpassingen (verbouwingen) en woningvoorzieningen (trapliften, weghalen drempels, bestrating, etc.) vallen lager uit dan begroot. Het aantal aanvragen en de kosten per aanvraag van een woningverbouwing of -aanpassing kunnen erg variëren, waardoor dit lastig te begroten is.	94
Het aantal verstrekte WMO-voorzieningen voor huishoudelijke hulp is in 2014 wederom gedaald. In 2013 waren er 251 verstrekkingen, in 2014 waren dit er 215. Dit staat gelijk aan een daling van 14%. Door de "keukentafelgesprekken" die de consulenten voeren met de cliënten wordt gekeken naar de eigen mogelijkheden om het probleem op te lossen. Cliënten kiezen vaker voor een particuliere hulp of een ander alternatief buiten de Wmo. Dit leidt ertoe dat minder wordt uitgegeven vanuit de gemeente dan geraamd en tegelijkertijd dat er minder inkomsten zijn dan geraamd. Het voordeel wordt gestort in de reserve WMO zodat de middelen blijven gereserveerd om de komende jaren in te kunnen worden gezet voor de risico's in het sociale domein.	195
Omdat er gestuurd wordt op te verstrekken huishoudelijke hulp in natura in plaats van het verstrekken van een persoonsgebonden budget (PGB) en omdat er een afname is van het aantal verstrekte WMO-voorzieningen (zie bovenstaande m.b.t. huishoudelijke hulp) is er een voordeel ten opzichte van de begroting. Dit voordeel wordt gereserveerd in de reserve WMO.	83
Bij de voortgangsrapportage zijn de voordelen gerapporteerd die werden verwacht op de uitvoering van de WMO als gevolg van de lagere kosten huishoudelijke hulp, een hogere decentralisatie uitkering, een hogere opbrengst uit eigen bijdragen en de eenmalig beschikbare middelen voor verbetering ondersteuning van mantelzorgers. De voordelen zijn daadwerkelijk in 2014 gerealiseerd en worden gestort in de reserve WMO. Hierdoor heeft dit geen invloed op het resultaat van de jaarrekening. De reserve Wmo wordt vanaf 2015 ingezet om de risico's op de nieuwe (door het rijk gedecentraliseerde) taken in het sociaal domein op te vangen.	991
In 2014 is het aantal verstrekte rolstoelen lager dan vooraf ingeschat. Dit komt doordat rolstoelen langer meegaan en vaker kunnen worden hergebruikt.	83
In 2013 en 2014 is gemeente Epe trekker van het project 'Ketensamenwerking multi-probleemhuishoudens' voor de regio. Omdat het project in 2015 doorloopt zijn de begrote inkomsten en uitgaven voor 2014 niet volledig ontvangen en ingezet. Per saldo verloopt dit vrijwel budgettair neutraal, zie de baten.	33
Voordeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten.	112
Nadeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten.	-9
Overige kleine verschillen	28

Baten:	-262
• Het project Basisinfrastructuur 'De Kanteling' loopt door in 2015. Een deel van zowel de inkomsten als de uitgaven schuift door naar 2015. Dit verloopt budgettair neutraal, zie de lasten.	-86
• Doordat in 2014 een daling van het aantal verstrekte WMO-voorzieningen voor huishoudelijke hulp is geweest van 14% vallen de inkomsten uit eigen bijdragen lager uit dan begroot. Het nadeel van de inkomsten wordt verrekend met het voordeel op de uitgaven. Per saldo wordt het voordeel toegevoegd aan de reserve WMO.	-158
• Sinds 2014 ontvangt de gemeente op basis van de rijksregeling 'Vergoeding maatschappelijke begeleiding asielgerechtigden' vanuit het COA een vergoeding van € 1.000 per gehuisveste asielzoeker. In 2014 lag het aantal gehuisveste personen hoger dan verwacht. Om die reden zijn zowel de inkomsten als de uitgaven hoger dan begroot.	18
• In 2013 en 2014 is gemeente Epe trekker van het project 'Ketensamenwerking multi-probleemhuishoudens' voor de regio. Omdat het project in 2015 doorloopt zijn de begrote inkomsten en uitgaven voor 2014 niet volledig ontvangen en ingezet. Per saldo verloopt dit vrijwel budgettair neutraal, zie de lasten.	-30
• Overige kleine verschillen	-6

Financiële analyse Programma 4: Leefbaar en Veilig

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	2.083	2.055	1.875
Baten	6	6	173

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	180
- Het voordeel dat is ontstaan op enkele stelposten bij de uitgaven van de brandweer (huisvesting en materieel) is in het kader van de regionalisering van de brandweertaak en de prestatieafspraken budgetfinanciering (met de VNOG) gestort in de reserve basisbrandweezorg. Dit heeft daarom geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - Nadeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten. - Overige kleine verschillen	80 -4 95 9
Baten:	167
- Doordat de uitvoering van het project Burgernet/SMS Alert in combinatie is gedaan met gemeente Apeldoorn, kon een deel van de kosten worden doorberekend aan Apeldoorn. Hierdoor zijn inkomsten gerealiseerd. - Er ontstaat een voordeel door de ontvangst van middelen die zijn ontvangen van het rijk (via de algemene uitkering gemeentefonds) in het kader van het explosievenonderzoek Robuuste Grift. Omdat de uitgaven worden gedaan in 2015, is het bedrag in een nieuw ingestelde reserve gestort, zodat de middelen beschikbaar blijven. Hierdoor heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - Overige kleine verschillen	12 150 5

Financiële analyse Programma 5: Ruimte en Wonen

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	5.388	5.206	4.138
Baten	3.602	4.421	3.785

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	1.068
De uitgaven voor bouwgrondexploitatie zijn achtergebleven bij de ramingen. Oorzaken hiervan zijn uitstel van verwerving en het bouwrijp en woonrijp maken van diverse complexen ten gevolge van een stagnerende woningmarkt. Omdat het saldo van de bouwgrondexploitatie wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie, heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	1.014
Het geraamde budget voor planschadeclaims behoefde niet te worden aangesproken. Door de economische crisis zijn ook de uitgaven voor ruimtelijke ontwikkeling (o.a. advieskosten derden) lager dan de raming. Initiatiefnemers zijn voorzichtiger geworden waardoor planvorming langer duurt en ontwikkelingen moeilijker van de grond komen. De werkzaamheden voor actualisatie van de bestemmingsplannen buitengebied en centra Epe en Vaassen lopen door in 2015, een deel van het resterende budget is overgeheveld naar 2015.	90
De structurele stelpost die is opgenomen voor bijdragen in het kader van het regiocontract tussen de provincie en de Regio Stedendriehoek is in 2014 voor een deel nog niet benut. Epe heeft hiervoor in de tweede tranche cultuurhistorische en recreatieve projectvoorstellen ingediend. De gelden zijn echter toegekend aan projecten op de thema's duurzame economie, energie en sociale kracht. Er komt een nieuw regiocontract. Ook dat contract zal uitgaan van cofinanciering. Met de stelpost is Epe hierop voorbereid, zodat vanuit het regiocontract ook daadwerkelijk gelden kunnen toevloeien aan de gemeente Epe.	19
Voor de vergunningverlening bouw- en woningtoezicht en vastgoedregistratie was in 2014 niet het gehele budget voor werkzaamheden door derden nodig.	32
Nadeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten.	-145
Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten.	40
Overige kleine verschillen	18

Baten:	-636
De inkomsten uit grondverkoop zijn achtergebleven bij de ramingen. Oorzaak zijn (nog) niet gerealiseerde grondverkoop (bedrijventerrein Kweekweg, Oene-West en Warande) ten gevolge van vertraging in de planontwikkeling en de economische crisis, waaronder de crisis op de vastgoedmarkt. Het saldo van de bouwgrondexploitatie wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie en heeft daardoor geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-766
De inkomsten uit bouwleges, voor met name de 'reguliere aanvragen', waren in 2014 iets hoger dan begroot.	34
Er zijn minder inkomsten gerealiseerd dan geraamd voor betaalde postzegelplannen. Dit is met name veroorzaakt doordat er minder initiatieven zijn, vanwege de economische crisis, de voorbereidingstijd van projecten meer tijd in beslag neemt en sommige projecten geen doorgang vinden.	-64
Het uitzetten van middelen (bij de SVN) ten behoeve van het verstrekken van startersleningen, heeft een rente-inkomst opgeleverd die niet was geraamd. Omdat de rente binnen het revolverend fonds blijft, is deze toegevoegd aan de vordering op de SVN.	34
De verkoop van een perceel grond heeft in 2014 geresulteerd in een niet geraamde opbrengst. Het betreft een perceel grond dat in erfpacht was uitgegeven.	127
De verkoop van perceeltjes in het kader van het project 'illegaal grondgebruik' heeft een hogere opbrengst opgeleverd dan waarmee rekening was gehouden.	56
De verkoop van een perceel aan de Krugerstraat is nog niet gerealiseerd. Hierdoor is de geraamde netto verkoopopbrengst nog niet verantwoord.	-51
Overige kleine verschillen	-6

Financiële analyse Programma 6: Epe op orde

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	6.967	7.235	6.983
Baten	1.015	1.083	1.200

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	252
- De winterseizoenen in het begin en einde van 2014 zijn minder streng geweest dan een gemiddeld winterseizoen. Hierdoor is minder inzet nodig geweest voor gladheidsbestrijding en is er minder zout gestrooid. Hierdoor ontstaat een voordeel. - In 2014 is een afrekening over 2013 ontvangen van netbeheerkosten Openbare Verlichting. Hierdoor is een nadeel ontstaan. - In 2014 is minder uitgegeven aan markering en belijning van wegen. Dit komt omdat op de wegen waar vernieuwing van belijning nodig was de weg in 2015 voorzien wordt van een nieuwe asfaltlaag. Hierdoor ontstaat een voordeel. - Het uit voorgaande jaren overgehevelde budget voor het onderzoek naar het herstellen van de Cannenburgherbrug zodat die weer berijdbaar is voor zwaarder (landbouw) verkeer, is niet meer overgeheveld naar 2015. Dit leidt tot een voordeel in 2014. Het onderzoek zal t.z.t. worden betrokken bij het project voor het bevaarbaar maken van het kanaal. - In de begroting is een bedrag voor onvoorziene werkzaamheden voor straatreiniging opgenomen. In 2014 heeft geen onvoorziene inzet voor straatreiniging plaatsgevonden. Dit leidt tot een voordeel. - In 2014 is het project van de sloop van de voormalige gymzaal aan de Dorpsstraat in Oene afgerond. In dit project is, in overleg met Oener Belang, de vrijgekomen locatie ingericht als Dorpsplein. De kosten van dit project zijn hoger dan begroot. Doordat dit opgevangen kon worden binnen het programma heeft dit niet geleid tot een overschrijding van de uitgaven op dit programma. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting in bijlage 2 kapitaallasten. - In 2014 waren minder kosten nodig voor het onderhoud van fietspaden dan begroot. Omdat deze onderhoudskosten gedekt worden uit de onderhoudsmiddelen in de reserve RGV is dit niet van invloed op het saldo.	66 -50 26 25 25 -23 21

De subsidie van de provincie voor de schaapskudde loopt met ingang van 2014 volledig via de grondeigenaren. Hierdoor ontvangt de gemeente de subsidie die één op één doorbetaald wordt aan de schaapskudde. Dit heeft in 2014 tot een extra last aan subsidieverstreking geleid en tot een extra subsidie inkomst. In 2014 zijn er meer werkzaamheden uitgevoerd voor de bospercelen van Vitens en daarmee ook meer kosten gemaakt dan begroot. Alle kosten voor werkzaamheden op deze bospercelen worden doorberekend aan Vitens. Per saldo hebben deze extra kosten dan ook geen effect op het saldo van de jaarrekening. De afrondende werkzaamheden in het kader van bosbeheer als gevolg van stormschade zijn vanuit 2013 doorgeschoven naar 2014. Dit leidt in 2014 tot een nadeel aangezien ze in dat jaar niet begroot waren. De helft van de kosten wordt (nog) gedekt uit de reserve herstel stormschade die daarmee volledig is benut de afgelopen jaren.	-16
In de begroting voor het onderhoud van begraafplaatsen wordt rekening gehouden met de inhuur van uitzendkrachten. In 2014 is deze inhuur niet nodig geweest, het onderhoud kon volledig met eigen personeel uitgevoerd worden. Hierdoor ontstaat een voordeel. De kosten worden verrekend met de voorziening afkoopsom onderhoud en egalisatie rechten eigen graven.	15
In 2014 is de oudste verkeersregelininstallatie in de gemeente (Vaassen Noord) verwijderd. Deze installatie was zeer storingsgevoelig. Door het verminderd aantal storingen vallen de onderhoudskosten lager uit. Daarnaast zijn de energiekosten voor de verkeersregelininstallaties in de gemeente lager dan begroot. Dit alles leidt tot een voordeel.	13
Voordeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten.	14
Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten.	118
overige kleine verschillen	18
Baten:	117
Het urgent vrijmaken (uitdunnen) van de groeiplaats van bomen met een hoge kwaliteit (zowel voor het landschappelijke beeld als de houtkwaliteit), heeft geleid tot meer opbrengsten uit de verkoop van dunningshout dan bij de begroting aangenomen.	167
Het saldo van baten en lasten voor begraven en begraafplaatsen is positiever dan begroot. Hierdoor hoeft er minder onttrokken te worden aan de voorziening afkoopsom onderhoud en egalisatie rechten eigen graven. Dit leidt tot een nadeel in de baten.	-33
In 2014 is de overeenkomst met het Geldersch landschap voor de doorbelasting van opbrengsten uit wildbeheer beëindigd. Dit leidt tot een nadeel.	-17
De Stichting Geldersch Landschap verzamelt initiatieven van particulieren voor kleine (landschaps)projecten in onze gemeente en bundelt die voor een totaal subsidie aanvraag richting de provincie. Als het Geldersch Landschap onvoldoende initiatieven heeft vindt er geen subsidie aanvraag plaats. Dat heeft het afgelopen jaar zich voorgedaan. Hierdoor zijn er geen inkomsten geweest en ook geen uitgaven.	-11
Overige kleine verschillen	11

Financiële analyse Programma 7: Duurzaamheid

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	6.074	6.124	5.621
Baten	6.447	6.436	6.509

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	503
- In 2014 is een de afrekening 2013 van de verwerkingskosten van gemeentelijk afval ontvangen. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 140.000. Door het succes van gescheiden inzameling en door nascheiding van afval in restafval en grondstoffen, vallen de te betalen inzamelvergoedingen € 140.000 hoger uit. Deze hogere kosten worden echter volledig gecompenseerd door de kostencompensatie die van Nedvang ontvangen wordt. In de begroting 2014 was rekening gehouden met een hogere indexatie van de inzamelkosten dan in werkelijkheid in rekening gebracht. Dit leidt tot een voordeel van € 47.000. Verder was voor 2014 een project in het kader van zwerfafval begroot waarvoor subsidie ontvangen is (€ 38.000). Dit project is doorgeschoven naar 2015. Alle voordelen worden verrekend met de afvalstoffenheffing waardoor dit per saldo geen effect heeft op het saldo van de jaarrekening. - In 2014 is € 40.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van projecten in het kader van het duurzaamheidsprofiel. Niet alle middelen daarvan zijn besteed. Voor het project Zonnepanelen op scholen is 30% van de beschikbare middelen besteed. Van de subsidieregeling Duurzaamheidsinitiatieven zijn geen middelen besteed evenals voor het project Alternatieve invulling duurzaamheidsprojecten. Het voordeel dat hierdoor ontstaat wordt verrekend met de reserve cofinanciering waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening en de middelen ter besteding beschikbaar blijven. - Het budget voor de uitvoering van de subsidieregeling klimaataanpak eigen woningen is in 2014 niet volledig benut. Hierdoor ontstaat een voordeel in de uitgaven. De uitgaven worden (op € 4.000 na) verrekend met een van de provincie ontvangen subsidie. Dit heeft op deze € 4.000 na geen effect op het saldo van de jaarrekening. - Voordeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten. - overige kleine verschillen	85 32 22 142 223 -1

Baten:	73
• Door een meevallende afrekening voor de vergoeding van de inzameling van verpakkingsmaterialen uit dit en voorgaand jaar (€ 153.000) is een voordeel ten opzichte van de begroting ontstaan. Daarnaast is dit jaar een kleine subsidie ontvangen (€ 7.000) voor de plaatsing van ondergrondse afvalcontainers. De begrote en ontvangen subsidie voor projecten in het kader van zwerfafval (€ 38.000) is gereserveerd voor volgend jaar. Het totaal voordeel wordt verrekend met de reserve afvalstoffenheffing en heeft daarmee geen effect op het saldo van de jaarrekening.	122
• Het budget voor de uitvoering van de subsidieregeling klimaataanpak eigen woningen is in 2014 niet volledig benut. Hierdoor ontstaat een voordeel in de uitgaven. De uitgaven worden (op € 4.000 na) gedekt door de subsidie die de gemeente ontvangt voor de uitvoering van de regeling. Daarom zijn ook de baten in 2014 lager. Dit heeft op deze € 4.000 na geen effect op het saldo van de jaarrekening.	-26
• Het werkelijk aantal restafvalcontainers van 240 liter is lager dan waarmee in de begroting was gerekend. Hierdoor valt de opbrengst lager uit. Het nadeel wordt verrekend met de reserve afvalstoffenheffing en heeft daarmee geen effect op het saldo van de jaarrekening	-12
• Overige kleine verschillen	-11

Financiële analyse Programma 8: Toezicht en Handhaving

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	1.242	1.242	1.468
Baten	100	100	170

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	-226
• Na een brand zijn in opdracht van de gemeente asbestinventarisaties uitgevoerd en betaald. Deze kosten zijn doorbelast, zie baten. Dit verloopt budgettair neutraal. • Nadeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. • Overige kleine verschillen	-16 -213 3
Baten:	70
• De kosten van de asbestinventarisaties die in opdracht van de gemeente na een brand zijn uitgevoerd, zijn doorbelast. Dit verloopt budgettair neutraal, zie lasten. • De opgelegde dwangsommen na handhaving zijn hoger dan begroot. Het definitief te ontvangen bedrag wordt pas bekend na het beëindigen van de handhavingszaak. Vooraf is over het algemeen onzeker in hoeverre de dwangsom daadwerkelijk wordt ontvangen. • Overige kleine verschillen	16 51 3

Financiële analyse Programma 9: Bedrijvigheid

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
<i>Bedragen * € 1.000</i>			
Lasten	726	992	949
Baten	79	89	262

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	43
- De gemeente is als beheerder van de openbare ruimte verantwoordelijk voor de orde en veiligheid van die openbare ruimte. In 2014 is daarvoor de Verordening Ondergrondse Infrastructuur voor de gemeente opgesteld en vastgesteld. Deze verordening regelt in één regeling de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen. Voor het opstellen van de verordening waren geen kosten begroot. Dit leidt tot een nadeel. - De geplande bezuiniging door middel van de privatisering van de Hertenkamp kon in 2014 nog niet worden gerealiseerd. De taakstelling wordt in 2014 gedekt door een onttrekking aan de reserve ombuigingsoperatie en daardoor heeft dit geen invloed op het resultaat van de jaarrekening. - Voordeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. - Voordeel kapitaallasten: verwezen wordt naar bijlage 2 voor een totaalanalyse van de kapitaallasten. - Overige kleine verschillen	-11 -10 52 27 -15
Baten:	173
- Voor de reconstructie van een fietspad (Renderklippen) is een provinciale subsidie ontvangen. Omdat deze inkomsten onder de baten moeten worden verantwoord, ontstaan hogere baten dan geraamd. Omdat de subsidie wordt gestort in de reserve fietspaden RGV, heeft deze post geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - Overige kleine verschillen	172 1

Financiële analyse Programma 10: Weer aan het werk

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
Bedragen * € 1.000			
Lasten	14.324	14.550	15.103
Baten	11.625	12.044	12.310

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)

Lasten:	-553
- Het gemiddelde aantal uitkeringen regulier WWB en IOAW is in 2014 gestegen. Daarnaast zijn als gevolg van die stijging ook meer toeslagen verstrekt. De aanhoudende crisis en een relatief groot aantal uitkeringsgerechtigden die moeilijk bemiddelbaar zijn naar werk vanwege leeftijd en opleiding zijn hier o.a. de oorzaken van. De overschrijding wordt voor een groot deel (€ 115.000) verrekend met de reserve BUIG en dit heeft voor dat deel geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - De rijksbijdrage voor de WSW is naar boven bijgesteld als compensatie voor de stijging van de sociale werkgeverslasten. Daarnaast heeft het college gebruik gemaakt van de mogelijkheid van overdracht van taakstelling, waardoor de rijksbijdrage hoger is geworden. Ook is in december 2014 de bonus Begeleid Werken over 2012 overgemaakt conform de prestatieafspraken met de Felua-groep. De inkomsten worden doorbetaald aan de Felua die de WSW voor o.a. gemeente Epe uitvoert. Het nadeel op de lasten en het voordeel op de baten verloopt budgettair neutraal. - De uitgaven Bijstand Zelfstandigen (BBZ) zijn in 2014 hoger dan begroot. Naast meer toekenningen zijn er twee grote bedrijfskredieten verstrekt waardoor faillissement is voorkomen en een gezonde doorstart gemaakt kon worden. - Voordeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. - Overige kleine verschillen	-203 -240 -190 43 37

Baten:	266
De rijksinkomsten BUIG (Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten) bedroegen in 2014 € 69.000 meer dan begroot. Er was echter een toekenning voor een incidentele aanvullende uitkering (IAU) 2013 begroot van € 280.000 terwijl in werkelijkheid een aanvraag kon worden ingediend voor € 23.000, welke ook is toegekend. Hierdoor vallen de inkomsten € 188.000 lager uit dan begroot. De aanvullende uitkering (IAU) en de rijksmiddelen BUIG worden verrekend met de reserve BUIG en hebben geen invloed op het saldo van de jaarrekening. Per saldo worden de hogere/ lagere inkomsten/ uitgaven verrekend met de reserve en verloopt dit budgettair neutraal.	-188
De rijksbijdrage voor de WSW is naar boven bijgesteld als compensatie voor de stijging van de sociale werkgeverslasten. Daarnaast heeft het college gebruik gemaakt van de mogelijkheid van overdracht van taakstelling, waardoor de rijksbijdrage hoger is geworden. Ook is in december 2014 de bonus Begeleid Werken over 2012 overgemaakt conform de prestatieafspraken met de Felua-groep. De inkomsten worden doorbetaald aan de Felua die de WSW voor o.a. gemeente Epe uitvoert. Het nadeel op de lasten en het voordeel op de baten verloopt budgettair neutraal.	241
De inkomsten uit terugvorderingen en aflossingen van leningen door uitkeringsgerechtigden is lager dan begroot. In 2013 waren de inkomsten hoog door een aantal grote aflossingen, waardoor de inkomsten in 2014 lager uitvallen.	-85
De rijksbijdrage voor Bijstand Zelfstandigen (BBZ) is hoger dan begroot, mede door een positieve afrekening 2013. Daarnaast is in totaal € 77.000 ontvangen aan aflossingen, hiervoor waren geen inkomsten geraamd.	189
Vanwege het per 1 januari 2015 vervallen van de bestedingsverplichting vallen de van het rijk ontvangen en niet bestede middelen van het Participatiebudget vrij ten gunste van de exploitatie. Het vrijvallende saldo is gestort in de reserve Participatie, waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening.	120
Overige kleine verschillen	-11

Financiële analyse Programma 11: Bestuur en Organisatie

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
Bedragen * € 1.000			
Lasten	5.468	5.778	6.188
Baten	916	1.424	1.275

*Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)*

Lasten:	-410
- Voor het project 'Langer zelfstandig wonen' is in 2014 een plan van aanpak opgesteld. Er hebben nog geen uitgaven plaats gevonden in 2014. Uitvoering vindt plaats in 2015. Het project wordt bekostigd uit een subsidie en uit de reserve demografische ontwikkelingen. Omdat er geen uitgaven zijn gedaan, zijn ook de inkomsten niet verantwoord. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat van de jaarrekening. - De kosten van communicatie en voorlichting zijn in 2014 lager dan begroot, voornamelijk doordat de introductie van intranet minder heeft gekost dan waarmee rekening was gehouden. De doorontwikkeling van intranet vindt plaats in 2015. - In de begroting waren diverse stelposten opgenomen. Van de onderwerpen waar deze stelposten betrekking op hebben, zijn de uitgaven als regel verantwoord op andere producten c.q. programma's.	79 18 -515
De belangrijkste stelposten zijn:	
- In het eerste jaar dat een investering wordt verantwoord, worden nog niet de volledige kapitaallasten geboekt. Het verwachte voordeel hiervan is in de voortgangsrapportage geraamd en is betrokken bij de analyse van de kapitaallasten; het voordeel komt tot uitdrukking over alle programma's heen.	€ -715
- Stelpost in verband met verwachte hogere loonkosten: de realisatie van deze post komt tot uitdrukking in de personeelskosten over de programma's heen.	€ 200
- Stelpost in verband met verwachte hogere prijsindex: de realisatie van deze post komt tot uitdrukking in de uitgaven aan derden over de programma 's heen.	€ 70
- Stelpost lagere kapitaallasten in verband met afschrijving investeringen maatschappelijk nut: de realisatie van deze stelpost vindt plaats door eenmalige afschrijving van geplande investeringen in de komende jaren;	€ -360
- Stelpost in verband met beperking toerekening apparaatskosten aan grondbedrijf en investeringswerken: realisatie van deze post vindt plaats doordat er in 2014 minder uren zijn toegerekend aan grondbedrijf en investeringen. De realisatie bedraagt € 157.000.	€ 300
De nadelen op dit programma worden gecompenseerd door voordelen op deze posten, die verspreid over de programma's, zijn verantwoord. Het betreft bestaand beleid.	

• Voordeel uren, voormalig personeel en de inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 (totaalanalyse van de salariskosten). Het saldo van de kostenplaatsen is betrokken bij de analyse van kapitaallasten en personeelskosten (bijlage 1 en 2). Per saldo heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	34
• Van de belastingdienst is een naheffingsaanslag omzetbelasting ontvangen over de jaren 2007 tot en met 2013.	-48
• Van de stelpost voor schades die onder het eigen risico vallen en schades die niet onder de verzekeringsdekking vallen c.q. onverzekerbaar zijn, is de besteding verantwoord op programma 1 (€ 19.000). Per saldo ontstaat een voordeel van € 4.000.	23
• Overige kleine verschillen	-1

Baten:	-149
---------------	-------------

• De voorziening voor pensioenen van politieke ambtsdragers valt voor een deel vrij als gevolg van de afname van de toekomstige verplichtingen. Daarnaast zijn extra middelen ontvangen als gevolg van een waardeoverdracht.	126
• Bij de belastingdienst is een suppletieverzoek ingediend met betrekking tot de gecompenseerde btw over de jaren 2007 tot en met 2013 in verband met de herziening van het mengpercentage (compensabele btw over algemene kosten). De hierop ontvangen eenmalige suppletie valt hoger uit dan waarmee rekening was gehouden bij de voortgangsrapportage.	102
• Omdat voor het project 'Langer zelfstandig wonen' nog geen uitgaven hebben plaats gevonden in 2014, kunnen ook de geraamde inkomsten uit de subsidie van de provincie nu nog niet worden verantwoord.	-50
• Het saldo van de kostenplaatsen is betrokken bij de analyse van kapitaallasten en personeelskosten (bijlage 1 en 2). Per saldo heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-363
• Er zijn meer rijbewijzen en reisdocumenten afgegeven dan voorzien	21
• Overige kleine verschillen	15

Algemene dekkingsmiddelen

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
Bedragen * € 1.000			
Lasten	368	368	466
Baten	35.097	35.935	36.406

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)

Lasten:	-98
- De post onvoorzien behoefte in 2014 niet te worden ingezet - De toevoeging aan de voorziening voor oninbare debiteuren is hoger dan waarmee in de begroting rekening werd gehouden. - Nadeel uren en inzet van vacaturegelden: verwezen wordt naar bijlage 1 voor een totaalanalyse van de salariskosten. - Overige kleine verschillen	67 -53 -113 1
Baten:	471
- De bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen valt hoger uit dan geraamd omdat het saldo eigen financieringsmiddelen hoger was dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Omdat de bespaarde rente wordt toegevoegd aan de reserves heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - De afrekening van de algemene uitkering over voorgaande jaren (2012 en 2013) levert een voordeel op. - In het Belastingplan 2014 is geregeld dat werkgevers een gedeeltelijke teruggaaf krijgen van de basispremie WAO/WIA (premie arbeidsongeschiktheidsfonds). Hierdoor is een eenmalige teruggaaf ontvangen van 29% van de basispremie in 2013. Deze inkomst was niet geraamd. - Er zijn meer tweede woningen bij de forensenbelasting. Dit leidt tot een hogere opbrengst. - Het aantal overnachtingen in 2014 ligt lager dan ingeschat bij de begroting, waardoor de opbrengst toeristenbelasting lager uitvalt. Dat komt door autonoom minder overnachtingen bij een grote camping. Verder speelt mee dat bij de raming er vanuit was gegaan dat de voormalige forensen (stacaravans op campings) tegen het tarief voor een jaarplaats zouden worden aangeslagen. Gebleken is dat een deel daarvan seizoensplaatsen betreft die leiden tot een lagere opbrengst. - Overige kleine verschillen	300 131 49 14 -30 7

Financiële analyse Resultaatbestemming

	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Rekening 2014
Bedragen * € 1.000			
Lasten	5.149	7.954	10.170
Baten	4.827	6.133	6.075

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2014 na wijziging:
(min is nadeel / plus is voordeel)

Onder de 'resultaatbestemming' wordt weergegeven welke stortingen en onttrekkingen aan reserves zijn gedaan in de jaarrekening. Het betreffen stortingen en onttrekkingen die zijn opgenomen in de begroting of het gevolg zijn van bestaand beleid. In onderstaande analyse worden de grotere afwijkingen tussen de begrote en werkelijke stortingen en onttrekkingen vermeld. Met het vaststellen van de jaarstukken gaat de gemeenteraad akkoord met de afwijkingen in de stortingen en onttrekkingen.

Lasten (toevoegingen aan reserves):	-2.216
- Reserve Wmo: bij de uitvoering van de Wmo wordt er op begrotingsbasis van uitgegaan dat de uitkering van het rijk dekkend is voor alle uitgaven. In 2013 en 2014 is geanticipeerd op de nieuwe Wmo (2015) en daardoor waren de uitgaven lager dan begroot. Het deel van het budget dat niet is uitgegeven (programma 3), is conform de bestaande gedragslijn in de reserve Wmo gestort. Hierdoor heeft dit voordeel geen invloed op het saldo van de jaarrekening. De lagere uitgaven zijn voornamelijk ontstaan doordat aanzienlijk is bespaard op huishoudelijke verzorging (scherpe tarieven, reële indicatie en minder 'begeleiding'). De reserve Wmo wordt vanaf 2015 ingezet om de risico's op de nieuwe (door het rijk gedecentraliseerde) taken in het sociaal domein op te vangen. - Reserve brandweezorg: bij de uitgaven van de brandweer (programma 4) zijn de incidentele voordelen die zijn ontstaan op de huisvestingsbudgetten in het kader van de prestatieafspraken budgetfinanciering gestort in de reserve basisbrandweezorg. De middelen in de reserve kunnen worden ingezet in het kader van de bedrijfsvoering van de brandweer. Door de storting in de reserve heeft dit voordeel geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - Er is een voordeel ontstaan door de ontvangst van middelen die zijn ontvangen van het rijk (via de algemene uitkering gemeentefonds) in het kader van het explosievenonderzoek Robuuste Grift. Omdat de uitgaven worden gedaan in 2015 is het bedrag, conform de nota reserves en voorzieningen, in een nieuw ingestelde reserve gestort zodat de middelen beschikbaar blijven. Hierdoor heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. - Reserve bouwgrondexploitatie: winsten op diverse complexen van de bouwgrondexploitatie (programma 5) zijn gestort in de reserve bouwgrondexploitatie. Deze winsten worden niet op voorhand geraamd. Een verwacht voordeel op de realisatie van een van de plannen is nog niet in de reserve gestort, omdat realisatie nog moet plaats vinden.	-1.239 -149 -150 -179

• Reserve fietspaden RGV: voor de reconstructie van het fietspad Renderklippen is een subsidie ontvangen, die onder de baten op programma 9 moest worden verantwoord. Omdat de reconstructie wordt gedekt uit de reserve, wordt deze subsidie gestort in de reserve. Per saldo heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-172
• Reserve egalisatie afvalstoffenheffing: de exploitatie m.b.t. de inzameling van afvalstoffen is positief (programma 7). Dit komt met name door meer vergoeding vanwege succesvolle inzameling van kunststof- en kledinginzameling en minder bestede uren. Het voordeel is gestort in de reserve en daardoor heeft dit geen invloed op het resultaat van de jaarrekening. Het voordeel komt door inzet van de reserve in volgende jaren weer ten goede van de burger (via de afvalstoffenheffing).	-246
• Reserve BUIG-middelen: omdat het saldo van uitgaven en rijksbijdrage in het kader van de Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG) ongunstiger is uitgekomen dan waarmee in de begroting rekening was gehouden, is in plaats van de verwachte storting een onttrekking gedaan aan de reserve BUIG.	257
• Reserve minimabeleid: de van het rijk ontvangen tegemoetkoming koopkrachtregeling (algemene uitkering) is, voor zover deze niet in 2014 is besteed, gestort in de reserve. Hierdoor heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-102
• Reserve Participatie: vanwege het vervallen van de bestedingsverplichting zijn de van het rijk ontvangen en niet bestede middelen van het Participatiebudget vrijgevallen. Het vrijvallende saldo is gestort in de reserve Participatie, waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening.	-120
• Reserve extra afschrijvingen investeringen met maatschappelijk nut: de storting in de reserve is hoger doordat de berekening gebaseerd is op de hoogte (aan het begin van het jaar) van de reserves en voorzieningen. De beginstand van de reserves en voorzieningen was hoger dan waarvan in de raming was uitgegaan. Het saldo van de bespaarde rente komt tot uitdrukking in de analyse van de kapitaallasten.	-287
• Algemene reserve: er heeft een lagere storting plaats gevonden dan waarvan in de begroting werd uitgegaan. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van het verwachte voordeel uit een verkoop van een perceel grond. De verkoop heeft niet in 2014 plaats gevonden. Tegenover de lagere storting staat de lagere inkomst, waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening.	51
• Reserve eenmalige dekkingsmiddelen: in de begroting was een storting in de reserve opgenomen in verband met de verwachte eenmalige kosten die verband houden met de uitbesteding van de taken van de buitendienst. In werkelijkheid heeft een deel van deze kosten zich al in 2014 voorgedaan, waardoor de storting in de reserve lager is. Dit heeft geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	151
• Kleine verschillen per saldo	-31

Baten (onttrekkingen aan reserves):

-58

• Reserve (onderhoud) gemeentelijke gebouwen: van een in 2014 verkochte woning bedraagt de af te boeken boekwaarde € 69.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de reserve waarin eerder de bijdrage van de provincie is gestort. De onttrekking was niet in de begroting opgenomen. Omdat tegenover de onttrekking de afboeking staat van de boekwaarde, heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	69
---	----

• Reserve bouwgrondexploitatie: verliezen op diverse complexen van de bouwgrondexploitatie (programma 5) zijn onttrokken aan de reserve bouwgrondexploitatie. Deze verliezen worden niet op voorhand geraamd.	121
• Reserve egalisatie rioolrechten: in de begroting werd uitgegaan van een onttrekking aan de reserve egalisatie rioolheffing omdat de inkomsten uit de heffing lager werden geraamd dan de verhaalbare lasten. In werkelijkheid blijkt dat de verhaalbare lasten lager zijn dan de heffing. Hierdoor is in plaats van een onttrekking aan de reserve een storting in de reserve gedaan.	-69
• Reserve BUIG-middelen: door de gevolgen van de economische crisis is er opnieuw een tekort op de BUIG (WWB, IOAW, IOAZ en BBZ starters) ontstaan. Van het tekort komt een belangrijk deel ten laste van de algemene middelen. Het resterende tekort wordt ten laste van de reserve BUIG gebracht. Hierdoor ontstaat een voordelig effect in de baten. Dit heeft geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	150
• Reserve ict-investeringen: omdat zowel de incidentele als structurele uitgaven met betrekking tot ICT lager waren dan geraamd, is ook de dekking uit de reserve ICT lager. Dit heeft geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-307
• Reserve ombuigingsoperatie: in verband met de bezuinigingsoperatie zijn nog diverse uitgaven gedaan, welke worden gedekt uit de reserve ombuigingsoperatie. Voor een deel waren deze kosten en de dekking niet in de ramingen opgenomen. Daarom resulteert dit in een hogere onttrekking aan de reserve. Deze uitgaven waren overigens wel opgenomen in de planning van de uitgaven t.l.v. de reserve. De invloed op het saldo van de jaarrekening is nihil.	109
• Reserve meubilair gymlokalen: in vergelijking met het onderliggende plan wordt in werkelijkheid minder onttrokken aan de reserve. Dit wordt veroorzaakt doordat het plan opgesteld is op basis van technische levensduur van de materialen. Vervanging en onderhoud vindt in werkelijkheid plaats op basis van inspectieresultaten (technische staat en veiligheid). Dit heeft geleid tot lagere uitgaven. Door de verrekening met de reserve heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-20
• Reserve egalisatie afvalstoffenheffing: de exploitatie m.b.t. de inzameling van afvalstoffen is positief (programma 7). Dit komt met name door meer vergoeding vanwege succesvolle inzameling van kunststof- en kledinginzameling en minder bestede uren. In plaats van een onttrekking aan de reserve is hierdoor sprake van een storting in de reserve. Door de verrekening met de reserve is er geen invloed op het resultaat van de jaarrekening.	-29
• Reserve cofinanciering: doordat de uitgaven in verband met projecten in het kader van duurzaamheid lager zijn dan verwacht, is ook de onttrekking aan de reserve cofinanciering lager dan de begroting. Hierdoor is er geen effect op het saldo van de jaarrekening.	-32
• Reserve demografische ontwikkelingen: vanaf 2014 werden uitgaven verwacht, voor het project 'Langer zelfstandig wonen'. De uitgaven zullen zich echter pas in 2015 voordoen. Daarom vind in 2014 nog geen onttrekking plaats aan de reserve. Er is geen invloed op saldo van de jaarrekening.	-25
• Kleine verschillen per saldo	-25

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel treft u het overzicht aan van de algemene dekkingsmiddelen. Deze inkomsten kenmerken zich door hun vrije bestedingsdoel. Voor de analyse van de belangrijkste verschillen wordt verwezen naar de Financiële analyse van de algemene dekkingsmiddelen.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroting 2014	Begroting 2014 na wijziging	Realisatie 2014
Lokale heffingen: (waarvan bestedingen niet gebonden zijn)			
Onroerende zaakbelasting	4.829	4.829	4.717
Hondenbelasting	86	90	91
Precariobelasting	39	39	29
Forensenbelasting	237	237	251
Toeristenbelasting	632	632	601
Opbrengst algemeen	47	47	52
Subtotaal lokale heffingen	5.871	5.875	5.741
<i>Algemene uitkering</i>	27.488	28.323	28.457
<i>Dividend uitkeringen</i>	159	159	164
<i>Saldo financieringsfunctie</i>	-687	-858	-17
<i>Overige algemene dekkingsmiddelen</i>	1.965	2.136	1.594
Totaal algemene dekkingsmiddelen	34.795	35.634	35.940

De in het bovenstaande overzicht vermelde bedragen zijn netto bedragen. Dit houdt in dat op de verkregen baten de daarop betrekking hebben kosten (zoals interne uren en invorderingskosten) in mindering zijn gebracht. Verschillen in optelling ontstaan door afronding.

Toelichting:

Lokale heffingen

Voor meer informatie over de bruto opbrengsten uit Lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. De opbrengst algemeen omvat de teruggevorderde invorderingskosten.

Algemene uitkering

Het gepresenteerde bedrag voor de algemene uitkering is inclusief het budget Wmo en verrekeningen die betrekking hebben op voorgaande jaren.

Dividend

Dividend wordt ontvangen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en van waterbedrijf Vitens.

Saldo financieringsfunctie

Onder het saldo van de financieringsfunctie wordt verstaan het saldo van (a) de betaalde rente over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de ontvangen rente over de uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Dit is de toegerekende rente over de eigen financieringsmiddelen en overige niet aan de andere categorieën toe te rekenen algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht aanwending post Onvoorzien

Bedrag

(bedragen in euro)

Begroting 2014	67.000
Besteding in 2014	0
Saldo onvoorzien per einde boekjaar	67.000

Overzicht incidentele lasten en baten

2014

<i>Bedragen in € 1.000</i>	Incidentele lasten			Incidentele baten		
	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
1. Opgroeien in Epe	72	258	175	-	41	41
2. Actief in Epe	10	83	43	-	-	-
3. Zorg en Opvang	226	579	411	150	199	82
4. Leefbaar en veilig	44	21	-	-	-	150
5. Ruimte en wonen	883	878	116	1.063	1.851	841
6. Epe op orde	126	209	198	-	39	176
7. Duurzaamheid	90	163	73	29	139	102
8. Toezicht en handhaving	-	-	-	-	-	-
9. Bedrijvigheid	350	350	350	-	10	10
10. Weer aan het werk	-	- 292	- 292	298	5	143
11. Bestuur en Organisatie	610	833	913	28	387	422
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	167	167	167
Mutaties in reserves	3.477	4.346	8.271	2.906	3.162	3.810
Totaal	5.888	7.428	10.258	4.640	6.000	5.944

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector.

De toegekende bezoldigingen liggen onder de bezoldigingsnorm.

C. Kats

V.J.S.M. Smit

Funcctie(s)	Gemeentesecretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging		
Beloning	€ 88.204	€ 71.259
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 789	€ 474
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.987	€ 8.516
Totaal bezoldiging	€ 99.980	€ 80.249
Toepasselijk WNT-maximum	230.474	230.474
Motivering indien overschrijding	geen	geen

Overzicht verloop reserves en voorzieningen 2014

	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12
Algemene reserve				
90000 Algemene reserve	2.364.733	1.292.251	352.400	3.304.584
Bestemmingsreserves				
90002 Extra afschr. investeringen maats. nut	5.999.026	1.705.059	537.861	7.166.224
90003 Eenmalige dekkingsmiddelen	74.721	232.667	43.731	263.657
90004 Automatisering	213.933		173.234	40.699
90006 Wachtgeldverplichtingen	11.200		11.200	
90007 ICT investeringen	2.599.132	575.570	481.355	2.693.346
90019 Cofinanciering	507.231		278.600	228.631
90022 Mediation bezwaarschriften	16.918			16.918
90060 Groot onderhoud gem. gebouwen	205.063	297.790	94.078	408.775
90065 Duurzaam gemeentehuis	99.340		360	98.980
90070 Demografische ontwikkelingen	50.000	50.000		100.000
91010 Brandweer pagers/portofoons	53.017			53.017
91012 Basisbrandweerzorg	271.852	191.403	35.979	427.276
91020 Explosievenonderzoek Robuuste Grift		149.607		149.607
92009 Vervanging openbare verlichting	1.571.262	230.315	186.000	1.615.577
92015 Startprogramma Duurzaam Veilig	175.780		26.038	149.742
92019 Toeristische fietspaden	29.437			29.437
92027 Maatregelen onveilige kruispunten		112.500	19.980	92.520
92030 Verbreden Smallertsweg	66.855		3.766	63.089
92035 Overdracht fietspaden RGV	1.280.259	172.000	302.321	1.149.938
92040 Aanleg parkeerplaatsen Markt Epe	61.965			61.965
92045 Vervanging Bruggen	85.000	60.000		145.000
93003 Egalisatie Winstuitkering NUON	772.587	27.041	54.000	745.628
93004 Verkoop 14 aandelen VNB	1.336.962	80.218	243.680	1.173.500
93005 Verkoop aandelen t.b.v. lening NUON	373.388		189.417	183.971
93006 Aflossing achtergestelde lening NUON	1.515.336	242.454	53.037	1.704.753
93007 Verkoop aandelen t.b.v. lening Vitens	1.241.280		155.160	1.086.120
93008 Aflossing. achtergestelde lening Vitens	1.086.120	193.174	38.014	1.241.280
94017 Meubilair gymlokalen	44.034	20.000	9.997	54.037
95001 Herinplant bossen	2.993		2.993	
95002 Aankoop kunstwerken	4.062		3.500	562
95003 Restauratie / onderhoud monumenten	45.079		3.309	41.770
95007 Onderhoud/vervanging. beschadigde bomen	11.999	1		12.000
95010 Kunst openbare ruimte	13.736			13.736
95015 Investeringsbijdrage EZC	1.594		1.594	
95017 Buurtsportcoaches	100.907		52.186	48.721
95025 Natuurcompensatie	1.378			1.378
95028 Uitvoering Groenstructuurplan	50.000		2.810	47.190
95030 Landschapsversterking	24.159	50.000	4.000	70.159
95035 Accommodaties 2	160.638	326.500		487.138
95040 Bijdragen investeringen sportvoorz.	24.000		19.527	4.473
96012 Accommodatie welzijnsinstellingen	149.769	15.941	165.710	
96013 Huisvesting verslavingszorg	36.027	1.230		37.257
96015 Werk en inkomen	65.311			65.311
96017 Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN)	181.516		181.516	

	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12
96027 Realisatie nieuwe accommodaties	78.425		25.426	52.999
96028 WMO / risico's sociaal domein	4.037.484	1.239.247		5.276.731
96029 Toegankelijkheid openbare gebouwen	45.965		24.253	21.711
96030 Tijd.reg.nalatenschap oude vreemdel.wet	11.652		11.652	
96032 Minimabeleid	211.265	121.630		332.895
96040 Jeugdgezondheidszorg	367.162	8.524	297.242	78.444
96050 Participatie	498.553	313.389	62.320	749.622
96109 BUIG-middelen	1.937.373	22.885	278.237	1.682.021
97010 Achtergestelde lening Circulus-Berke	178.112			178.112
97015 Riolerig	748.843	68.151	35.243	781.751
97020 Afval	301.029	259.165	10.536	549.658
98007 Extra afschrijving bodemsanering	113.674			113.674
98025 Volkshuisvesting	80.679		5.540	75.139
98032 Structuurvisies dorpscentra	1.322.348	335.000	40.513	1.616.835
98035 Starterslening	250.000	8.750	8.750	250.000
98040 Invoering WABO	94.553			94.553
98042 Afkoop bouwleges Klaarbeek		500.000		500.000
98045 Reg. Woningbouwprogrammering	1.650.626	507.000	640.000	1.517.626
98050 Actualisatie bestemmingsplannen buiten	20.625		20.625	
98051 LOG Beemte-Vaassen	133.464			133.464
99000 Bouwgrondexploitatie	3.479.065	414.620	120.917	3.772.767
99005 Ombuigingsoperatie	225.287	49.000	158.902	115.385
99007 Herstel schade nutsbedrijven	130.902		28.689	102.213
99010 Egalisatiereserve hondenbelasting	47.712	1.670	5.586	43.796
99913 Restant budgetten 2013	573.211		573.211	
99914 Restant budgetten 2014		743.854		743.854
Totaal bestemmingsreserves	37.152.873	9.326.354	5.722.595	40.756.632

Voorzieningen				
90008 Pensioenen pol. ambtsdragers	2.212.361	131.415	59.888	2.283.889
90030 Onderhoud Streekachief Epe	75.643	4.649		80.292
90050 Groot onderhoud gemeentehuis	636.094	84.882	142.685	578.291
90080 Opleidingsfonds	86.368		26.765	59.604
91015 Onderhoud brandweerkazerne Vaassen	20.751	13.400		34.151
92010 Groot onderhoud wegen	1.345.634	1.403.699	1.143.044	1.606.290
92011 Groot onderhoud bruggen	155.307	25.000	19.527	160.780
92109 Onderhoud Openbare Verlichting	97.924	88.088	175.007	11.005
94015 Onderhoud scholen / gymlokale buitenkant	601.504	184.346	147.918	637.932
94019 Onderhoud binnenzijde gymlokale	105.202	34.678	15.070	124.810
95103 Onderhoud bibliotheekgebouwen	82.613	3.916	1.615	84.914
96111 Stichting Werkplan	4.016			4.016
96115 Onderhoud wijkgebouwen	305.533	26.461	3.043	328.950
96116 Pand St. Crusiusweg 14	57.234	9.535	542	66.228
97004 Egalisatie rechten eigen graven	835.639	29.247	110.691	754.195
97008 Vervanging afvalcontainers	179.372	6.278	95.966	89.684
97012 Bijdrage vervanging riolerig		15.519		15.519
97026 Bodemsanering trottoir Julianalaan Vaassen	16.187			16.187
98104 Onderhoud Ossental	35.039	15.152	4.046	46.145
98105 Onderhoud Europalaan 48 Epe	32.416	2.587	15.470	19.533
Totaal voorzieningen	6.884.838	2.078.852	1.961.276	7.002.414

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 							
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 2 januari 2015							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 04	
			€ 220.985	€ 89.455	€ 5.169	€ 52.630	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatorenummer: E27B / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatorenummer: E27B / 03	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatorenummer: E27B / 04	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatorenummer: E27B / 05
			1 2012-022307	€ 29.802	€ 31.784	€ 9.092	€ 11.000
			2 2014-004287	€ 61.745	€ 0		
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E27B / 10
			1 2012-022307	€ 95.072	€ 98.962	Correctie tov tot jaar T verantwoorde bestedingen indicatoren E27B/04 en E27B/05 is afgestemd met de provincie en akkoord bevonden. Bevestiging via de mail op 24 februari 2015.	Ja
			2 2014-004287	€ 61.745	€ 0		Nee
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) Aard controle R Indicatorenummer: G1 / 01	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: G1 / 02			
			0,00	Nee			
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: G1A / 01	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatorenummer: G1A / 02	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatorenummer: G1A / 03		
			1 60232 Epe	224,22	18,92		
			2				
			3				
			4				
			5				

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 5.649.263	€ 134.607	€ 359.286	€ 2.521	€ 63.425	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 60.080	€ 2.965	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 80.520	€ 64.485	€ 8.024	€ 21.630	€ 22.057	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering					
			Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07					
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
			356					
			Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 07
			€ 746.538	€ 59.553	€ 1.775	€ 0	€ 0	Ja

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Epe

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken op de pagina's 63 tot en met 127 opgenomen) jaarrekening 2014 van de gemeente Epe gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2014 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Epe is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn met het normenkader na de vaststelling door het college van B&W op 8 april 2014 ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1 % en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad vastgesteld bij raadsbesluit van 16 december 2004. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Epe een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Zwolle, 22 mei 2015

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R. Lubbers-Hilbrands RA

BIJLAGEN

Bijlage 1 Analyse salariskosten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de salariskosten, zoals deze in de jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen. Onderstaande analyse heeft betrekking op de geraamde en werkelijke salariskosten. De analyse in de programma's betreft de personeelskosten.

De toerekening van de personeelskosten aan de programma's betreffen naast de salariskosten ook andere (bijkomende) personele uitgaven. De personele uitgaven zijn aan de programma's toegerekend op basis van het aantal toe te rekenen personele uren maal een tarief. Het tarief bestaat uit de directe salariskosten plus een opslag voor de kosten van overhead (zoals: gemeentehuis, ICT, archief, communicatie, personeelszaken, bestuurszaken).

Analyse

De post salariskosten van het ambtelijk apparaat is circa 17% van de totale uitgaven van de gemeente.

(bedragen * € 1.000)

Salarisbudget (inclusief stelpost hogere loonkosten)	€	11.670
<i>Besteding:</i>		
- salarisuitgaven	€	11.111
- inhuur extern (in verband met ziekte, zwangerschap, vacatures)	€	735
<i>Ontvangsten:</i>		
- subsidies, detachingsvergoedingen, gelden ouderschapsverlof en zwangerschapsverlof en WAO/UWV gelden	€	293
Saldo salariskosten, voordeel	€	117

Dit verschil wordt in hoofdzaak veroorzaakt door:

- de salarissen zijn per 1 oktober 2014 generiek verhoogd met 1% en de salarissen zijn éénmalige verhoogd met een éénmalige uitkering van € 350 per medewerker, lasten 105.000. Hiervoor was een stelpost geraamd ad € 200.000. Per saldo voordeel € 95.000
- gedeeltelijke teruggaaf belastingdienst premie WAO/WIA, voordeel 49.000.
- de uitbetaling van vakantiegeld aan medewerkers van Openbare Ruimte door uitbesteding van de buitendienst, nadeel 48.000.

Bijlage 2 Analyse kapitaallasten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de kapitaallasten, zoals deze in de jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen.

Analyse

(bedragen * € 1.000)

Geraamde kapitaallasten	5.642
Werkelijke kapitaallasten	<u>4.556</u>
Saldo (voordeel)	1.086

Dit verschil wordt in hoofdzaak veroorzaakt door:

1. investeringen waarvan de realisatie nog niet of later is opgestart dan waarvan in de begroting was uitgegaan en/of die nog niet volledig zijn gerealiseerd: (betreft onderuitputting van de raming voor rente en afschrijving; voor onderuitputting was in de begroting een bedrag opgenomen van (€ 715.000)	1.217
2. afgesloten (gerealiseerde) investeringen na vaststelling begroting 2013: (in de begroting worden voor nieuwe investeringen de volledige kapitaallasten geraamd; bij afronding/realisatie worden de kapitaallasten berekend over de werkelijke uitgaven en start de afschrijving in het jaar na afsluiting van het krediet; de rente wordt altijd berekend naar de boekwaarde per 1 januari).	36
3. extra afschrijvingen diverse investeringen (o.m. woning Prins Clausstraat 24)	-76
4. verschil tussen begrote en werkelijke rentelasten/doorberekende rente	-159
5. doorwerking extra afschrijvingen uit 2013	68

Invloed op het saldo van de jaarrekening

Het voordeel op de kapitaallasten bedraagt € 1.086.000. Om te bepalen wat het effect is op het saldo van de jaarrekening wordt dit bedrag verminderd met:

- het geraamde bedrag voor onderuitputting (€ 715.000);
- een lagere doorberekening van kapitaallasten voor de begraafplaatsen en riolering (€ 305.000), vanwege de verrekening met de desbetreffende reserve/voorziening; bij de bepaling van de tarieven bij de volgende begrotingsbehandeling komt dit voordeel weer ten gunste van de burger;
- het verschil tussen de geraamde en werkelijke kapitaallasten met betrekking tot de investeringen ICT, omdat het verschil niet wordt onttrokken aan de reserve ICT (€ 232.000); hiermee worden deze middelen in de reserve beschikbaar gehouden voor de noodzakelijke toekomstige uitgaven.
- het verschil tussen de geraamde en werkelijke kapitaallasten van de huisvesting brandweer; het betreft de niet gerealiseerde kapitaallasten voor de nieuw te bouwen kazerne Epe (€ 78.000), die in de reserve basisbrandweezorg zijn gestort; conform de budgetafpraak met de brandweer blijven deze middelen hierdoor beschikbaar voor de uitvoering van de prestatieafpraak brandweezorg.

De kapitaallasten hebben het saldo van de jaarrekening negatief beïnvloed met € 241.000

Aansluiting met de programma begroting/rekening

Een deel van de kapitaallasten komt niet rechtstreeks tot uitdrukking op de programma's in de programmarekening. Dit wordt veroorzaakt doordat een deel van de kapitaallasten via een verdeelsystematiek als overhead wordt toegerekend aan de uurtarieven van de medewerkers (bijv. telefoon, automatisering, huisvesting, bedrijfsmiddelen). De lasten komen zodoende via de uurtarieven ten laste van de programma's.

Het voordeel op de kapitaallasten bedraagt € 1.086.000. Hiervan komt via de kostenplaatsen in het resultaat op de personeelskosten (uren maal tarief) € 321.000 tot uitdrukking op de programma's in de jaarrekening.

De rente wordt eveneens met andere categorieën verrekend (€ -159.000). Het overige deel van het voordeel op de kapitaallasten komt rechtstreeks tot uitdrukking op de programma's in de programmarekening (€ 924.000). Bij bepaling van het effect op het saldo van de jaarrekening moet

rekening worden gehouden met wat hierboven is aangegeven over onderuitputting en verrekening met reserves en voorzieningen.

Afgesloten kredieten

In 2014 zijn er kredieten afgesloten met een positief en een negatief saldo. In deze paragraaf worden de in 2014 afgesloten kredieten waarop een kostenoverschrijding of onderschrijding groter dan € 5.000 heeft plaatsgevonden toegelicht. Met het vaststellen van de jaarrekening stemt de raad in met alle kostenoverschrijdingen.

Ringweg

In en na de onderhoudsperiode (periode volgend op de oplevering, waarbinnen de ondernemer garandeert tekortkomingen die aan de dag treden te herstellen) is een toegang naar een perceel aan de ringweg aangepast. Dit heeft lang op zich laten wachten omdat er geen overeenstemming was tussen de eigenaar en de gemeente m.b.t. de gekozen uitvoeringsmethode. De kosten voor deze aanpassing (€ 7.700) waren niet opgenomen in de (in 2014 verhoogde) begroting. Dit leidt tot structurele extra kosten voor rente en afschrijving van € 580.

Gymzaal en Dorpsplein Oene

In 2014 is het project van de sloop van de voormalige gymzaal aan de Dorpsstraat in Oene afgerond. In dit project is, in overleg met Oener Belang, de vrijgekomen locatie ingericht als Dorpsplein. Door onvoorziene oorzaken (aanwezigheid vleermuizen, asbest sanering en handhaven van de scheidingmuur met brandweerkazerne) zijn de kosten van de sloop van de gymzaal € 7.700 hoger uitgevallen. Tevens was met de afboeking van de boekwaarde van de oude gymzaal (€ 15.300) geen rekening gehouden.

De kosten van de realisatie van het Dorpsplein zijn hoger uitgekomen doordat door de werkzaamheden ook het omliggende terrein beschadigd raakte. Dit omliggende terrein is in goede staat gebracht wat € 23.250 extra heeft gekost.

De afboeking van de boekwaarde is ten laste van de reserve eenmalige afschrijving gebracht. De extra kosten voor de sloop en voor de herinrichting van het terrein (€ 30.950) worden, net als de gehele projectkosten, in een keer ten laste van het resultaat 2014 gebracht.

Bijlage 3 Toelichting bij de paragraaf Weerstandsvermogen

In deze toelichting worden verder uitgewerkt:

- Het financieel beleid
- De onderdelen van de weerstandscapaciteit
- De beschrijving van de risico's.

3.1 Financieel beleid

In de jaarlijkse begrotings- en jaarstukken is op de volgende wijze rekening gehouden met de aanwezige risico's. Deze elementen vormen de basis voor het solide financiële beleid dat de gemeente Epe voert en brengen tot uitdrukking hoe aan risicomangement wordt vorm gegeven:

- een structureel sluitende meerjarenbegroting;
- de aanwezigheid van een toereikende algemene reserve, bestemmingsreserves en voorzieningen;
- een surplus in de reserves wordt in eerste instantie aangewend voor eenmalige uitgaven c.q. versnelde afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut;
- bespaarde rente van reserves wordt niet als structureel dekkingsmiddel ingezet;
- structurele uitgaven worden bekostigd door structurele inkomsten; incidentele inkomsten worden ingezet voor incidentele uitgaven of voor vervroegde afschrijving;
- geen verschuiving van lasten naar de toekomst;
- besluitvorming over nieuwe uitgaven of uitbreiding van bestaande uitgaven vindt plaats binnen het kader van de integrale afweging bij de perspectiefnota en de (meerjaren)begroting;
- raming van volledige kapitaallasten in het eerste planjaar;
- evenwicht tussen de gemiddelde afschrijvingstermijn van investeringen en aflossingstermijn van geldleningen;
- voor realisatie van grote investeringen worden tijdig reserves opgebouwd;
- risicomijdende financiering van nieuwe investeringen;
- raming in de begroting van een post onvoorzien;
- een vaste normering/raming voor onderuitputting;
- het beschikken over een onbenutte belastingcapaciteit en tarieven beneden de wettelijke drempeltarieven.

3.2 Onderdelen van de weerstandscapaciteit

3.2.1 Reserves

Bij de reserves moet onderscheid worden gemaakt tussen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en stille reserves.

Algemene reserve

De *algemene reserve* is een zogenaamde 'vrije reserve'; er is geen specifieke bestemming aan gegeven en besteding van de reserve heeft geen invloed op de exploitatie.

De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's en onvoorziene, niet uitstelbare grote uitgaven en eventuele tekorten bij de jaarrekening. Het is een algemene risicoreserve. De minimale omvang is bepaald op € 2 mln. (nota reserves en voorzieningen). De stand op 31 december 2014 bedraagt € 3,3. Het surplus is als eenmalig dekkingsmiddel reeds ingezet bij de begroting 2015.

Bestemmingsreserves

Voor de *bestemmingsreserves* heeft de raad per reserve een specifiek doel vastgesteld. Alleen de raad is bevoegd om de bestemming te wijzigen en onttrekkingen te autoriseren. Toevoegingen en onttrekkingen worden via de vaststelling van de programmabegroting dan wel via een afzonderlijk raadsbesluit vastgesteld. Aangezien de bestemmingsreserves over het algemeen al geoormerkt zijn door de raad, worden de bestemmingsreserves vooralsnog buiten de bepaling van de weerstandscapaciteit gehouden.

Stille reserves

De *stille reserves* hebben betrekking op activa die op de balans lager zijn gewaardeerd (boekwaarde) dan de marktwaarde én op korte termijn verkoopbaar zijn. In Epe gaat het dan om het eigendom van enkele woningen en gemeentelijke gebouwen en het aandelenbezit van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en in Vitens. Met betrekking tot het onroerend goed kan in de huidige markt worden gesteld dat de verhandelbaarheid op korte termijn niet aan de orde is. Het vervreemden van de aandelen van BNG en Vitens zou op korte termijn kunnen maar de dividenden uit beide worden gebruikt als structureel dekkingsmiddel in de begroting. Deze stille reserves worden om deze redenen dan ook niet betrokken bij weerstandscapaciteit.

Verder heeft de gemeente, vaak van oudsher, gronden in haar bezit die niet bestemd zijn voor grondexploitatie maar in erfpacht zijn uitgegeven. Deze gronden kennen geen of slechts een geringe boekwaarde, een eventuele verkoop zal meer opleveren. Ook ontstaan stille reserves door netto activeren (= hierbij wordt bij het activeren van de uitgaven een bijdrage van een derde verminderd op het totale investeringsbedrag), door eenmalige extra afschrijvingen en door het toepassen van het ideaalcomplex (= jaarlijks terugkerende investeringen van gelijke omvang die ten laste komen van de exploitatie): hierdoor komen activa niet volledig (tegen de werkelijke waarde) op de balans terecht. Het is zeer lastig om deze stille reserves te kwantificeren. Dit komt vooral door het feit dat veel gemeentelijke bezittingen niet of nauwelijks verhandelbaar zijn en als dit al wel het geval is dan is het heel lastig om hier een juiste waarde voor vast te stellen. Om deze reden worden de stille reserves niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

3.2.2 Jaarrekeningresultaat

Het jaarrekeningresultaat wordt jaarlijks, voor zover hieraan geen specifieke bestemming wordt gegeven, toegevoegd aan de algemene reserve.

3.2.3 Onbenutte belastingcapaciteit

Onder de onbenutte belastingcapaciteit verstaan we de beschikbare ruimte in de tarieven van de onroerende zaakbelasting (OZB). Anders gezegd: de mogelijkheden om de OZB tarieven te verhogen. De gemeenteraad is autonoom bevoegd tot het vaststellen van de OZB tarieven. Op basis van een afspraak tussen de VNG en het Rijk, moet de ontwikkeling van de OZB opbrengst voor het totaal van alle gemeenten samen onder een door het Rijk jaarlijks bepaald percentage blijven, de zogenaamde macronorm (3%). Deze afspraak heeft geen rechtstreekse doorwerking naar individuele gemeenten. Van deze macronorm wordt uitgegaan bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit. Omdat de verhoging voor de gemeente Epe hoger uitvalt dan de macro-norm wordt de onbenutte belastingcapaciteit bepaald op nihil.

3.3 Beschrijving van de risico's

Bij de kwantificering van risico's zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: Van de veronderstelde gebeurtenis is het minimale en maximale financiële effect bepaald. Op basis hiervan is het *verwachte* effect bepaald als het midden tussen het minimum en het maximum. Ten aanzien van de kans zijn de volgende rekenpercentages gehanteerd: kans laag 10%, kans reëel 25%, kans hoog 50%. Het berekende financiële risico is het verwachte effect vermenigvuldigd met het percentage bij de kans dat de gebeurtenis zich voordoet.

In deze paragraaf is verder dezelfde indeling gehanteerd in specifiek afgedekte risico's en af te dekken risico's in het weerstandsvermogen.

3.3.1 Risico's afgedekt in financiële buffers

3.3.1.1 Algemene uitkering

Normeringssystematiek

Met ingang van 2012 is de normeringssystematiek die uitgaat van het principe "samen de trap op, samen de trap af" opnieuw ingevoerd. Hierbij is niet de behoedzaamheidsreserve (bij het Rijk) opnieuw ingevoerd. De behoedzaamheidsreserve werd in het verleden gebruikt om tegenvallende accressen achteraf te compenseren en de gemeente hiermee te behoeden voor grote negatieve verrekeningen achteraf als gevolg van lagere rijksuitgaven. Verrekeningen achteraf zullen echter wel blijven bestaan.

In de gemeentelijke meerjarenbegroting is daarom een stelpost geraamd voor een tegenvallende eindafrekening van de algemene uitkering (€ 167.000).

Eindafrekeningen

De eindafrekening van de algemene uitkering vindt (vanaf 2013) plaats via de meicirculaire. Het financiële effect wordt conform de regelgeving in de voortgangsrapportage verwerkt. In de najaarsnota 2014 van het rijk is sprake van onder uitputting van ca. 300 miljoen. Deze tegenvaller is vooruitlopend op de meicirculaire 2015 verwerkt in de jaarrekening.

Verdeelonderzoeken/herijking gemeentefondsclusters

Het eerste gedeelte van de herijking van de algemene uitkering leverde voor de gemeente Epe een structureel nadeel op van € 165.000. Voor 2015 wordt éénmalig een suppletie uitkering ontvangen van € 140.000.

Het tweede gedeelte van de herijking gaat plaatsvinden in 2015 en zal ingaan in 2016. Bij het eerste gedeelte is ongeveer 75% van de maatstaven herijkt. De tweede fase is minder omvangrijk.

3.3.1.2 Decentralisatie van taken door het rijk

Per 2015 vinden de decentralisaties plaats van de jeugdzorg, delen van de AWBZ (Wmo-Begeleiding) en taken rond de arbeidsmarkt (Participatiewet). Het rijk heeft daarbij de verwachting dat de gemeenten door lokaal maatwerk hun burgers betere en betaalbare alternatieven kunnen bieden, en het gebruik van dure zorg en ondersteuning kunnen voorkomen of terugdringen. De financiële risico's en taakstellingen bij de decentralisaties zijn relatief groot in relatie tot de gemeentelijke beïnvloedingsmogelijkheden op de korte termijn. Voor het opvangen van risico's die volgen uit de overheveling van de taken wordt de huidige WMO reserve ingezet als egalisatie / risicoreserve voor de drie D's.

3.3.1.3 Grondexploitatie / Woningbouwprogrammering

Zie hiervoor de separate paragraaf 7 Grondbeleid. Hieruit blijkt dat de risico's binnen het grondbedrijf en regionale woningbouwprogrammering afgedekt zijn met een bestemmingsreserve.

3.3.1.4 Wet Werk en Bijstand (WWB)

Sinds de invoering van de WWB op 1 januari 2004 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de WWB. Hiertoe ontvangt de gemeente van de rijksoverheid een budget dat jaarlijks in september van het lopende jaar definitief wordt vastgesteld.

Bij de WWB zijn een tweetal geldstromen te onderscheiden:

- BUIG-middelen (Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening): hieruit worden de uitkeringen betaald.
- Participatiebudget: hieruit worden o.a. de re-integratie activiteiten (W-deel) betaald.

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Dit betekent dat regelingen WSW, WWB en gedeeltelijk Wajong zijn samengevoegd.

BUIG

Op 1 januari 2010 is de Wet bundeling van uitkeringen aan gemeenten (BUIG) in werking getreden. De wet voorziet in een andere financieringssysteem vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor de zogenaamde kleine regelingen. Met deze gebundelde uitkering hebben de gemeenten één budget voor de bekostiging van uitkeringen op grond van de WWB, de IOAW, IOAZ, het Bbz en de WWIK.

Het openeinde karakter van de financiering van de BUIG-middelen houdt een risico voor de gemeente in. Gemeenten dienen eventuele tekorten op die budgetten zelf aan te vullen. Het risico voor de gemeente speelt bij stijging van het aantal uitkeringen. Het eigen risico van de gemeente is minimaal 10% van het toegekende budget. Voor afdekking van het risico in de BUIG-middelen is een reserve gevormd.

In 2013 was het tekort hoger dan 10% waardoor voor 2013 wederom de IAU is aangevraagd. Eind 2014 heeft de Toetsingscommissie WWB de aanvraag toegekend waardoor € 22.885 terug is ontvangen. In 2014 bedraagt het tekort niet groter dan 10%, over 2014 kan daarom dus niet een IAU worden aangevraagd. Jaarlijks worden de mogelijkheden voor aanvragen in het kader van IAU bekeken om genoemd eigen risico tot 10% te kunnen beperken.

Participatiebudget

Het re-integratiedeel van het participatiebudget is bedoeld is voor scholing, begeleiding naar en op het werk en subsidies voor werkgevers. Bij het re-integratiedeel, binnen het participatiebudget, kan het niet volledig besteedde deel van het budget teruggevorderd worden door de rijksoverheid. Dit laatste zal de komende jaren geen risico zijn voor de gemeente.

Door de invoering van de Participatiewet zijn vanaf 2015 de oude re-integratiemiddelen, het budget Wsw (zittend bestand Wsw) en het budget voor de nieuwe doelgroep van de Participatiewet samengevoegd in het Participatiebudget. Bij de decentralisatie wordt bezuinigd op het budget voor de sociale werkvoorziening, terwijl de huidige Wsw-ers hun rechten en plichten behouden. Per arbeidsmarktregio hebben gemeenten en sociale partners de opdracht gekregen om een Werkbedrijf te ontwikkelen voor het organiseren van (beschut) werken naar vermogen.

Het risico voor de gemeente ligt op het vlak van beperking van de beleidsvrijheid, een grotere doelgroep moet immers geholpen worden met relatief minder middelen. Risico daarvan is een toename in uitkeringen wat een financieel risico oplevert aan de BUIG-kant.

3.3.1.5 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Algemeen Wmo

De Wmo is een brede wet met 9 prestatievelden, uiteenlopend van het thema leefbaarheid op wijk- en buurtniveau tot specifieke zorgvragen op individueel niveau. Met de Wmo zijn gemeenten (financieel) verantwoordelijk gesteld voor de welzijn- en zorgvoorzieningen voor kwetsbare burgers die buiten de verantwoordelijkheid van de AWBZ vallen. De Wmo heeft als doel mensen in staat stellen mee te doen aan de samenleving, ook als zij daarbij beperkingen ondervinden. Het kan bijvoorbeeld gaan om ouderen, gehandicapten of mensen met psychische problemen. Gemeenten voeren de Wmo uit en iedere gemeente legt andere accenten. Prestatievelden 7, 8 en 9 (Maatschappelijke zorg en de aanpak van huiselijk geweld) worden in regionaal verband gefinancierd en uitgevoerd met Apeldoorn als centrumgemeente. Het grootste deel van het budget dat in 2014 voor de Wmo in de programmabegroting is opgenomen, betreft prestatieveld 6 (Individuele voorzieningen). Hier zitten dan ook de financiële risico's. Het betreft woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen en huishoudelijke hulp. De meest omvangrijke taak is de huishoudelijke hulp.

Financiering en de gemeentebegroting

De gemeente ontvangt een budget om de Wmo uit te voeren. Blijkt echter dat de gemeente meer uitgaven heeft dan het ontvangen budget, dan komen de meerkosten voor rekening van de gemeente. Er is dus sprake van een open eind financiering (vangnetregeling). Inperking van de risico's wordt gedaan door keuzes te maken ten aanzien van onder andere: de hoogte en inzet van eigen bijdragen van burgers, kwaliteit van dienstverlening en de eisen aan aanbieders van huishoudelijke hulp. Daarnaast heeft de gemeente een reserve gevormd met voldoende middelen voor eventuele tegenvallers in de komende jaren.

Ontwikkelingen

In 2012 is de huishoudelijke hulp opnieuw aanbesteed. Daarna zijn de uitgaven als gevolg van lagere tarieven gedaald. Vanaf 2013 zou worden gestart met de decentralisatie van de functie Begeleiding vanuit de AWBZ naar de WMO, maar dat ging na de val van het kabinet in het voorjaar van 2012 niet door. Het kabinet heeft de decentralisatie op 1 januari 2015 alsnog laten ingaan. De AWBZ-functies Begeleiding, Kortdurend Verblijf en Persoonlijke Verzorging zijn geschrapt uit de AWBZ, die sindsdien is overgegaan in de nieuwe Wet langdurige zorg (Wlz). De zorg die op basis van deze functies werd geboden is overgaan naar de Zorgverzekeringswet (Zvw) (namelijk: 95% van de Persoonlijke Verzorging) en de nieuwe Wmo 2015 (namelijk: Begeleiding, Kortdurend Verblijf en 5% van Persoonlijke Verzorging). Het Wmo-budget voor Huishoudelijke Hulp is in Epe voor 2015 met 37% verlaagd. Het college heeft in 2014 besloten hoe deze verlaging wordt opgevangen. Bij de decentralisaties is een "efficiëntie korting" ingehouden van ca. 11%. Daarnaast zal het aantal mensen dat zelfstandig blijft wonen in de toekomst stijgen als gevolg van het scheiden van wonen en zorg. Het aantal mensen dat potentieel een beroep kan doen op de Wmo, zal daardoor toenemen. Hierdoor zou het budget voor de Wmo in de toekomst onder druk kunnen komen. Dit vraagt om het anders organiseren en inkopen van ondersteuning dan in de AWBZ het geval was. Uitgangspunt hierbij is dat ondersteuning vanuit de Wmo alleen wordt geboden als aanvulling op de eigen mogelijkheden van de vrager en diens netwerk.

3.3.2 Risico's afgedekt in weerstandscapaciteit

3.3.2.1 Renteontwikkeling

Tijdens het opstellen van deze jaarrekening is de rente op een historisch laag punt. Hiermee is de kans dat de rente zal stijgen groter dan de kans dat de rente zal dalen.

In de begroting en jaarrekening 2014 is gerekend met een (tijdelijk verlaagd) rentepercentage voor langlopende geldleningen van 2,75% en 1% voor kortlopende geldleningen. Aangezien de werkelijke rente op het moment van aangaan van lang en/of kortlopende leningen hoger *kan* zijn dan in de begroting aangenomen bestaat er een renterisico. Dit risico valt uiteen een risicodeel ten aanzien van het financieringstekort en een deel ten aanzien van de herfinanciering van langlopende leningen.

Het structurele risico op hogere rentes dan nu in de begroting verwerkt, wordt op basis hiervan zeer laag ingeschat. Het risicobedrag komt hiermee uit op € 9.000.

3.3.2.2 Juridische risico's en aansprakelijkheid

De gemeente loopt juridische risico's, omdat veel primaire processen binnen de gemeente van juridische aard zijn en bij het onrechtmatig handelen van de gemeente kan een schadeclaim worden ingediend. Juridische procedures kunnen zowel bestuursrechtelijk als civielrechtelijk van aard zijn. Bestuursrechtelijke risico's worden beperkt doordat in bezwarenprocedures een toetsing plaatsvindt door een onafhankelijke commissie.

Civielrechtelijke procedures betreffen zowel gevallen waarin de gemeente door derden in een juridische procedure wordt betrokken (dagvaarding, aansprakelijkheidsstelling, derdenbeslag etc.) als gevallen waarbij de gemeente zelf tegenover derden een juridische procedure start (aansprakelijkheidsstelling, dagvaarding etc.). Het financiële risico is vaak moeilijk van te voren in te schatten. De kosten voor (verplichte) externe juridische bijstand, alsmede proceskosten, lopen de laatste jaren op. Het claimen daarvan en het toewijzen daarvan door de rechter is standaard geworden.

Risico's die de gemeente loopt in de vorm van aansprakelijkheidsstellingen door derden zijn enerzijds gelegen in civielrechtelijke schadeclaims, waarbij valt te denken aan aansprakelijkheid uit hoofde van contract, uit onrechtmatige daad of uit hoofde van rechtmatig overheidshandelen (dat door het feit dat geen schaderegeling is getroffen, onrechtmatig kan worden). Anderzijds is het risico gelegen in de bestuursrechtelijke schadeclaims die door derden tegen de gemeente worden ingediend. Het kan daarbij gaan om wettelijke schadevergoedingen (bijvoorbeeld de Onteigeningswet), wettelijke nadeelcompensatie (art. 49 WRO, art. 15.20 Wm en art. 3:4 Awb) of schadeclaims op basis van een door de bestuursrechter vernietigd besluit.

Het bij de Hoge Raad ingediende cassatieberoep loopt nog en de uitkomst daarvan is nog ongewis. De verwachting ten aanzien van de in de toekomst eventueel te moeten betalen schadevergoeding is niet gewijzigd, de kans daarop schatten wij reëel, doch laag in.

Via onze verzekeraar loopt nog een claim die hoger uitkomt dan het maximaal verzekerde bedrag. De claim heeft betrekking op het niet of slechts beperkt doorgaan van het LOG. Inmiddels is nog een tweede claim ingediend. De kans dat deze claims gehonoreerd worden, wordt laag ingeschat.

Tegen civielrechtelijke claims en claims voortvloeiend uit overheidshandelen, heeft de gemeente zich verzekerd. Bekeken wordt of het verzekerde bedrag nog steeds adequaat is en in overeenstemming is met de risico's die de gemeente tegenwoordig loopt. Voor juridische bijstand, veroordelingen in proceskosten/griffiekosten, eigen risico's en eigen bijdragen heeft de gemeente regulier budgetten opgenomen. Hiermee zijn de gangbare risico's afgedekt. De kans op niet verzekerde claims en op bijdragen die boven de reguliere budgetten uitgaan wordt klein ingeschat.

Het totale risicobedrag schatten wij hiermee in op € 230.000.

3.3.2.3 Verbonden partijen

In paragraaf 6 Verbonden Partijen wordt uitgebreid ingegaan op relaties en verbindingen van de gemeente met verbonden partijen. De aard en omvang van de instellingen en vennootschappen zijn zeer verschillend. Kenmerkend voor verbonden partijen is dat zij op afstand van het college en de gemeenteraad functioneren. Elk van de verbonden partijen hebben hun eigen risico.

Formeel bedraagt het risico van de gemeente in vennootschappen niet meer dan de waarde van de aandelen die de gemeente bezit eventueel aangevuld met ander vermogen in de verbonden partij. In de praktijk zal het echter zo zijn dat in financieel slechte tijden (insolvabiliteit) de gemeente bestuurlijk zal worden aangesproken om bij te dragen in mogelijke oplossingen.

Bij verbonden partijen (via vennootschappen) wordt ernaar gestreefd dat de eigen vermogenspositie een solide omvang kent zodat in eerste instantie financiële tegenvallers zelf opgevangen kunnen worden. Voor het afdekken van de risico's in de privaat-publieke samenwerking zijn middelen opgenomen in de reserve bouwgrondexploitatie en de reserve regionaal woningbouwprogramma.

3.3.2.4 Planschadeclaims

Per 31 december 2014 zijn er 6 verzoeken om tegemoetkoming in planschade op grond van artikel 6.1 WRO in behandeling bij de gemeente. Bij drie van deze verzoeken loopt een beroep bij de rechtbank of de Raad van State tegen het afwijzen van het verzoek in 2013 en 2014. In 2014 zijn 2 verzoeken door de rechtbank toegekend.

Op basis van de cijfers van de laatste jaren en het te verwachten aantal toe te kennen planschadevergoedingen wordt het risico ingeschat op € 70.000.

3.3.2.5 Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer wordt uitgevoerd op basis van een opneinde regeling. Dit houdt in dat het door de gemeente aan leerlingenvervoer uit te geven bedrag qua hoogte niet gelimiteerd is (huidig budget € 500.000); aanvragen die voldoen aan de in de verordening gestelde criteria moeten gehonoreerd worden ongeacht of er budget beschikbaar is of niet.

Dit houdt een zeker risico in voor de gemeente: de hoogte van de uitgaven die genoemd worden in de begroting liggen niet vast. In 2014 zien we een behoorlijke overschrijding van de uitgaven. Deze overschrijding wordt voor meer dan de helft veroorzaakt doordat er zowel over 2013 als over 2014 geen indexering is toegepast op het budget. De overige stijging wordt veroorzaakt door met name een nieuwe vervoersroute. Vanaf 2014 werd een daling van de te vervoeren leerlingen verwacht als gevolg van de invoering van Passend Onderwijs. Deze daling bleef echter uit. Het risico wordt in het algemeen toch klein geschat. De komende jaren zal het effect van de invoering van Passend Onderwijs zichtbaar worden in een daling van het aantal te vervoeren leerlingen. Daarnaast zal er strak gestuurd worden op het bevorderen van het zelfstandig reizen en zal binnen de regionale samenwerking gestreefd worden naar aansluitend gemeentegrens overstijgend vervoer.

Op basis hiervan wordt het risico klein geschat en gewaardeerd op € 2.500.

3.3.2.6 Regionalisering basisbrandweezorg

De VNOG heeft opdracht gegeven om de brandweerorganisatie gereed te maken voor de toekomst. Daarvoor is door de VNOG het project MOED (Masterplan voor een Optimale, Effectieve en Doelmatige brandweerorganisatie) uitgevoerd. Er zijn voorstellen gedaan om, op termijn, te komen tot een nieuw, 'objectief' verdeelmodel voor de verdeling van de kosten van de brandweer, de taak die de gemeenten hebben overgedragen aan de veiligheidsregio. Deze voorstellen kunnen er toe gaan leiden dat de gemeente Epe meer moet gaan betalen voor de brandweezorg.

3.3.2.7 Borg- en garantstellingen

De gemeente heeft diverse waarborgen verstrekt voor geldleningen. Dit betekent dat de gemeente als achtervang borg staat indien de instantie waaraan de lening verstrekt is, niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Het grootste aandeel betreft het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waarin voor € 53,0 miljoen waarborgen zijn verstrekt voor woningstichtingen. Het risico hiervan is zeer klein door de structuur: voordat het Waarborgfonds een beroep doet op de achtervangers (waarbij voor de verlangde garantie nog een verdeling bestaat van 50% Rijk / 50% gemeente) wordt namelijk eerst een deel van het vermogen aangesproken van alle bij het Waarborgfonds aangesloten corporaties. Sinds de oprichting in 1983 zijn er nooit aanspraken geweest op borgverplichtingen van gemeenten. Verder wordt op dit moment door de gemeente € 500.000 voor een lening aan het waterbedrijf en € 50.000 aan overige instellingen gewaarborgd.

Deze instanties zijn tot op heden altijd hun financiële verplichtingen nagekomen en op dit moment zijn er geen signalen dat dit in de toekomst zal veranderen. Op basis van deze ervaringen wordt het risico zeer laag geschat.

3.3.2.8 Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)

Algemeen

De individuele gemeenten zijn inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de WSW. Het financiële risico bij de uitvoering van de wet ligt bij de gemeente. De gemeente ontvangt een budget gebaseerd op het aantal in Epe woonachtige WSW-geïndiceerde personen. In 2014 kreeg de gemeente een opgave van de te realiseren arbeidsplaatsen op basis waarvan het budget wordt bepaald. De uitvoering van de WSW wordt voor Epe uitgevoerd door de Felua-groep. De Felua-groep is een gemeenschappelijke regeling samen met de gemeenten Apeldoorn en Heerde. Bij eventuele tekorten moet Epe deels het tekort aanvullen.

Felua-groep

Voor een toelichting op de ontwikkelingen bij Felua-groep wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen. De daarin beschreven ontwikkelingen kunnen vooralsnog worden opgevangen binnen het vermogen van Felua-groep. Daarom is het risico's voor de gemeente op dit moment beperkt.

WSW: Participatiewet

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Dit betekent dat huidige regelingen WSW, WWB en gedeeltelijk Wajong worden samengevoegd. Vanaf 1 januari 2015 is er geen instroom meer mogelijk in de WSW. De SW-ers met een dienstverband op 1 januari 2015 behouden hun rechten. In het licht van deze plannen is ook de Felua-groep zich aan het voorbereiden op het herstructureren van het bedrijf.

Het risicobedrag voor de uitvoering van de WSW is geïntegreerd in de Verbonden Partijen.

Bijlage 4 Toelichting bij de paragraaf Financiering

4.1 Kasgeldlimiet

		Begroting 2014	Werkelijkheid 2014			
			1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet						
	In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	In euro's (1)	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
Omvang vlottende korte schuld						
	Opgenomen gelden < 1 jaar	5.500.000	5.300.000	0	0	0
	Schuld in rekening-courant		0	0	0	0
	Totaal vlottende korte schuld (2)	5.500.000	5.300.000	0	0	0
Vlottende middelen						
	contante gelden in kas	0	nihil	nihil	nihil	nihil
	tegoeden in rekening-courant	0	117.000	3.322.000	6.565.000	4.278.000
	Totaal vlottende middelen (3)	0	117.000	3.322.000	6.565.000	4.278.000
Toets kasgeldlimiet						
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
	Totaal netto vlottende schuld (4) = (2) - (3)	5.500.000	5.183.000	-3.322.000	-6.565.000	-4.278.000
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) =(1) – (4)	0	317.000	8.822.000	12.065.000	9.788.000

4.2 Renterisiconorm

Renterisiconorm en renterisico's op vaste schuld 2014		Begroting	Rekening
Bedragen in euro			
Renterisico op vaste schuld			
Renteherziening op vaste schuld o/g (1a)		0	0
Renteherziening op vaste schuld u/g (1b)		0	0
Netto renteherziening op vaste schuld (1) = (1a) - (1b)		0	0
Te betalen aflossingen (2)		500.000	500.000
Renterisico op vaste schuld (3) = (1) + (2)		500.000	500.000
Renterisiconorm			
Begrotingstotaal (4)		64.750.000	64.750.000
Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (5)		20%	20%
Renterisiconorm (6) = (4) * (5)		12.950.000	12.950.000
Toets renterisiconorm			
Renterisiconorm (6) (minimale norm o.b.v. Uitvoeringsregeling decentrale overheden)		12.950.000	12.950.000
Rente op vaste schuld (7)		500.000	500.000
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (8) = (6) – (7)		12.450.000	12.450.000

Bijlage 5 Toelichting bij de paragraaf Grondbeleid

Overzicht ontwikkeling lopende plannen van het grondbedrijf

Plan Warande (Epe)

aantal woningen: 19 st. (opgeleverd: 13 st.)
rol gemeente: actief/facilitair (exploitatieovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2008)
looptijd plan: t/m 2020
stand van zaken: particuliere exploitant is in 2014 failliet verklaard. Gemeente heeft bij curator vordering ingediend i.v.m. nog niet door exploitant nagekomen verplichtingen.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 92.200 (positief), t/m 2014 is in totaal € 370.200 als tussentijdse verliesneming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Vulcanusterrein (Vaassen)

aantal woningen: 158 st. (opgeleverd: 95 st.)
rol gemeente: facilitair (exploitatieovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2002)
looptijd plan: t/m 2021
stand van zaken: in 2014 is gestart met de verkoop van 21 rijwoningen en 6 geschakelde woningen.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 26.100 (positief), t/m 2014 is in totaal € 272.200 als tussentijdse verliesneming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Welgelegenweg (Vaassen)

aantal woningen: 14 st. (opgeleverd/in aanbouw: 12 st.)
rol gemeente: facilitair (exploitatieovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2008)
looptijd plan: t/m 2015
stand van zaken: start bouw laatste twee woningen gepland in april 2015.
gemeentelijke grondexploitatie: boekwaarde = € 36.800 (positief). T/m 2014 is in totaal € 51.100 als tussentijdse verliesneming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie. Plan zal in 2015 met een verlies van ca. € 15.000 worden afgesloten.

Plan Klaarbeek-zorgcentrum (Epe)

aantal woningen: 20 st.
rol gemeente: facilitair/actief (anterieure overeenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2012)
looptijd plan: t/m 2017
stand van zaken: nieuw zorgcentrum opgeleverd in 2014. Nog niet bekend wanneer wordt begonnen met de bouw van de 20 woningen.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 41.400 (positief), t/m 2014 is in totaal € 115.000 als tussentijdse winstneming toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan De Pirk-Noord (Vaassen)

aantal woningen: 83 st. (opgeleverd: 31 st.)
rol gemeente: facilitair (exploitatieovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2007)
looptijd plan: t/m 2021
stand van zaken: acht woningen in verkoop, tijdstip start bouw nog onbekend.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 66.000 (positief), t/m 2014 is in totaal € 572.200 als tussentijdse verliesneming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan voormalige Kouwenaarschool (Vaassen)

aantal woningen: 21 st.
rol gemeente: actief
looptijd plan: t/m 2020
stand van zaken: de ontwikkeling van dit plan is in verband met de crisis op de woningmarkt uitgesteld.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 13.000 (positief), t/m 2014 is in totaal € 258.200 als tussentijdse verlies-neming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Oosterhof (Vaassen)

aantal woningen: nog te bouwen: 4 st. (Holthuiszestede)
rol gemeente: actief
looptijd plan: t/m 2018
stand van zaken: de mogelijkheid wordt onderzocht om de bouwterreinen via collectief opdrachtgeverschap te verkopen.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 122.300 (positief), t/m 2014 is in totaal € 1.401.100 als tussentijdse winstneming toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Oene-West (Oene)

aantal woningen: 23 st. (opgeleverd: 15 st.)
rol gemeente: actief
looptijd plan: t/m 2019
stand van zaken: alle openbare voorzieningen zijn aangelegd. Gemeente heeft nog drie bouwterreinen voor een vrijstaande woning in de verkoop.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 379.600 (positief), t/m 2014 is in totaal € 233.400 als tussentijdse winstneming toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Kweekweg VI (Epe) - bedrijventerrein

nog uitgeefbaar bedrijfsterrein: 18.400 m²
rol gemeente: actief
looptijd plan: t/m 2029
stand van zaken: het retailpark is op de vestiging van één bedrijf na voltooid. De overige nog door de gemeente uit te geven bedrijfsterreinen zijn bouwrijp.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 1.412.900 (positief).

Plan Boskamp (Epe)

aantal woningen: 70 st. + 48 zorg- en 30 verpleegplaatsen
rol gemeente: facilitair/actief (exploitatieovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2008)
looptijd plan: t/m 2016
stand van zaken: de Albert Schweitzerlaan is verlegd. Onbekend is wanneer particuliere exploitant zijn plan gaat ontwikkelen. Gemeente kan plan in 2016 afsluiten, omdat gemeente dan aan haar verplichtingen conform de overeenkomst heeft voldaan.
gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 17.900 (positief), t/m 2014 is in totaal € 210.400 als tussentijdse winstneming ten laste toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie

Plan Eekterveld III (Vaassen) - bedrijventerrein

Geen uitgeefbaar bedrijfsterrein meer beschikbaar

rol gemeente: actief

looptijd plan: t/m 2015

stand van zaken: laatste kavel is verkocht; plan kan in 2015 worden afgesloten

gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 153.800 (positief), t/m 2014 is in totaal € 4.470.400 als tussentijdse winstneming ten laste toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Klaarbeek (Epe)

aantal woningen: 271 st.

rol gemeente: actief/facilitair (samenwerkingsovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2014)

looptijd plan: t/m 2025

stand van zaken: in 2015 wordt gestart met de bouw van de eerste woningen.

gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 110.800 (positief), t/m 2014 is in totaal € 633.300 als tussentijdse verliesneming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Gelders Kwartier (Emst)

aantal woningen: 81 st. (opgeleverd: 68 st.).

rol gemeente: facilitair (exploitatieovereenkomst met particuliere exploitant gesloten in 2008)

looptijd plan: t/m 2020

stand van zaken: plangebied is nagenoeg woonrijp. Onbekend wanneer exploitant start met bouw resterende 13 woningen.

gemeentelijke grondexploitatie: verwacht resultaat conform grondexploitatiebegroting € 6.600 (positief), t/m 2014 is in totaal € 44.700 als tussentijdse verliesneming ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Plan Oenerweg/Hammershoek (Epe)

aantal woningen: 1 st. + voormalig schoolgebouw

rol gemeente: actief

looptijd plan: t/m 2016

stand van zaken: voormalig schoolgebouw is verkocht. Momenteel wordt gewerkt aan de voorbereiding van het in procedure te brengen van een bestemmingsplan.

Verklaring van gebruikte afkortingen

<i>Afkorting</i>	<i>Uitleg</i>
<i>AWBZ</i>	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
<i>BBV</i>	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
<i>BBZ</i>	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
<i>BDU</i>	Brede Doel Uitkering
<i>BGT</i>	Basisregistratie Grootchalige Topografie
<i>BIG</i>	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
<i>BKR</i>	Basis- en Kernregistraties
<i>BNG</i>	Bank Nederlandse Gemeenten
<i>BOA</i>	Buitengewoon Opsporings Ambtenaar
<i>BOR</i>	Beeldkwaliteitplan Openbare Ruimte
<i>Btw</i>	Belasting over de toegevoegde waarde
<i>BUIG</i>	Bundeling van Uitkeringen aan Gemeenten
<i>BWS</i>	Besluit Woninggebonden Subsidies
<i>CJG</i>	Centrum voor Jeugd en Gezin
<i>COA</i>	Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
<i>CV</i>	Commanditair Vennootschap
<i>e-HRM</i>	Electronic Human Resource Management
<i>EMU</i>	Europese Monetaire Unie
<i>EVA</i>	cluster Epe Voorst Apeldoorn
<i>GAVI</i>	Geïntegreerde Afval Verwerkings Installatie
<i>GBA</i>	Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
<i>GGD</i>	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
<i>GOA</i>	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid
<i>GVVP</i>	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan
<i>IAU</i>	Incidentele Aanvullende Uitkering

Afkorting	Uitleg
<i>IHP</i>	Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen
<i>i-NUP</i>	implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid
<i>ICT</i>	Informatie- en Communicatie Technologie
<i>IMN</i>	Investerings in de openbare ruimte met een Maatschappelijk Nut
<i>IOAW</i>	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers
<i>IOAZ</i>	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
<i>ISV</i>	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
<i>KCC</i>	Klant Contact Centrum
<i>KING</i>	Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten
<i>LEJA</i>	Lokaal Educatieve Jeugd Agenda
<i>LIB</i>	Landelijke Inlichtingenbureau
<i>LOG</i>	Landbouw Ontwikkelingsgebied
<i>MDT</i>	Multi Disciplinair Team
<i>MJB</i>	Meerjarenbegroting
<i>MER</i>	Milieu Effect Rapportage
<i>MOP</i>	Meerjaren Onderhouds Plan
<i>NUePe</i>	Nationaal Uitvoeringsprogramma Epe
<i>NUSO</i>	Nederlandse Unie van Speeltuinorganisaties
<i>OVIJ</i>	Omgevingsdienst Veluwe IJssel
<i>OAB</i>	Onderwijs Achterstanden Beleid
<i>OZB</i>	Onroerende Zaak Belasting
<i>P&C</i>	Planning en Control
<i>PGB</i>	Persoonsgebonden budget
<i>PIOFACH-J</i>	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting en Juridische zaken
<i>PPS</i>	Publiek-Private Samenwerking
<i>RGV</i>	Recreatie Gemeenschap Veluwe

Afkorting	Uitleg
<i>RUD</i>	Regionale Uitvoerings Dienst
<i>SDE</i>	Stimulering Duurzame Energie
<i>SOV</i>	Samenwerkingsorgaan Oost Veluwe
<i>SPP</i>	Strategische Personeels Planning
<i>STIVAM</i>	Stichting Verbrandingsinstallatie afval Wijster
<i>SVN</i>	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
<i>VAMIJ</i>	Verbrandingsinstallatie afval Wijster
<i>vGRP</i>	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan
<i>VNB</i>	Veluwe Nuts Bedrijven
<i>VNG</i>	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
<i>VNOG</i>	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
<i>VOB</i>	Vooruit Ontvangen Bedrag
<i>VRI</i>	Verkeersregelinstallatie
<i>VVE</i>	Voor- en Vroegschoolse Educatie
<i>WABO</i>	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
<i>Wajong</i>	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
<i>WAO</i>	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
<i>WBB</i>	Wet Bodembescherming
<i>Wet Fido</i>	Wet financiering decentrale overheid
<i>Wet Hof</i>	Wet Houdbare overheidsfinanciën
<i>Wet WOZ</i>	Wet Waardering Onroerende Zaken
<i>WIA</i>	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
<i>WIJ</i>	Wet Investerings in Jongeren
<i>WLZ</i>	Wet Langdurige Zorg
<i>WMO</i>	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
<i>WNT</i>	Wet Normering Topinkomens

Afkorting**Uitleg**

<i>WRO</i>	Wet Ruimtelijke Ordening
<i>WSW</i>	Wet Sociale Werkvoorziening
<i>WSW</i>	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
<i>WWB</i>	Wet Werk en Bijstand
<i>WWIK</i>	Wet Werk en Inkomen Kunstenaars
<i>ZAD</i>	Zelfhulpgroepen Alcohol, Drugs en diverse andere verslavingen
<i>ZVW</i>	Zorgverzekeringswet